

บทที่ 5

กลยุทธ์การสร้างและเผยแพร่วาทกรรม “ครอบครัว” ของดารา

ในบทที่ 4 เราได้ทราบถึงชุดวาทกรรมที่เข้ามากำหนดการประกอบสร้าง นิยาม ครอบครัว หน้าที่ครอบครัว และประเภท/โครงสร้าง/สมาชิกในครอบครัวดารา ในส่วนของบทนี้ ผู้วิจัยจะได้วิเคราะห์กลยุทธ์การสร้างความชอบธรรม (legitimization) ให้กับความหมายของ ครอบครัวที่ดาราประกอบสร้างขึ้น เพื่อจะได้ทราบถึงการรักษาอำนาจในการอธิบาย/สร้างความรู้ และความจริงให้กับครอบครัวเอาไว้ โดยผ่านวิธีการสื่อสารแบบใด ผ่านช่องทางใดบ้าง และมีกฎเกณฑ์อะไรบ้างในกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” และวาทกรรมที่ประกอบสร้างขึ้นนี้สร้างกรอบแนวคิด (conceptual framework) อุดมการณ์ (ideology) และมายาคติ (myth) อะไรบ้างแก่สังคม โดยมีเนื้อหาที่จะนำเสนอในบท ดังต่อไปนี้

1. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความหมายและความชอบธรรมให้กับ วาทกรรม “ครอบครัว” ของดารา

1.1 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความหมายและความชอบธรรมของ ครอบครัวเปล่งพานิช

1.2 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความหมายและความชอบธรรมของ ครอบครัววรรณะสิน

1.3 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความหมายและความชอบธรรมของ ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง : มาซา วัฒนพานิช-อำพล ลำพูน

1.4 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความหมายและความชอบธรรมของคู่รัก: พลอย เอมมาลย์ บุญยศักดิ์-โดม ปรกรณ์ ลัม

1.5 บทสรุปกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรมของดารา

2. ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจาย (distribution) ความหมายของ “ครอบครัว”

2.1 ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจายความหมายของ “ครอบครัวเปล่งพานิช”

2.2 ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจายความหมายของ “ครอบครัววรรณะสิน”

2.3 ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจายความหมายของ “ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง : มาซา วัฒนพานิช-อำพล ลำพูน”

2.4 ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจายความหมายของ “คู่รัก : พลอย เอมมาลย์ บุญยศักดิ์-โดม ปรกรณ์ ลัม”

2.5 บทสรุปช่องทางที่ใช้ในการประกอบสร้างความหมายของ “ครอบครัวดารา”

3. กฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของดารา

3.1 กฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของ “ครอบครัวเปล่งพานิช”

3.2 กฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของ “ครอบครัววรรณะสิน”

3.3 กฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของ “ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง”

ของอดีตคู่รักมาซา วัฒนพานิช-อำพล ลำพูน”

3.4 กฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของ “คู่รัก : พลอย เหมอมาลัย บุญยศักดิ์- โดม ปกรณ์ ลัม”

4. บทสรุปกฎเกณฑ์ในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ของ “ดารา”

1. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความหมายและความชอบธรรม ให้กับวาทกรรม“ครอบครัว” ของดารา

ในหัวข้อนี้จะเป็นการศึกษาว่า บุคคลสาธารณะอย่างดาราามีวิธีการสื่อสารเพื่อสร้างความหมายให้กับ “ครอบครัว” อย่างไร และผ่านกระบวนการปฏิบัติการทางสังคมอย่างไรเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ และรับรู้กันในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม และสำหรับในกรณีที่ไม่ได้รับการยอมรับทางสังคมและวัฒนธรรม บุคคลเหล่านี้มีการประกอบสร้างความหมายของคำว่าครอบครัวอย่างไร และผ่านกระบวนการปฏิบัติการทางสังคมเช่นไร เพื่อให้เกิดการยอมรับ

ในกรณีนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงวิธีการสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความหมาย และเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับนิยามของหน้าที่ ประเพณี/โครงสร้าง/สมาชิกของ “ครอบครัว” ของดารา เพื่อทราบถึงวิธีการในการรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่อง “ครอบครัว” รวมถึงวิธีการในการสร้างความจริง และความรู้ในเรื่องดังกล่าวออกสู่สังคม นอกจากนี้แล้ววาทกรรมต่าง ๆ ที่ถูกผลิตขึ้นมา ได้สร้าง หรือผลิตซ้ำกรอบแนวคิด มายาคติ และอุดมการณ์ อะไรบ้างต่อสังคมไทย และใช้วิธีการสื่อสารอย่างไรเพื่อให้สิ่งที่ตนเองผลิตขึ้นมา ได้รับการยอมรับ และกับกรณีที่มีวาทกรรมต่อต้านเกิดขึ้น บุคคลสาธารณะมีวิธีการสื่อสารอย่างไรเพื่อต่อต้าน/ต่อสู้ หรือต่อรองกับวาทกรรมเหล่านี้

1.1 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความหมายและความชอบธรรมของ วาทกรรมในกรณีของครอบครัวเป่่งพานิช

จากการศึกษาเอกสารและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของครอบครัวเป่่งพานิช ซึ่งเป็นตัวแทนครอบครัวที่แต่งงานมานานแล้วในระยะเวลาหนึ่ง ผู้วิจัยได้จำแนกโดยใช้ประเด็นการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ต่อสื่อมวลชน เพื่อวิเคราะห์ถึงกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม ดังต่อไปนี้ คือ

1. สถานการณ์ปกติของ “ครอบครัว” จะมีประเด็นในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ต่อสื่อมวลชน ดังต่อไปนี้ คือ

1.1 สื่อสารเรื่องทั่ว ๆ ไปของ “ครอบครัว” เช่น ประเด็นความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การใช้เวลาว่างในครอบครัว เป็นต้น

ครอบครัวเป่่งพานิช สื่อสารความเป็น “ครอบครัว” ของตนว่า คือการอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันทั้งพ่อ แม่ ลูก และการได้ทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ว่าสิ่งเหล่านี้ คือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นครอบครัว

“ถ้าว่างด้วยกันทั้งคู่ เราก็จะอยู่กับลูก นี่คือความเป็นครอบครัวของเรา”
ฉัตรชัย เป่่งพานิช¹

นอกจากนี้แล้วยังประกอบสร้างหน้าที่ของความเป็นแม่ ว่าแม่คือเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นเสาหลักของบ้านดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา แม่มีหน้าที่เป็นทั้งแม่บ้าน และเป็นผู้หญิงทำงาน ซึ่งพบเห็นได้ทั่วไปในสังคมไทยในปัจจุบัน ยกย่องผู้หญิงในฐานะของความเป็นแม่ และในฐานะของผู้สนับสนุน (supporter) ของครอบครัว แม่เป็นแหล่งปลอบประโลมให้กับสมาชิกทุกคนในครอบครัว สร้างแนวคิดแม่สมัยใหม่ ที่ทำหน้าที่ทั้งในฐานะทำงานนอกบ้านและเป็นแม่บ้าน ตอกย้ำอุดมการณ์ผู้หญิงทำงาน (working woman) ผู้หญิงมีหน้าที่ทำงานทั้งในบ้านและนอกบ้าน ผลิตซ้ำอุดมการณ์พ่อเป็นใหญ่ ที่ว่า ศูนย์กลางความรักแห่งครอบครัวนั้น เป็นภาระหน้าที่ของผู้หญิงหรือแม่ แม่คือผู้พักพิงทางจิตใจ และสร้างมายาคติแม่ยุคใหม่ที่มีฐานะเป็นผู้นำในครอบครัว ผลิตซ้ำความหมายของผู้หญิงเก่งยุคใหม่ที่ต้องเก่งทั้งการทำงานนอกบ้าน และเก่งเรื่องการทำงานในบ้าน

¹ “โลกใบเล็กของฉัตรชัย เป่่งพานิช,” รมย์ 20 (กรกฎาคม 2539):45-47.

“สำหรับครอบครัวของเราก็คงเหมือนทุกบ้าน ที่ผู้หญิงจะต้องนำหน้า ถึงแม้ผู้หญิงจะอยู่หลังบ้านก็จริง แต่ว่าจริง ๆ แล้ว เป็นเหมือนเสาหลักของบ้าน ก็แบบที่โบราณเค้าว่าแม่คือเสาเอกของบ้าน เป็นเหมือนตัวเชื่อม เป็นความอบอุ่น เป็นทุกอย่างเลย” จัตรชัย เปล่งพานิช²

ครอบครัวเปล่งพานิชมีการประกอบสร้างความหมายของ “ครอบครัว” ในช่วงเหตุการณ์ปกติ ว่าเป็นครอบครัวที่มีความสุขอย่างที่เราจะเป็น ภายในครอบครัวประกอบด้วยสมาชิกคือ พ่อ แม่ ลูก ที่อยู่ด้วยกันด้วยความรัก ความอบอุ่น สมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความสุขซึ่งเป็นไปตามภาพของครอบครัวในอุดมคติ ที่ทุกคนรับรู้ และอยากให้เป็น ซึ่งเป็นการประกอบสร้างความหมายของ “ครอบครัว” ภายใต้กฎเกณฑ์ และบรรทัดฐาน (norm) ของสังคมที่กำหนดไว้ สร้างความหมายและสถาปนาให้ “ครอบครัว” คือสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดในชีวิต โดยเชื่อว่าสัมพันธภาพในครอบครัวที่มีความผูกพันรักใคร่ซึ่งกันและกัน มีลักษณะของความปรองดองในครอบครัว มีสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยา และระหว่างบิดา มารดา และบุตร “อาจจะมีการทะเลาะกันบ้าง แต่ไม่ได้ทะเลาะกันเอง เป็นการทะเลาะกับลูกมากกว่า” แสดงให้เห็นว่าในโลกแห่งความเป็นจริงทุกบ้านย่อมมีปัญหาระหว่างพ่อ แม่ ลูก เรื่องทะเลาะกันเป็นเรื่องปกติธรรมดา ทั้งคู่เชื่อว่าครอบครัวเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด เป็นรากฐานแห่งชีวิต ซึ่งเป็นการประกอบสร้างความหมายของครอบครัวที่เป็นไปตามที่สังคมกำหนดและรับรู้กัน และประกอบสร้างให้ “ครอบครัว” คือสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิต เป็นครอบครัวในฝันที่ทุกคนต้องการและอยากให้เป็น ซึ่งเป็นการให้ความหมาย “ครอบครัว” ในทัศนะที่เป็นด้านบวก (positive)

จากเนื้อหาสารดังกล่าว กลยุทธ์การสื่อสารที่ใช้ในการสร้างความชอบธรรมเพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องความเป็นครอบครัวของตนเอง และสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องไว้ มีดังนี้คือ

1.1.1 การใช้วิธีที่ให้ความหมายกับครอบครัวในเชิงบวก (positive definition) เป็นการกล่าวถึงครอบครัวโดยหยิบยกประเด็นที่เป็นบวกของครอบครัวขึ้นมากล่าว เพื่อให้คนในสังคมรับรู้ และรับทราบด้านดีของ “ครอบครัว” เป็นตอกย้ำและผลิตซ้ำอุดมการณ์และมายาคติในเรื่อง “ครอบครัวในฝัน” และ “ครอบครัวในอุดมคติ” ให้กับสังคม ดังประโยคที่ทั้งคู่เคยให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อมวลชนต่อไปนี้

² “โลกใบเล็กของจัตรชัย เปล่งพานิช,” รมย์ 20 (กรกฎาคม 2539):45-47.

“ทุกวันนี้มีความสุขดีกับชีวิตครอบครัว สำหรับครอบครัวเรา แม่คือเสาเอกของบ้าน เป็นเหมือนตัวเชื่อม เป็นความอบอุ่น เป็นทุกอย่างเลย ครอบครัวเป็นที่ปลอดภัยที่สุด ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิต สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกของสังคมที่ทุกคนควรเอาใจใส่และดูแล”³

1.1.2 การใช้ภาพถ่าย (visualized evidence) รูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันถึงความเป็นครอบครัว และประเภทครอบครัวตามที่ตนเองประกอบสร้างขึ้น สำหรับครอบครัวเปล่งพานิชนั้น มีการประกอบสร้างสมาชิกในครอบครัวให้เป็นครอบครัวเดี่ยว (nuclear family) ดังนั้นภาพครอบครัวที่ปรากฏต่อพื้นที่สาธารณะนั้น จะเป็นภาพที่แสดงถึงความเป็นพ่อ แม่ ลูก ที่สร้างรู้สึกอบอุ่น ดังเช่นตัวอย่างภาพต่อไปนี้ที่อยู่ในเว็บไซต์ www.chatchai-in-characters.com

ภาพที่ 5.1

ภาพถ่ายครอบครัว “เปล่งพานิช” ในต่างประเทศ

ที่มา: <http://www.chatchai-in-characters.com>

นอกจากนี้ยังมีการใช้วิธีการสื่อสารถึงลักษณะความเป็นครอบครัว โดยใช้คำว่า พ่อ แม่ ลูก เพื่อสร้างความชอบธรรม และสร้างความจริง ให้กับครอบครัวเดี่ยวที่ตนได้ประกอบสร้างขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการตอกย้ำให้เกิดค่านิยมของการเป็นครอบครัวเดี่ยวในสังคมไทยมากขึ้น

1.1.3 การใช้วิธีเปรียบเทียบเชิงโครงสร้าง (structural comparison) โดยเป็นการเปรียบเทียบความสำคัญระหว่างครอบครัว (family life) กับหน้าที่การงาน (work life) โดยให้ความสำคัญกับครอบครัวมากกว่าสิ่งอื่นใด ให้ความสำคัญกับครอบครัวว่ามาเป็นอันดับแรกสำหรับผู้หญิงที่ทำงานทั้งในและนอกบ้าน หากมีปัญหาขัดแย้งในเรื่องบทบาทของแม่ กับบทบาท

³ “โลกใบเล็กของฉัตรชัย เปล่งพานิช,” รมย์ 20 (กรกฎาคม 2539):45-47.

ของผู้หญิงทำงาน สังคมต่างบังคับให้เลือกบทบาทของแม่มาก่อน จึงจะเป็นแม่ที่ดี ดังประโยคที่ทั้งคู่เคยให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อมวลชนต่อไปนี้

“ระหว่างครอบครัวกับงาน นกกว่าครอบครัวต้องมาก่อน”⁴

“เหนือสิ่งอื่นใด คงไม่มีอะไรสำคัญมากไปกว่าครอบครัว”⁵

จากตัวอย่างนี้ เน้นย้ำถึงความสำคัญของครอบครัวว่า ครอบครัวเป็นพื้นฐานของสังคม เป็นการสร้างอำนาจให้กับวาทกรรมด้านความหมาย “ครอบครัว” ที่ตนเองประกอบสร้างขึ้น เนื่องจากมนุษย์ทุกคนต่างไม่ต้องการความโดดเดี่ยวอ้างว้าง “ครอบครัว” จึงต้องก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญในฐานะที่จะเป็นที่พึ่งพิงทางด้านจิตใจให้แก่สมาชิกในครอบครัว เป็นการตอกย้ำอุดมการณ์ว่า “ครอบครัว” เป็นแหล่งผลิตความหมายของการให้ความรัก ความอบอุ่น และความเข้มแข็งแก่สมาชิกในครอบครัว ครอบครัวจึงต้องอบอุ่น มีความสุข ซึ่งเป็นการผลิตความหมายที่สำคัญของ “ครอบครัว” ซึ่งเป็นการผลิตพื้นที่มายาจินตนาการ (imagined space) ผลิตชุดความคิด “บ้านแห่งความสุข”

1.2 ประเด็นเรื่องลูก ทั้งคู่มีกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องความเป็นครอบครัวของตนเอง และสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องไว้ สำหรับในช่วงเหตุการณ์ปกตินั้น มีกลยุทธ์การสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องลูกดังต่อไปนี้

“มีความสุขดีกับชีวิตครอบครัว เราจะช่วยกันในการเลี้ยงลูก ถ้ามัวพอใจกับชีวิตใหม่ ก็พอใจที่มีลูกที่ไม่สร้างความหนักใจอะไรให้” ฉัตรชัย เปล่งพานิช⁶

พยายามเลี้ยงลูกแบบเพื่อน เพื่อที่เขาจะได้พูดกับเราได้ทุก ๆ และจะคอยบอกคอยเตือนบ่อย ๆ คือเรื่องยาเสพติด จะบอกเค้าว่าอย่าเข้าไปยุ่งเกี่ยว นกคิดว่ากับครอบครัวที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่นถ้าเด็กพูดกับครอบครัวมากเท่าไรยิ่งดี เราก็จะรู้ความเป็นไปของเค้าด้วย ส่วนเรื่องการวางอนาคตให้กับลูก ๆ นั้น ไม่ได้กำหนดอะไรมาก อยากจะให้พวกเค้าเลือกทำในสิ่งที่ตัวเองถนัดดีกว่าที่จะไปบังคับหรือกำหนดให้พวกเค้า... สินจัย เปล่งพานิช⁷

⁴ “โลกใบเล็กของฉัตรชัย เปล่งพานิช,” รมย์ 20 (กรกฎาคม 2539):45-47.

⁵ “โลกใบเล็กของฉัตรชัย เปล่งพานิช,” รมย์ 20 (กรกฎาคม 2539):45-47.

⁶ “ฉัตรชัย เปล่งพานิช 25 ปี บนถนนบันเทิง,” GM 19 (มกราคม 2548):59.

⁷ “สินจัยถือคติเลี้ยงลูกแบบเพื่อน,” สยามรัฐ (7 พฤศจิกายน 2547):20.

กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นจริงให้กับเรื่องลูก คือลูก ๆ เป็นเด็กดี ไม่สร้างความหนักใจอะไรให้กับพ่อแม่ ลูก ๆ ประพฤติตัวอยู่ในกรอบประเพณีของสังคม และวัฒนธรรม

2. ในสถานการณ์วิกฤติต่อ “ครอบครัว” จะมีประเด็นในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ดังต่อไปนี้

2.1 ประเด็นเรื่องเตียงหัก/นอกใจ/เป็นเกย์ ทั้งคู่มีกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องความเป็นครอบครัวของตนเอง และสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องไว้ มีดังนี้คือ

2.1.1 การออกมาปฏิเสธข่าวด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทั้งสามีและภรรยา และการกล่าวซ้ำ (repeat) เพื่อปฏิเสธเรื่องดังกล่าว เป็นการพูดในประเด็น/วาระเดียวกัน แต่ต่างแหล่ง (sources) กัน “พี่นภชายออกมาปฏิเสธแล้ว พี่ก็ขอปฏิเสธด้วย” สินจัย เปล่งพานิช⁸ การที่คนทั้งสองคนออกมาปฏิเสธทั้งคู่ เท่ากับเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเรื่องนั้น ๆ ว่าไม่เป็นความจริงแต่อย่างไร การที่ทั้งสองพูดตรงกัน พูดเหมือนกัน เท่ากับเป็นการยืนยันว่าข่าวที่เกิดขึ้นไม่เป็นความจริง พร้อมทั้งสร้างความจริง (truth) ให้กับเรื่องที่ตนเองกล่าวขึ้นมา

2.1.2 การทำให้เรื่องข่าวดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และเป็นกฎทั่วไป (generalization) ที่ทุกคนต้องประสบ โดยอ้างอิงเรื่องข่าวที่เกิดขึ้น เป็นวัฏจักรของคนในวงการ ในฐานะที่เป็นคนสาธารณะที่จะต้องเจอกับข่าวเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว และน้ำเสียงที่ใช้ในการปฏิเสธข่าวเตียงหัก /นอกใจ/เป็นเกย์ นั้น จะใช้น้ำเสียงที่แสดงออกถึงความขบขัน เพื่อต้องการสื่อสารว่าข่าวดังกล่าว นั้น เป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และไม่มีมูลความจริง

“มันเป็นวัฏจักรค่ะ ก็ปกติธรรมดา ไม่ใช่เพิ่งโดนอยู่แล้ว โดนมาตลอด แต่งงานปีแรกถึงปีที่ 5-6 มันก็จะเป็นกราฟของมัน ถ้าบ้านพี่ ไม่มีอะไร ก็จะไปบ้านอื่น ถ้าบ้านอื่น ไม่มีอะไรก็จะมาบ้านพี่” สินจัย เปล่งพานิช⁹

เราไม่ได้แยกกันอยู่ ไม่ได้มีการแยกบ้านกัน บ้านเราหลังใหญ่ก็ยังอยู่ด้วยกัน ถามว่ารู้สึกยังงัยกับข่าว รู้สึกเฉย ๆ นะ เพราะไม่ใช่เพิ่งจะมีข่าว แต่มันมีตลอด 3-5 ปี

⁸ “นก สินจัย ได้ข่าวบ้านแตก ผัว-ลูก เป็นเกย์ (2549),”

<<http://entertain.teenee.com>>, 16 กรกฎาคม 2550.

⁹ “นก สินจัย ได้ข่าวบ้านแตก ผัว-ลูก เป็นเกย์ (2549),”

<<http://entertain.teenee.com>>, 16 กรกฎาคม 2550.

มันจะเป็นระยะของมัน ซึ่งมันจะเวียนไปบ้านโน้นบ้านนี้ที เป็นปกติอยู่แล้ว ตั้งแต่
 นกแต่งงาน จนถึงตอนนี้ ก็จะมีข่าวแยกบ้านและมีข่าวว่าฟีนกชายเป็นเกย์มา
 ตลอด บางทีก็มีข่าวว่าเขามีเมียน้อยก็ว่ากันไปเรื่อย... สินจัย เปล่งพานิช¹⁰

ในขณะที่นก กลับหัวเราะว่า พร้อมบอกว่า พี่ไก่ เป็นพี่ที่เคารพรักกันมาตั้งแต่เข้า
 วงการ พี่ไก่เค้าดูแลมาตลอดทุกสิ่งทุกอย่าง เคารพรักกันเหมือนพี่น้อง โอเค
 อาจจะเห็นโอบก้นบ้าง กอดก้นบ้าง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของพี่น้องที่รักกัน ไม่ได้
 คิดอะไรลึกซึ้ง โอเคข่าวบอกฟีนกเป็นเกย์ แล้วยังงี้ละ จะให้ไปนั่งบอกว่าไม่ได้
 เป็น ไม่รู้จะบอกใครไปทำไม ไม่เครียดด้วย ไม่รู้จะเครียดทำไม เราไม่ได้เป็นแบบ
 นั้น ข่าวมีได้หมดแหละ ครอบครัวยังเหนียวแน่นดี โดนมรสุมข่าวเล่นงานไม่หยุด
 หย่อน ทั้งเรื่องแยกบ้าน แยกเตียงกับเมียรัก ล่าสุด นก จัตรชัย เปล่งพานิช ก็มี
 ข่าวลือเรื่องเป็นคู่ขา ไก่ วรายุทธ หลังมีนิตยสารปาปาราซซี คู้ยเขียนชะละทะ
 เล่นเอาไก่ปืดแตกกลางกองถ่าย ในขณะที่นก กลับหัวเราะว่า พร้อมบอกว่า พี่ไก่
 เป็นพี่ที่เคารพรักกันมาตั้งแต่เข้าวงการ พี่ไก่เค้าดูแลมาตลอดทุกสิ่งทุกอย่าง
 เคารพรักกันเหมือนพี่น้อง โอเคอาจจะเห็นโอบก้นบ้าง กอดก้นบ้าง ซึ่งเป็นเรื่อง
 ธรรมดาของพี่น้องที่รักกัน ไม่ได้คิดอะไรลึกซึ้ง โอเคข่าวบอกฟีนกเป็นเกย์ แล้ว
 ยังงี้ละ จะให้ไปนั่งบอกว่าไม่ได้เป็น ไม่รู้จะบอกใครไปทำไม ไม่เครียดด้วย ไม่รู้
 จะเครียดทำไม เราไม่ได้เป็นแบบนั้น ข่าวมีได้หมดแหละ ครอบครัวยังเหนียวแน่น
 ดี ยังต้องดูแลลูก ๆ ปกติลูก ๆ ไม่ค่อยจะถามข่าวนะ เค้าได้อ่านแต่เค้าไม่ถาม เค้า
 เหมือนพ่อแม่ที่อยู่วงการมานาน เพราะเค้าเกิดมากับสิ่งเหล่านี้ สิ่งที่เกิดขึ้นคือ
 ข่าว เป็นเรื่องที่คนเขียนขึ้นมาได้ ถามว่าน้อยใจมั๊ย เพราะครอบครัวเราโดนข่าว
 เยอะ เจาะ ๆ มันเป็นเรื่องธรรมดา... จัตรชัย เปล่งพานิช¹¹

ทั้งคู่ได้สื่อสารเพื่อปฏิเสธเกี่ยวกับเรื่องข่าวเสียหายต่อ “ครอบครัว” โดย
 ยกตัวอย่างให้เห็นว่าตั้งแต่ตอนคบกัน ก็มีคำถามเกี่ยวกับเรื่องว่าเมื่อไรจะแต่งงาน เมื่อแต่งงาน
 แล้วก็ตามว่าเมื่อไรจะมีลูก เมื่อมีลูกก็ถูกจ้องว่าเมื่อไรจะเลิกกัน ซึ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่จะต้องเจออยู่

¹⁰ “สองนกรักกันเข้มแข็งท่ามกลางเส้นทางข่าวลือ (2550),”

<<http://komchadluek.net>>, 24 ธันวาคม 2550.

¹¹ “นก สินจัย ปฏิเสธข่าวคราวเข้าบ้านอยู่กับตัว ศรีณญู (2550),”

<<http://www.juujee.com>>, 12 มกราคม 2551.

แล้ว สำหรับคนที่อยู่ในวงการบันเทิง ฉะนั้นมองว่าข่าวก็คือข่าว มันเรื่องของกระแสข่าวมากกว่า ที่เห็นว่าช่วงนี้เป็นช่วงที่มีข่าวเกี่ยวกับการแยกทางกันของคนในวงการบันเทิง จึงทำให้ครอบครัวของตนเองได้รับข่าวเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย และยังใช้วิธีการสื่อสารโดยการกล่าวถึงเรื่องทะเบียนสมรส ซึ่งเป็นเครื่องรับรองทางกฎหมาย และเป็นสัญลักษณ์ (sign) ที่ถูก “ประกอบสร้างความหมาย” โดยผ่านการปฏิบัติการทางสังคม (social practice) เป็นที่รับรู้ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับกันในบริบททางสังคม-วัฒนธรรม เกี่ยวกับการเป็นครอบครัวที่ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งทางสังคม และกฎหมาย ว่ายังคงสถานะของความเป็น “ครอบครัว” อยู่ ไม่ได้มีการหย่ากัน แต่อย่างไรก็ตาม แสดงให้เห็นว่าทะเบียนสมรสเป็นเครื่องหมายที่รับรองถึงความเป็นครอบครัว และสามารถเป็นเครื่องหมายยืนยันถึงความเป็นครอบครัวได้ มีการสวมใส่ความหมายใหม่ (reconstruct) ให้กับกระดาษแผ่นหนึ่ง ให้มีความหมายใหม่เป็นกระดาษที่มีความหมายเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นครอบครัว โดยมีสถาบันกฎหมายเป็นเครื่องรับรอง “ตอนนี้ยังอยู่บ้านเดียวกัน ไม่ได้เตียงหักอย่างที่เป็นข่าว ยังไม่ได้แยกบ้านกันอยู่แต่อย่างใด ทะเบียนสมรสก็ยังอยู่ ไม่ได้หย่า ไม่ได้แยกไปไหน วันนี้ความสัมพันธ์ของพี่น้องทั้งสองก็ยังเหมือนเดิม ไม่ได้แยกเตียง แยกบ้านแน่นอน ” ฉัตรชัย เปล่งพานิช กล่าว¹²

นอกจากนี้ ดาราคุณนี้ยังได้อ้างถึงจรรยาบรรณของสื่อมวลชนด้วยว่า ต้องทำหน้าที่นำเสนอข่าวที่อยู่เป็นพื้นฐานของความเป็นจริง ซึ่งเป็นวิธีการสื่อสารทั้งหมดที่กล่าวมานั้น ล้วนแต่เป็นวิธีการสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรม ให้กับความหมายของครอบครัวที่ตนเองประกอบสร้างขึ้น และสร้างความเป็นจริงให้กับเรื่องที่ตนเองกล่าวปฏิเสธเกี่ยวกับข่าวลือต่าง ๆ

2.1.3 การใช้ภาพถ่าย (visualized evidence) เป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด เพื่อต่อต้านวาทกรรมซุบซิบเกี่ยวกับเรื่อง “ครอบครัว” เช่นภาพถ่ายการออกงานต่าง ๆ ร่วมกัน หรือการถ่ายรูปลงนิตยสารต่าง ๆ เพื่อยืนยันถึงสัมพันธ์ภาพที่ดีภายในครอบครัว และยืนยันในอุดมการณ์ของครอบครัว และภาพถ่ายครอบครัวที่ปรากฏต่อพื้นที่สาธารณะนั้น มักจะเป็นภาพครอบครัวที่เต็มไปด้วยความรักความอบอุ่น จะเห็นได้จากรอยยิ้มที่ปรากฏ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว เป็นครอบครัวที่เปี่ยมไปด้วยความรักและความอบอุ่น และมีความสุข ดังภาพที่ปรากฏ

¹² “นกยัดมาเป็นเรือนตาย (2550),” <<http://matichon.co.th/khaosod>> ,

ภาพที่ 5.2

ภาพถ่าย นก-สินจัย และ นก-ฉัตรชัย ในงานสังคม

ที่มา: <http://www.exact.co.th>

ภาพนี้เป็นภาพที่เกิดขึ้นภายหลังที่เกิดข่าวลือเรื่องการแยกบ้านกันระหว่างทั้งคู่ หลังจากที่ทั้งคู่ได้ออกมาปฏิเสธเกี่ยวกับข่าวลือเรื่องนี้ แล้วหลังจากนั้นทั้งคู่ก็คบครองเปล่งพานิช จึงได้ออกงานร่วมกัน เพื่อยืนยันถึงความเป็นครอบครัว

2.1.4 การสร้างความไม่ชอบธรรม (delegitimization) ให้กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เป็นการให้ความหมายใหม่ (redefine) กับข่าวซุบซิบเกี่ยวกับครอบครัวให้เป็น “ข่าวลือ” (rumour) ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นความจริง โดยใช้น้ำเสียงที่ปั่นป่วนด้วยเสียงหัวเราะ ในการกล่าวถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อสื่อสารให้ทราบว่าเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง ตัวอย่างเช่น

“ทั้งนกชายนกหญิงออกมาชี้แจงตลอดว่าการนำเสนอข่าวนั้น เป็นแค่ข่าวลือ” ฉัตรชัย เปล่าพานิช¹³

การประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

¹³ “นก ฉัตรชัย ไม่สนโดนกุข่าวเป็นเกย์ ระบุบ้านยังไม่แตก,” ไทยรัฐ (22 ธันวาคม 2550):30.

2.2 ในกรณีที่มีข่าวเสียหายเกี่ยวกับลูก เช่น ข่าวลูกชายเป็นเกย์ ทั้งคู่ก็จะออกมาปฏิเสธข่าวลือดังกล่าว และถึงแม้ว่าลูกจะเป็นเช่นนั้นจริง สายสัมพันธ์ระหว่างแม่-ลูกก็ยังคงจะมีอยู่ ความรักที่แม่มีต่อลูกก็ยังคงจะมีอยู่ และการที่รับเล่นภาพยนตร์ที่รับบทแม่ที่มีลูกเป็นเกย์ ไม่ได้หมายความว่าชีวิตจริงจะเป็นเช่นนั้น ดังวาทกรรมที่ปรากฏดังต่อไปนี้

“ไม่ว่าลูกจะเป็นยังไงก็แล้วแต่ แต่แม่ก็ยังคงเป็นแม่ ลูกก็ยังคงเป็นลูก” สินจัย เปล่งพานิช¹⁴

3. ประเด็นปัญหาเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว เนื่องจากดารามีสถานะทางสังคมเป็นบุคคลสาธารณะ และในขณะเดียวกันก็มีบางเรื่องที่เป็นเรื่องส่วนตัว จึงอาจกล่าวได้ว่าดารามีบุคคลที่มีโลกสองส่วนในเวลาเดียวกัน ดังนั้น ประเด็นการสื่อสารระหว่างเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวจึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยให้ความสนใจที่จะศึกษาด้วย เพื่อจะได้ทราบกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องความเป็นส่วนตัวเกี่ยวเรื่องครอบครัวของทั้งคู่ ต่อสาธารณชน เพื่อสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้

3.1 การอ้างเหตุผลในเรื่องของทัศนคติในการทำงาน ดาราทั้งคู่ได้ผลิตวาทกรรมว่ามีทัศนคติในการทำงานที่แตกต่างกัน ทำให้ต้องแยกกันทำงาน การที่ไม่ทำงานด้วยกัน จึงเป็นสาเหตุให้เกิดข่าวลือเรื่องแยกทางกัน

โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

นก สินจัย แจงที่มาข่าวควรวอนบ้านแตก กรณีเพื่อนนักแสดง ตัว ศรีณยุ ออกเงินค่าเช่าบ้านอยู่กินด้วยกัน เจ้าตัวบอกน่าจะมาจากสาเหตุที่ทั้งคู่จับมือกันเปิดบริษัทผลิตละคร อย่างไรก็ตามงานนี้นก สินจัย ขอปฏิเสธข่าวทั้งหมด ก่อนที่จะชี้แจงว่า ที่เช่าบ้านนั้น มันคือออฟฟิศ ไม่ใช่บ้าน เพราะเราเปิดบริษัทด้วยกัน ส่วนสาเหตุที่ไม่ยอมทำงานกับสามี นก ฉัตรชัย นั้น นก สินจัย ให้เหตุผลว่า เพราะทัศนคติในการทำงานค่อนข้างแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นแยกกันไปทำจะดีกว่า ใครแอบปู้กับตรงไหนก็แยกกันไปทำจะดีกว่า ก็ไม่รู้ว่าการที่นกไปทำงานกับพี่ตัวหรือเปล่า ถึงทำให้มีข่าวแบบนี้ แต่โดยส่วนตัวนกก็เฉย ๆ เพราะเราเป็นนักแสดง ยังไงก็ต้องมีข่าว แต่เราก็มีวิถีทางของเรา บ้านเราเป็นสไตล์แบบนี้ ถ้าไปทำแบบบ้านอื่น เดียวก็โดนหาว่าสร้างภาพ นกจะไม่ซีเรียสกับข่าวที่เกิดขึ้น แต่เหนือที่

¹⁴ “นก สินจัย ยันกรณีลูกเป็นเกย์ เป็นแค่หนัง,” สยามรัฐ (10 ธันวาคม 2550):36.

จะตอบคำถาม จริง ๆ เราไม่ต้องมานั่งแก้ข่าวก็ได้ แต่ซีเรียสที่เอาครอบครัวขึ้นมา
ตกเป็นข่าวด้วยมันไม่แฟร์ นักเคยเจอข่าวแรงกว่านี้เยอะแยะ ไม่อยากให้กระทบ
กับคนอื่น โชคดีที่ลูก ๆ เขาไม่คิดอะไรมาก ไม่มีปัญหาเลย เขารู้ว่าเราเป็นยังไง...
สินจัย เปล่งพานิช¹⁵

3.2 การใช้วิธีการสื่อสารโดยยกเรื่องความเป็นบุคคลสาธารณะ (public figure)

การเป็นบุคคลสาธารณะคือ การเป็นจุดสนใจของคนอื่น เป็นคนมีวิถีชีวิตที่อยู่ใน
ในที่สาธารณะ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสาธารณะ เป็นเรื่องที่ทุกคนให้ความสนใจ โดยเฉพาะกับ
เรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นเรื่องส่วนตัว ย่อมเป็นเรื่องที่ทุกคนล้วนแต่จับจ้อง และให้ความสนใจ แต่ว่า
ตนเองเป็นคนที่มีความครอบครัวแล้ว ฉะนั้นย่อมที่จะรู้ตัวเองดีว่า ต้องวางตัวและทำตัวอย่างไรเพื่อที่จะ
ดำรงถึงความเป็นครอบครัวไว้ คนที่มีความครอบครัวแล้วย่อมที่จะไม่ทำเรื่องที่ผิดประเพณี และศีลธรรม
โดยเฉพาะกับเรื่องที่จะนอกใจสามีไปคบกับคนอื่น เป็นเรื่องที่ผิดอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่าการใช้
บรรทัดฐาน เกี่ยวกับเรื่องของประเพณี และศีลธรรม มาสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรม
ให้กับครอบครัว และกับเรื่องข่าวที่เกิดขึ้น โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้
จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

“พินกยังมีครอบครัว ยังมีสามี ยังมีลูก แล้วยังจะเขียนข่าวกับคนอื่นอีก ไม่ใช่
ของสาธารณะนะคะ เป็นนักแสดงสาธารณะก็จริง แต่ไม่ใช่ของสาธารณะที่จะเขียนอะไรแบบนี้
ภาพพจน์นี้ไม่กลัวเสียหอก เพราะนกไม่ได้ทำอะไรอยู่แล้ว แต่มันเสียความรู้สึก มันหัวเสียนะ”
สินจัย เปล่งพานิช¹⁶

“งานก็คืองาน ชีวิตส่วนตัวพินกก็เป็นชีวิตส่วนตัวพินกไม่ได้เอามาเกี่ยวข้องกัน
ครอบครัวยังเป็นหลักสำคัญที่สุด” สินจัย เปล่งพานิช¹⁷

¹⁵ “นก สินจัย ยันกรณีลูกเป็นเกย์ เป็นแค่หนึ่ง,” สยามรัฐ (10 ธันวาคม 2550):36.

¹⁶ “นก จวกและเกาเหला หม่อม กิ๊ก ปู,” แนวหน้า (13 ธันวาคม 2550):31.

¹⁷ “นก สินจัย ยันกรณีลูกเป็นเกย์ เป็นแค่หนึ่ง,” สยามรัฐ (10 ธันวาคม 2550):36.

1.2 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความหมายและความชอบธรรมของ วาทกรรมในกรณีของครอบครัววรรณะสิน

จากการศึกษาเอกสารและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของครอบครัววรรณะสิน ซึ่งเป็นตัวแทนครอบครัวที่แต่งงานมานานแล้วในระยะเวลาหนึ่ง และมีลูกที่อยู่ในวัยเด็ก ซึ่งผู้วิจัยได้จำแนกโดยใช้ประเด็นการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ต่อสื่อมวลชน เพื่อวิเคราะห์ถึงกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม ดังต่อไปนี้คือ

1. สถานการณ์ปกติของ “ครอบครัว” จะมีประเด็นในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ต่อสื่อมวลชน ดังต่อไปนี้คือ ประเด็นเรื่องทั่ว ๆ ไปของครอบครัว เช่น หลักในการชีวิตคู่ หลักในการเลี้ยงลูก ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว กิจกรรมยามว่างของครอบครัว เป็นต้น

ครอบครัววรรณะสินมีการประกอบสร้างความหมายของ “ครอบครัว” ว่าครอบครัวคือสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิต และได้หยิบยกประเด็นเรื่องลูกมาเป็นประเด็นในการสื่อสารในสื่อมวลชน โดยประกอบสร้างให้ลูกเป็นสิ่งที่สำคัญในครอบครัว ซึ่งเป็นการประกอบสร้างความหมายของครอบครัว โดยเน้นให้ความสำคัญแก่ลูก เป็นการสร้างและสถาปนาให้ลูกเป็นจุดศูนย์กลางของครอบครัว ลูกต้องอยู่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดจากแม่ ลูกคือแก้วตาดวงใจของครอบครัว และประกอบสร้างหน้าที่ของพ่อให้มีหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว มีหน้าที่ทำงานนอกบ้าน หากมีเวลาวางจึ่งช่วยเลี้ยงลูก ส่วนแม่มีหน้าที่เป็นแม่บ้าน ที่มีหน้าที่ดูแลลูก ดูแลสามี และดูแลบ้าน โดยตอกย้ำให้เห็นถึงความสำคัญลูกที่เป็นแก้วตาดวงใจ ซึ่งแม่มีหน้าที่ดูแลประคบประหงมลูก หน้าที่ที่สำคัญของแม่ คือ การดูแลลูก โดยการที่ต้องเสียสละเวลาจากสังคมภายนอก จากการทำงาน เพื่อมาดูแลลูก ๆ ดูแลสามี พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

“สำหรับครอบครัวเรา ลูกคือสิ่งสำคัญที่สุดที่เราจะแคร์ บอกได้แค่ว่าป็นกับเจ้ารักลูกมาก” เก็จมณี วรรณะสิน¹⁸

“ครอบครัวคือสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต ความรักในครอบครัวเท่านั้นที่จะทำให้สถาบันครอบครัวดำรงอยู่ได้” เจตริน วรรณะสิน¹⁹

¹⁸ “ปิ่น ยิ้มสู้ข่าว เตียงหัก...รักร้าย เจ ซ่อมได้,” ดาวาเดลี (10 ธันวาคม 2550):9.

¹⁹ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินหน้าสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม 2548):118.

ปิ่นจะเลี้ยงลูกแบบเพื่อน มีอะไรก็คุยกัน เหมือนว่าเขาเป็นผู้ใหญ่ แต่ก็เลี้ยงแบบดีด้วย ก่อนที่จะอธิบายให้เขาฟังว่าเพราะอะไร แล้ว 3 คนนี้จะเลี้ยงให้รักกัน คือสอนให้เขาดูแลกัน และมีความเป็นสุภาพบุรุษ ถึงแม้จะดูแลลูก แต่ปิ่นก็ไม่เคยลืมนุ่ดูแลชีวิต เพื่อให้ชีวิตคู่ดำเนินไปด้วยดี เราจะดูแลความรู้สึกของกันและกันคะ มีอะไรก็คุยกันตลอด เมื่อก่อนตอนแต่งงานใหม่ ๆ ค่อนข้างเป็นตัวของตัวเองกันมาก ไม่เข้าใจกันก็ไม่พูดกัน ตอนหลังเริ่มเรียนรู้ว่าไม่พูดกันไม่ได้นะ อีกคนเขาจะมารู้ได้ไงว่าเราคิดอะไรอยู่ ในที่สุดก็เริ่มอยู่ด้วยกันได้อย่างสบาย บางครั้งเราก็หาอะไรสนุก ๆ ทำกันสองคน อาจจะไปไหนโดยไม่มีลูกบ้าง บางทีเขาเห็นปิ่นเครียดกับลูก เขาก็จะชวนไปเที่ยว... เก็จมณี วรรณะสิน²⁰

เหล่านี้ถือว่าเป็นการประกอบสร้างหน้าที่ของความเป็นพ่อและแม่ ตามแบบสังคมไทยโบราณ ที่ผู้ชายที่มีสถานะเป็นพ่อมีหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ส่วนผู้หญิงที่มีสถานะเป็นแม่มีหน้าที่ดูแลลูกและดูแลสามี แม่มีหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนภายในครอบครัว มีการประกอบสร้างหน้าที่ของแม่ให้มีบทบาทในเรื่องของการให้ความรัก ให้กำลังใจ เป็นที่พึ่งพิงใจของคนในครอบครัว

ครอบครัววรรณะสินประกอบสร้างความเป็น “ครอบครัว” คือการอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันทั้งพ่อ แม่ ลูก ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว เพื่อเสริมสร้างความรัก ความอบอุ่น และสัมพันธภาพภายในครอบครัว โดยการประกอบสร้างวัฒนธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

“ถ้ามีเวลาเราจะพาลูก ๆ ไปเล่นกีฬา ไปตีกอล์ฟ ส่วนวันอาทิตย์เราจะไปโบสถ์ด้วยกัน เสรีแล้วทานข้าวกลางวันด้วยกัน” เก็จมณี วรรณะสิน²¹

“สำหรับเจ้านั้นลูกสำคัญมาก ๆ เพราะทุกวันนี้รับงานมากน้อยแค่ไหน ก็ต้องมีเวลาให้ลูก ๆ ทำกิจกรรมร่วมกัน อยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา” เจตริน วรรณะสิน²²

²⁰ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินหน้าสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม 2548):119.

²¹ เมธี รักชีวิต, “รักแบบแมน ๆ ของคุณพ่อลูก 3,” อินแมกกาซีน (พฤศจิกายน 2549):90.

²² “เจ การันตีความหมายพา ปิ่น ยันนี้มนรอบ 2 (2550),” <<http://www.zubzip.com>>, 19 กุมภาพันธ์ 2551.

และกลยุทธ์การสื่อสารที่ใช้ในการประกอบสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องความเป็นครอบครัวของตนเอง และสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องไว้ มีดังนี้คือ

1.1 การใช้วิธีที่ให้ความหมายกับครอบครัวในเชิงบวก เป็นการกล่าวถึงครอบครัวโดยหยิบยกประเด็นที่เป็นบวกของครอบครัวขึ้นมากล่าว เพื่อให้คนในสังคมรับรู้ และรับทราบด้านดีของ “ครอบครัว” เป็นตอกย้ำและผลิตซ้ำอุดมการณ์และมายาคติในเรื่อง “ครอบครัวในฝัน” และ “ครอบครัวในอุดมคติ” ให้กับสังคม ดังปรากฏในวาทกรรมดังต่อไปนี้

“เจเป็นสามีที่ดีค่ะ เป็นสามีที่น่ารัก เราอยู่ด้วยกันแบบคนรู้ใจแล้ว เป็นทั้งเพื่อน เป็นทั้งแฟน เราค่อนข้างจะรู้กันหมดทุกเรื่อง ไม่ต้องพูดก็รู้” เก็จมณี วรรณะสิน²³

ผมรู้จักกับปิ่นมา 10 ปี แต่งงานกันเข้าปีที่ 5 แล้ว ชีวิตครอบครัวก็ดี มันถูกคู่กันครับ เราสามารถแฮนด์เลิอาร์มกันได้ดี ก็มีบ้างที่งอนกันแต่น้อยมาก ทุกวันนี้ก็มีความสุขกันเหมือนเดิม ผมอาจไม่ใช่สามีที่โรแมนติก แต่ก็มีความสุขเหมือนเดิม ให้ปิ่นอยู่เรื่อย ๆ ปิ่นอาจรู้สึกไม่มีเพื่อน ไม่มีใคร แต่ว่าเขามีผมอยู่เคียงข้างตลอด ปิ่นเป็นแม่ของลูกชายเล็ก ๆ ถึง 3 คน เวลาจะเจอเจเพื่อนเลยไม่ค่อยมี ผมเองก็เหมือนกัน แต่นี่คือสิ่งที่คนเป็นพ่อแม่ต้องเป็น เราต้องห่างจากสังคมหนึ่งไป ผมว่าผมกับปิ่นเป็นเนื้อคู่กัน จะให้ทำยังไงได้ วันแรกที่เจอกันผมได้กลิ่นน้ำหอมเขาก่อน พอเงยหน้าขึ้นมาดู เออ..ใช่เลย คนนี้แหละเนื้อคู่ของผม...เจตริน วรรณะสิน²⁴

1.2 การใช้ภาพถ่าย รูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันถึงความเป็นครอบครัว และประเภทครอบครัวตามที่ตนเองประกอบสร้างขึ้น สำหรับครอบครัววรรณะสินนั้น มีการประกอบสร้างสมาชิกในครอบครัวให้เป็นครอบครัวเดี่ยว ดังนั้นภาพครอบครัวที่ปรากฏต่อพื้นที่สาธารณะนั้น จะเป็นภาพที่แสดงถึงความเป็นพ่อ แม่ ลูก และสามี-ภรรยา

²³ “เจ การันตีความหมายพา ปิ่น อันนี้มูนรอบ 2 (2550),”

<<http://www.zubzip.com>>, 19 กุมภาพันธ์ 2551.

²⁴ “เจ การันตีความหมายพา ปิ่น อันนี้มูนรอบ 2 (2550),”

<<http://www.zubzip.com>>, 19 กุมภาพันธ์ 2551.

ครอบครัววรรณะสิน มีการประกอบสร้างครอบครัวให้มีลักษณะเป็นครอบครัวเดียว ที่มีสมาชิกภายในครอบครัวประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก เท่านั้น แต่ก็มีการกล่าวถึงบุคคลอื่นๆ ในครอบครัวเดิม โดยใช้วิธีการพูดถึงลักษณะความเป็นครอบครัว โดยใช้คำว่า พ่อ แม่ ลูก เพื่อสร้างความชอบธรรม และสร้างความจริง ให้กับความหมายของครอบครัวที่ได้ประกอบสร้างขึ้น และมีการใช้ภาพถ่ายเพื่อสร้างความชอบให้กับความเป็นครอบครัวเดียว และภาพที่ปรากฏต่อสาธารณชนล้วนแล้วแต่ให้ความรู้สึกรอบอุ่นในครอบครัว

ภาพที่ 5.3

ครอบครัว “วรรณะสิน” ขณะไปเที่ยวแบบครอบครัว

ที่มา: <http://www.siamdara.com>

ภาพถ่ายด้านบน เป็นภาพที่ถูกนำมาเผยแพร่สู่พื้นที่สาธารณะคือ อินเทอร์เน็ต เพื่อแสดงให้เห็นภาพความเป็น “ครอบครัว” ของครอบครัววรรณะสิน ที่มีสมาชิกในครอบครัวประกอบด้วยไปด้วย พ่อ แม่ ลูก ที่มีความรัก ความอบอุ่นให้แก่กัน ใช้เวลาว่างในครอบครัวโดยการไปเที่ยวพักผ่อนกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตาทั้ง “ครอบครัว”

1.3 การใช้วิธีเปรียบเทียบโครงสร้าง สำหรับครอบครัววรรณะสินนั้น ได้ยกเหตุผลในการเปรียบเทียบการใช้ชีวิตคู่ของครอบครัวตนเอง กับครอบครัวอื่น

“เราไม่ใช่เพื่อนกันอย่างเดียว เราสองคนมักจะเรื่องเป็นแฟนกันตลอด เพราะไม่อย่างนั้นมันจะเบื่อ ปีนเห็นหลายคู่ที่เขาใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกันนาน ๆ จนมันชินชากันไป เราไม่อยากให้คู่เราเป็นแบบนั้นค่ะ” เก็จมณี วรรณะสิน²⁵

1.4 การอ้างถึงหลักการ (principle) ในการใช้ชีวิตคู่ เพื่อให้เรื่องที่ตนสื่อสารออกมาสู่พื้นที่สาธารณะ กลายเป็นเรื่องที่เป็นความจริง โดยกล่าวอ้างถึงหลักการต่าง ๆ

“ครอบครัวคือสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต สำหรับหลักในการใช้ชีวิตคู่ฉันนั้น ผมมองว่า ต้องมีความซื่อสัตย์ให้กันและกัน ให้ความสบายใจ และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เราจะดูแลความรู้สึกของกันและกัน ความรักในครอบครัวเท่านั้นที่จะทำให้สถาบันครอบครัวดำรงอยู่ได้” เจตริน วรรณะสิน²⁶

2. ในสถานการณ์วิกฤติต่อ “ครอบครัว” ประเด็นที่นำมาสื่อสารต่อสื่อมวลชน คือ ประเด็นเกี่ยวกับข่าวลือต่าง ๆ เรื่องครอบครัว เช่น ประเด็นเรื่องเตียงหัก/รักร้าว/มือที่สาม/นอกใจ ทั้งคู่มีกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องความเป็นครอบครัวของตนเอง และสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องไว้ มีดังนี้ คือ

2.1 การออกมาปฏิเสธข่าวลือด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทั้งสามีและภรรยา และการกล่าวซ้ำ เพื่อปฏิเสธเรื่องดังกล่าว การที่คนทั้งสองคนออกมาปฏิเสธทั้งคู่ เท่ากับเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเรื่องนั้น ๆ ว่าไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด การที่ทั้งสองพูดตรงกัน พูดเหมือนกัน เท่ากับเป็นการยืนยันว่าข่าวที่เกิดขึ้นไม่เป็นความจริง พร้อมทั้งสร้างความจริง ให้กับเรื่องที่ตนเองกล่าวขึ้นมา และน้ำเสียงที่ใช้ในการปฏิเสธข่าวนั้น จะใช้น้ำเสียงที่แสดงออกถึงความขบขัน เพื่อต้องการสื่อสารว่าข่าวดังกล่าวนั้น เป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และไม่มีมูลความจริง ไม่ว่าจะออกมาให้สัมภาษณ์กี่ครั้งก็ตาม ทั้งคู่จะยืนยันเหมือนเดิมว่าข่าวดังกล่าวไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด และยังยืนยันถึงความเป็นครอบครัวที่อบอุ่น และสมบูรณ์

โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

ข่าวดังกล่าวที่เกิดขึ้นนั้นไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด อาจจะเป็นเพียงแค่ข่าวลือที่มีผู้ไม่หวังดีปล่อยข่าวออกมาเท่านั้นเอง ผมขอขอบคุณที่ให้ความสนใจกับ

²⁵ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินนำสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม 2548):120.

²⁶ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินนำสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม 2548):61.

ครอบครัวเรา แต่อยากขอรับรองว่าอย่ามาแข่งกันแบบนี้เลย เรื่องเล็กกันนี้ไม่มีแน่นอน เรามีลูกด้วยกันตั้ง 3 คน ครอบครัวเรามีความสุขดี ส่วนเรื่องทะเลาะกันนั้นมันก็มีบ้าง ก็เป็นธรรมดาของลึนกับพิน ไม่ได้หนักหนาอะไร ก็คุยกันอภัยซึ่งกันและกันได้อยู่แล้ว ผมไม่ทราบนะว่าแหล่งข่าวมาจากไหน แต่คิดว่าคงเป็นเรื่องของการตลาดมากกว่า อาจจะเป็นเรื่องของการโฆษณา ขอรับรองเถิดครับอย่ามาดิศเครดิตรันด้วยเรื่องแบบนี้เลย ผมไม่เปื้อนในเรื่องข่าว แต่ส่งสารลูกที่ต้องมารับรู้เรื่องอะไรไม่ดีแบบนี้ ผมมั่นใจว่าข่าวลักษณะนี้ถูกปล่อยออกมาเพราะมีผู้ต้องการดิศเครดิตรันโฆษณา... เจตริน วรรณะสิน²⁷

ผมอยู่วงการมา 17 ปี เพิ่งจะมีข่าวที่ไม่มีมูลความจริงเลย ก็เข้าใจนะว่าสื่อต่าง ๆ แข่งกันเสนอข่าวที่รุนแรงมากขึ้น แต่ผมเชื่อมั่นอย่างหนึ่งว่า ถ้าบ้านแข็งแรงปลวกก็กินไม่ได้ อยากให้หยุดเขียนข่าวที่ไม่เป็นความจริง อาจจะเป็นคนที่ไม่พอใจผมแล้วจะดิศเครดิตรันแ่งธุรกิจ... เจตริน วรรณะสิน²⁸

เราเข้าใจกันค่ะ ยิ่งแต่งงานยิ่งเข้าใจ อ้าปากก็รู้แล้วว่าอะไรจะพูดอะไร กับข่าวเรื่องเจกับผู้หญิงอื่น วันนั้นปิ่นเจอคู่กรณี ปิ่นก็ถามเขา เมื่อตอบว่าไม่มีก็ไม่มี จบค่ะ มีข่าวก็เคลียร์กัน จะเก็บไว้ทำไม ไม่กลัวที่เจทำงานดีแล้วไม่รู้ เพราะมีตารางงานแฟกซ์มาที่บ้าน ก่อนขึ้นเวที เจก็ส่งข้อความมาบอก จะไปไหนกับบอ ก แล้วทำให้ปิ่นสบายใจตลอดเวลา ถ้าจะนอนกันมันก็ไม่มีอะไรดีขึ้น ปิ่นไม่เคยโทรจิก เพราะเขาไม่ได้ทำอะไร อย่าเป็นบ้าไปเอง ชีวิตเราสองคนทุกวันนี้ดีมาก ๆ แล้ว ปิ่นว่าทุกครอบครัวมีปัญหาเหมือนกันหมด แต่เราต้องช่วยกันแก้ดีที่สุดค่ะ... เก็จมณี วรรณะสิน²⁹

โดยมีการยกเรื่องของการทำให้เสียชื่อเสียง (discredit) ในแ่งธุรกิจ เนื่องจากช่วงที่เกิดข่าวลือดังกล่าวขึ้น ครอบครัววรรณะสินได้มีโฆษณาและมิงงานที่ต้องโชว์ตัวทั้งครอบครัว จึงยกเรื่องผลประโยชน์ขึ้นมาเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรม เกี่ยวกับข่าวลือเรื่องเตียงหัก เพื่อ

²⁷ “เมท์สนั่น !! เจ-ปิ่น บ้านแตกแยกเตียงแล้ว (2550),”

<<http://www.entertain.teenee.com>>, 21 มกราคม 2551.

²⁸ “เจ-ปิ่น เคือง!! ระบุรู้ตัวการปล่อยข่าว พิตต้า มือที่สาม (2550),”

<<http://www.gossipstar.com>>, 3 ตุลาคม 2550.

²⁹ “ปิ่น เคลียร์ อีป เชื้อใจ เจ ไร้ปัญหาสาว (2550),”

<<http://www.bangkokbiznews.com>>, 9 พฤศจิกายน 2550.

ทำให้เรื่องที่ถูกกล่าวปฏิเสชนั้นมีน้ำหนักและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เป็นการสร้างความจริง ให้กับเรื่อง ครอบครัวยังคงอยู่ ครอบครัวยังไม่แตกสลายแต่อย่างไร ยืนยันในความรักที่ทั้งคู่มีให้แก่กัน ฉะนั้นจึงไม่มีปัญหากันอย่างแน่นอน

2.2 การทำให้เรื่องข้างดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และเป็นกฎทั่วไป ที่ทุกคนต้องประสบ อย่างเช่น เรื่องการทะเลาะกันของสามี-ภรรยา ก็เปรียบเหมือน “ลื่นกับพื้น” เป็นการทำให้ปัญหาในครอบครัวเป็นเรื่องปกติ ทั้งคู่กล่าวว่า ชีวิตคู่ก็เหมือนกับลื่นกับพื้นที่ต้องมี กระแทกกระทั้นหรือทะเลาะกันบ้าง การทะเลาะกันในครอบครัวไม่ใช่เรื่องแปลก เรื่องทะเลาะกัน เป็นเรื่องธรรมดาของสามีภรรยา อยู่ที่ว่าจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร การทะเลาะกัน ไม่ได้หมายความว่าเกลียดกัน หรือต้องแยกทางกัน การทะเลาะกันสำหรับครอบครัวของตนเองนั้น เป็นการเติมเต็มความรักในครอบครัว การทะเลาะกันกับทำให้เข้าใจ และรักกันมากยิ่งขึ้น การทะเลาะกันเป็นการเติมความหวานให้แก่กันและกัน ทั้งคู่ยอมรับว่ามีการทะเลาะกัน แต่ปฏิเสธ เรื่องการแยกทางกัน

ทั้งคู่ได้สร้างผลิตวาทกรรมเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับเรื่องการทะเลาะกัน ระหว่างคู่สามี-ภรรยา ว่าเป็นเรื่องปกติ สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกครอบครัว ชีวิตคู่ต้องมีปัญหา แต่ต้องแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้ สำหรับครอบครัวตนเองนั้น ใช้วิธีการพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจกัน ไม่เก็บปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้ให้มันค้างคาใจกัน มีอะไรต้องพูดคุยกัน เข้าใจกัน ไว้วางใจกัน และให้เกียรติซึ่งกันและกัน และสิ่งสำคัญที่สุดคือลูก ลูกคือสิ่งที่ทั้งสองให้ความรัก และให้ความสำคัญมากที่สุด ลูกคือตัวสานสายสัมพันธ์ภายในครอบครัว ไม่ว่าจะอย่างไรความเป็นครอบครัวจะต้องมีอยู่ เพราะไม่อยากให้ลูกรู้สึกว่าเขา และที่สำคัญนอกจากทั้งคู่จะมีความรักแบบสามี-ภรรยา กันแล้ว ทั้งคู่ยังมีความรักแบบเพื่อนให้กันอีกด้วย และพื้นฐานความรักที่ทั้งคู่มีให้แก่กัน จะเป็นสิ่งที่ทำให้ทั้งสองฝ่าฟันปัญหาต่าง ๆ ไปได้ และทำให้ความเป็นครอบครัวยังคงดำเนินต่อไป เพราะสิ่งเหล่านี้ คือวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว และจะทำให้ความเป็น “ครอบครัว” ยังดำรงอยู่ได้อย่างยาวนาน ถึงแม้จะยอมรับว่า มีปัญหาและทะเลาะกัน แต่ไม่ยอมรับเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว แตกร้าว และใช้น้ำเสียงที่ขบขันในการกล่าวปฏิเสธเรื่องดังกล่าว เพื่อทำให้เรื่องราวดังกล่าวไม่เป็นความจริง ทำให้เป็นเรื่องดังกล่าวกลายเป็นเรื่องที่ไม่มีความเป็นสาระ ไม่ควรจะนำมาใส่ใจ ย้ำว่าช่างก็คือช่าง ถ้าไม่มีความจริง หรือไม่มีหลักฐานก็อย่าเก็บมาใส่ใจ

โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

รับทะเลาะกันบ้างแต่ไม่ได้หนักถึงขั้นบ้านแตก มีทะเลาะกันบ้างตามประสา ผัวเมีย แต่ก็ไม่รุนแรงอะไร ยันรักกันดีไม่มีปัญหา ไม่มีอะไรเลย ทุกอย่างยังดีอยู่

เราทั้งคู่ยังมีความสุขดี คือเรื่องจริง ๆ แล้ว การที่ไม่ว่าใครคิดปิ่นคนไหนที่มีครอบครัวแล้ว แล้วจะเล่นคอนเสิร์ตใหญ่ แล้วใครคนหนึ่งไม่ได้ไปดูหรือให้กำลังใจนั้น อยากบอกจริง ๆ แล้วเขาไม่ได้ทะเลาะกัน ยอมรับว่ามีทะเลาะกันอยู่ (ทุกวัน) แต่ว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาของชีวิตคู่ เราแต่งงานกันมา 7 ปีแล้ว เราทั้งคู่ทะเลาะกันทุกวันเลย แต่มันก็เป็นเรื่องของสามีภรรยาที่มีกันตลอด แต่เรื่องใหญ่ขนาดเดียวกันั้น ไม่มีแน่นอน เรามีลูกตั้ง 3 คนแล้ว ไม่มีทางที่เราจะเลิกกัน เพราะเราทั้งสองคนรักลูกมาก ผมกับปิ่นไม่มีปัญหาอะไรนอก บ้านของเราแข็งแรงอยู่แล้ว แบ็กอัฟเราดีอยู่แล้ว เรารักกันอยู่แล้ว ถามว่าสามี ภรรยา มีทะเลาะกันมั้ย มันมีอยู่แล้ว แต่งงานกันมา 11 ปีแล้ว ลูกก็ 3 คนแล้ว ผมว่าการทะเลาะกันมันก็เป็นสีสันชีวิตนะ ผมกับปิ่นยังทะเลาะกันลูกยิ่งเยอะ (พูดติดตลก)... เจตริน วรรณะสิน³⁰

คือ ผมรู้สึกตลอดตั้งแต่แต่งงานและอยู่ด้วยกันมา ผมเชื่อว่าที่เราทะเลาะกัน เราไม่ได้เกลียดกันหรือใครมีคนอื่น แต่เราทะเลาะกันเพราะอารมณ์ เวลาทะเลาะกันผมเชื่อเลยเราไม่มีวันแยกจากกันอยู่แล้ว เพราะเรารักกัน...เจตริน วรรณะสิน³¹

การคบกันมาเป็นระยะเวลาทำให้เราเป็นไม้เบื่อไม้เบากัน แต่ในความที่เราเป็นไม้เบื่อไม้เบากันนี้แหละทำให้เรากลับมาได้ ด้วยความที่เรามีพื้นฐานความรัก ปิ่นยอมรับนะว่าเราเคยทะเลาะกันจนถึงขั้นปิ่นออกจากบ้าน ปิ่นออกทุกวันนะ แต่ก็กลับมาเองทุกวัน (หัวเราะ) เพราะเราต่างคนต่างรักลูกมาก พื้นฐานเราก็รักกัน เราไม่ใช่สามีภรรยาอย่างเดียว มันเหมือนเป็นเพื่อนกันด้วย.. เก็จมณี วรรณะสิน³²

ตอนนี้มีความสุขดีมาก กับปัญหาก็มี เดี๋ยวหักก็ซ่อมได้ (หัวเราะ) ความจริงคือความจริงมีปัญหาเราก็คุยกัน และไม่ใช่ว่าครั้งแรกที่มีปัญหากัน เพราะเราก็คู่กันมานานมากแล้ว 7 ปีแล้ว การแยกทางกันไม่ใช่เพื่อหย่าร้าง แต่แยกให้ห่างกันไป

³⁰ “เจ ใต้ เดี๋ยวกหัก ยันสัมพันธ์ ปิ่น ดี ไร้ปัญญามือที่สาม (2550),”

<<http://www.manager.co.th>>, 30 กรกฎาคม 2550.

³¹ “ขาดเธอเหมือนลิ้มไส้ กนก. รับโกรธ เจ หนีออกจากบ้าน (2550),”

<<http://www.siamdara.com>>, 3 สิงหาคม 2550.

³² “ขาดเธอเหมือนลิ้มไส้ กนก. รับโกรธ เจ หนีออกจากบ้าน (2550),”

<<http://www.siamdara.com>>, 3 สิงหาคม 2550.

เพื่อให้ทุกอย่างดีขึ้น ปิ่นเชื่อว่าทุกครอบครัวต้องมีปัญหา แต่ต้องหาทางออกให้เจอ ปิ่นว่าทุกคู่ย่อมอยากจะมีครอบครัวที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะเรามีลูกเยอะขนาดนี้ เลยไม่อยากทำให้ครอบครัวมีปัญหา แต่ถามว่ารักษาระดับยังไง คือต้องคุยกัน ทำความเข้าใจกัน ถ้าทำผิดมาให้อภัยกันได้มัย คือซึ่งน้ำหนักกว่าอะไรเป็นอะไร แล้วก็เป็นผู้ใหญ่ อย่ามาจ้องจับผิดกัน ใจเย็น ๆ แล้วทุกอย่างจะผ่านไปได้ คือข่าวใครจะพูดอะไรก็ได้ เก๋จมนี่ วรรณะสิน³³

“อยากพูดให้ทุกคนสบายใจ ก่อนหน้านี้ข่าวเตียงหักไม่เป็นความจริง บางทีเรารักกัน อยู่บ้านไม่ได้โปรโมต แต่พอหายไปนานก็กลายเป็นเตียงหัก เป็นเรื่องธรรมดาของวงการบันเทิง” เจตริน วรรณะสิน³⁴

“ผมพยายามไม่ซีเรียสนะ ถือว่าเป็นสีสันของชีวิต” เจตริน วรรณะสิน³⁵

นอกจากนี้ ดาราคุณนั้ยยังได้อ้างเรื่องศีลธรรมมาประกอบสร้างความชอบธรรมให้กับเรื่องครอบครัว โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

มันเป็นเรื่องธรรมดาของทุกครอบครัวที่มีเรื่องทะเลาะกัน แต่ของครอบครัวเราจะเป็นปัญหาทั่ว ๆ ไป ไม่มีปัญหาเรื่องผู้หญิงนอก จริง ๆ นะ ยืนยันได้ ไม่มีเลย ไม่มีกูกักด้วย ปิ่นมั่นใจ คบกับเจมานาน เค้ไม่เคยมีปัญหาเรื่องนี้ ปิ่นเลยแต่งงานด้วย ยืนยันว่าเราไม่เคยมีปัญหา มีปัญหาเรื่องมือที่สาม หรือเรื่องหญิงอื่นเลย ถ้าเขามีข่าวกับใคร เราก็จะถาม ถ้าเขาบอกว่าไม่มีก็จบ... เก๋จมนี่ วรรณะสิน³⁶

กับข่าวลือเรื่องมือที่สาม หรือมีข่าวกูกักกับสาว ๆ เจแจ้งว่า มันเสียหายถึงคนอื่น ชาวบ้านจะเดือดร้อน คนมีพ่อแม่มีหน้ามีตาในสังคม ก็อย่าให้เขามาเดือดร้อนกับเรา ผมไม่ปฏิเสธว่าผมไม่รู้จักน้องอ๊ปปี้ที่เป็นข่าวกับผม แต่น้องเขาเป็นเพื่อนซี้

³³ Whitebua, “ชีวิตสดใสของคุณแม่ลูกสาม ปิ่น เก๋จมนี่ วรรณะสิน,” *Woman Plus* 8 (สิงหาคม 2550):31.

³⁴ “หวิวการกุศล! ปิ่น-เจ เดือด แกล้งดวนไม่ได้ไปประชดรัก (2550),” <<http://www.manager.co.th>>, 23 พฤศจิกายน 2550.

³⁵ “ทะเลาะแต่เตียงไม่หัก (2550),” <<http://www.matichon.co.th/khosod>>, 26 กรกฎาคม 2550.

³⁶ “ปิ่น ยืมผู้ชาย เตียงหัก...รักร้าง เจ ซ่อมได้,” *ดาราเดลี* (10 ธันวาคม 2550):9.

กับแดนเซอร์ผม อย่าไปซีเรียส อย่างนางเอกละครพิสดำที่เป็นข่าวกับผม ก็เป็น
แกงค์ของน้องที่เป็นรู้จัก.. เจตริน วรรณะสิน³⁷

“ข้าว เจ เจตริน แอบกิ๊กกับ อีป ยูพาพัคตร์ นั้น ขาวนี้คุณพ่อลูก 3 อย่างเจ
ออกมาชี้แจงแล้วว่า ไม่ได้เป็นกิ๊กกั๊กกันแต่อย่างใด ยอมรับว่ารู้จักกันจริง แต่ความสัมพันธ์เป็นเพียง
เพื่อนร่วมงานเท่านั้น และย้ำหนักย้ำหนาว่าเตียงของตนกับ ปิ่น เก็จมณี ยังแข็งแรงดี ไม่มีสะเทือน
แน่นอน” เจตริน วรรณะสิน³⁸

“เจไม่เคยมีเรื่องผู้หญิงเลย กับสองคนที่ข่าวด้วยปิ่นก็รู้จัก อย่างพิสดำก็รู้จักกัน
เป็นรุ่นน้องที่มาแตรเดอี่ ส่วนอีปนั้นเขาก็ชอบเจ คุณแม่เขาก็สนิทกับเจ พ่อเขาก็ดีกอล์ฟกับเจ”
เก็จมณี วรรณะสิน³⁹

การที่ตนเองเป็นคนที่มีความรอบคอบแล้ว ฉะนั้นย่อมที่จะรู้ตัวเองดีว่า ต้องวางตัว
และทำตัวอย่างไรเพื่อที่จะดำรงถึงความเป็นครอบครัวไว้ คนที่มีความรอบคอบแล้วย่อมที่จะไม่ทำเรื่อง
ที่ผิดประเพณี และศีลธรรม โดยเฉพาะกับเรื่องที่จะนอกใจภรรยาไปคบกับคนอื่น เป็นเรื่องที่ผิด
อย่างยิ่ง โดยเลือกที่จะไม่กล่าวถึงบุคคลที่สาม เนื่องจากจะ使人อื่นเสียหายได้ โดยสถาปนาให้
คนที่มีข่าวกับตนเองนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นคนที่อยู่ใกล้ชิด และเป็นคนรู้จักกัน เป็นเพียงเพื่อนกัน
เท่านั้น จึงไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ ตอกย้ำให้เรื่องที่กล่าวเป็นความจริง โดยชี้ให้เห็นถึงที่มาที่ไป
ของข่าว จะเห็นได้ว่าการใช้บรรทัดฐานเกี่ยวกับเรื่องของประเพณี และศีลธรรม มาสื่อสารเพื่อ
ประกอบสร้างความชอบธรรมให้กับครอบครัว

2.3 การใช้ภาพถ่าย เป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด เพื่อต่อต้าน
วาทกรรมซุบซิบเกี่ยวกับเรื่อง “ครอบครัว” เช่นภาพถ่ายการออกงานต่าง ๆ ร่วมกัน หรือการถ่ายรูป
ลงนิตยสารต่าง ๆ เพื่อยืนยันถึงสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว และยืนยันในอุดมการณ์ของ
ครอบครัว และภาพถ่ายครอบครัวที่ปรากฏต่อพื้นที่สาธารณะนั้น มักจะเป็นภาพครอบครัวที่เต็มไปด้วย
ด้วยความรักความอบอุ่น จะเห็นได้จากรอยยิ้มที่ปรากฏ และมีการโอบกอดกันเพื่อแสดงความรัก
ความห่วงใยซึ่งกันและกัน

³⁷ “เจ เจตริน-ปิ่น เก็จมณี ฟลุค-เกริกพล-โบ ฝ่าวิกฤติเตียงหัก (2550),”
<<http://www.thaidara.net>>, 9 พฤศจิกายน 2550.

³⁸ “เจ แอบกิ๊ก อีป จริงอะเปล่า?”, บ้านเมือง (4 กรกฎาคม 2550):29.

³⁹ “อาถรรพ์รัก 7 ปี ปิ่นรับหวิดเตียงหัก (2550),” <<http://www.hilight.kapook.com>>,
19 กุมภาพันธ์ 2551.

โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ และภาพถ่ายต่าง ๆ เหล่านี้

ยันสัมพันธ์รักครอบครัวยังแข็งแรง หลังวงศรีภรรยาปิ่น เก็จมณี สยบข่าวเตียงร้าวในงานเปิดตัวอัลบั้มใหม่ งานนี้หนุ่มเจได้วงภรรยาสุดที่รักมาร่วมแสดงความยินดีด้วย นับจะประกาศให้ทุกคนรับรู้ว่ายางของทั้งคู่ยังมั่นคงแข็งแรงไม่มีวันล้มครืนลงง่าย ๆ แถมฝ่ายภรยายังสร้างความฮือฮาด้วยการมอบช่อดอกบัวช่อใหญ่ พร้อมประทับจู๋๋บนแก้มแสดงความเคารพอีกด้วย⁴⁰

ภาพที่ 5.4

ภาพถ่าย เจตริน-เก็จมณี ยืนยันถึงความเป็นครอบครัว

ที่มา: <http://www.siamdara.com>

ภาพด้านบนเป็นภาพที่เกิดขึ้นหลังจากที่ทั้งคู่มีข่าวแยกทางกัน และมีข่าวว่าฝ่ายชายนอกใจ ทั้งคู่ยืนยันถึงความเป็น “ครอบครัว” โดยการออกพื้นที่สาธารณะด้วยกันทั้งคู่ ครอบครัว ซึ่งภาพนี้เป็นภาพที่ภรยารนำดอกไม้ไปมอบให้สามี เพื่อเป็นกำลังใจและแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสที่สามีแถลงข่าวเปิดตัวอัลบั้มใหม่ และมีการหอมแก้มแสดงถึงความรักที่สองคนมีให้แก่กัน เพื่อยืนยันว่าเตียงยังไม่หัก ยังรักกันคืออยู่

⁴⁰ “ช่อดอกไม้พร้อมจู๋๋บนแก้ม-เจ เลิกทีปิ่น (2550),” <<http://www.siamdara.com>>, 7 กุมภาพันธ์ 2551.

ทั้งเจและปิ่น ออกมายืนยันเหมือนเดิมว่า ข่าวลือดังกล่าวไม่เป็นความจริง พร้อม กับควงแขนกันมาโชว์หวานกลบข่าวรักร้าง ใช้ภาพสวิตสยบข่าวเตียงร้าง ยืนยัน ถึงความรักที่แข็งแกร่งที่อยู่ โดยตลอดเวลาที่ทั้งคู่อยู่ในงานมีการพูดคุยหยอกล้อ และมีการ จับมือ โอบกอดกันอยู่ตลอดเวลาเสมือนเป็นคู่ข่าวใหม่ปลามัน เรียก ได้ว่าการออกงานครั้งนี้เป็นการสยบข่าวลือเรื่องเตียงหักได้ดีเลยทีเดียว เพราะ พฤติกรรมที่ทั้งสองแสดงต่อกันนั้นเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า ขาเตียง และความรัก ของทั้งเจ-ปิ่น ยังคงแข็งแกร่งไม่สั่นคลอนตามแมงเม่าที่กระจายข่าวออกมา⁴¹

ภาพที่ 5.5

ภาพถ่ายในงานสุพรรณหงส์

ที่มา: <http://www.muangthai.com>

⁴¹ “เจ จุง ปิ่น ออกงาน กลบข่าวลือเตียงหัก,” สยามดารา (19 กุมภาพันธ์ 2550):10.

ทั้งเจและปิ่นมีการจู่มือกันเพื่อแสดงความรักต่อกัน และยืนยันถึงความเป็นสามี-ภรรยา ออกสู่พื้นที่สาธารณะ ภายหลังจากที่มีข่าวว่าครอบครัววรรณะสินเตียงหัก/รักร้าง การปรากฏตัวต่อพื้นที่สาธารณะ และมีการแสดงออกซึ่งความรักแก่กัน เพื่อกลบกระแสข่าวลือเรื่องครอบครัวร้างฉนวน

แม้ที่กันนั้นกว่า “เตียงรัก” บ้าน เจ-เจตริน กับ ปิ่น-เก็จมนี “หัก” รียัง เจ เลยไชว์ “แฟมิลี่แมน” ด้วยการจู่มือกัน ปิ่น และลูกชาย 3 หน่อ ไปชมโชว์ การ์ตูนขวัญใจเด็ก ๆ “เซซามิสตรีท ไลฟ์ เอลโม คัลเลอร์ รัง บุค” ที่บางกอกฮอลล์ สวณลุมไนท์ บาซาร์ ภาพความน่ารักของครอบครัว วรรณะสิน วันนั้นสยบปากขาแม้ที่ชะเงี้ยบกريب⁴²

ภาพที่ 5.6

ครอบครัว “วรรณะสิน”

ที่มา: <http://www.thairath.co.th>

⁴² “คุณพ่อ-คุณแม่ดารา แห่งพาลูกดูเอลโมโชว์,” บ้านเมือง (16 กรกฎาคม 2550):31.

ภาพที่ปรากฏสู่พื้นที่สาธารณะทั้งครอบครัว เป็นการใช้ภาพเพื่อสร้างความ เป็นจริง ให้ความเป็นครอบครัว ตามที่ตนเองได้สื่อสารออกไปว่า ครอบครัวยังแข็งแรงดีอยู่ ไม่ได้เตียงหักตามที่เป็นข่าว ยังคงสถานภาพของสามี-ภรรยา และความเป็นพ่อ-แม่-ลูก โดยการ พาลูก ๆ ไปชมการแสดงของเด็ก ๆ

ยืนเสائب้านยังแน่น การที่ปิ่นไม่ไปคอนเสิร์ตเหตุติดธุระและเลี้ยงลูก อยากจะบอก ว่าศิลปินที่เป็นนักร้องนะ แค่ออกคอนเสิร์ตใหญ่ แล้ววันจริงภรรยาหรือสามีเค้า ไม่ได้ไปดู ไม่ได้หมายความว่าเค้าเลิกกันนะครับ อาจจะไม่ว่างก็ได้ อย่างผมไม่ อยากให้กระเตงลูก 3 คนไปนะ ปิ่นเค้าก็ส่งดอกไม้มาให้ มีการรดด้วย ดีใจด้วย รัก จากปิ่น... เจตริน วรรณะสิน⁴³

ยืนยันเตียงรักไม่แตกร้างอย่างที่ตกเป็นขี้ปากชาวบ้าน หลังจากที่เก็บตัวเงียบไม่ ออกมาโชว์จ๊อบสามีตามคอนเสิร์ต ล่าสุดโผล่มาแค่ดอกไม้แสดงความยินดี ปิ่น กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า ปกติปิ่นไม่ค่อยได้ออกงานอยู่แล้ว และสาเหตุที่ไม่ได้ไปให้ กำลังใจในคอนเสิร์ตแดร์ทูแดนซ์ที่ผ่านมา ก็เพราะไม่ว่าง ติดธุระส่วนตัวจริง ๆ เลยฝากดอกไม้ไปให้ ซึ่งเป็นดอกบัว ซึ่งเป็นดอกไม้ที่ปิ่นชอบ คือจะทราบบว่าปิ่น ชอบดอกไม้สีขาว ถ้าส่งให้เขาก็จะรู้ว่ามาจากปิ่น ปิ่นไม่รู้เหมือนกันว่า การที่ไม่ไป ชมคอนเสิร์ตจะทำให้เกิดกระแสเตียงหักหรือเปล่า... เก๋จมณี วรรณะสิน⁴⁴

⁴³ “เจ-ปิ่น รักกันเหนียวแน่น ใครนะช่างเมาท์จริง ๆ (2550),”

<<http://www.entertain.teenee.com>>, 30 ตุลาคม 2550.

⁴⁴ “ปิ่น เก๋จมณี – เจ เจตริน วรรณะสิน ชักทะแม่ง ยอมรับเตียงไม่แข็งแรง (2550),”

<<http://www.thaidara.net>>, 9 พฤศจิกายน 2550.

ภาพที่ 5.7

ภาพถ่ายแสดงการให้กำลังใจซึ่งกันและกันเพื่อยืนยันความเป็นครอบครัว

ที่มา: <http://www.atimemedia.com>

การมอบดอกไม้เพื่อเป็นกำลังใจให้แก่กันให้โอกาสสำคัญต่าง ๆ เป็นการแสดงซึ่งความรักกันและกัน และเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความเป็นครอบครัว และยังรักกันดีอยู่ ไม่ได้ทะเลาะกันแต่อย่างไร

เจตริน-เก็จมณี ใช้วิธีการสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรม เกี่ยวกับการที่ไม่ได้ออกงานคู่กัน ไม่ได้หมายความว่าทะเลาะกัน หรือแยกทางกัน แต่เนื่องจากอีกฝ่ายหนึ่งติดธุระจึงไม่สามารถมาร่วมงานได้ นอกจากนี้ฐานะที่ตนเองมีบทบาทเป็นนักร้อง การที่ภรรยาไม่ไปร่วมชมคอนเสิร์ต ไม่ได้หมายความว่าไม่รักกัน หรือแยกกันอยู่แต่อย่างไร แต่เพราะอีกฝ่ายไม่ว่าง การมอบดอกไม้ที่เป็นสัญลักษณ์หรือตัวแทนของอีกฝ่าย เป็นเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของความเป็นครอบครัว และความรักระหว่างคนสองคน อย่างกรณีของครอบครัวตนเองนั้น ภรรยาชอบดอกไม้สีขาวเช่นดอกกุหลาบขาว และดอกบัว การที่ได้รับดอกไม้ทั้งสองชนิดนี้ แปลว่าดอกไม้ชิ้นนี้เป็นตัวแทนของภรรยา และต้องมาจากภรรยาแน่นอน หากต่อไปเห็นดอกไม้ลักษณะนี้แสดงว่าเป็นของภรรยาตนแน่นอน เป็นการประกอบสร้างให้ดอกไม้ เป็นสัญลักษณ์ของความรักระหว่าง

สามีภรรยา เป็นสิ่งที่แสดงถึงความรักที่คนสองคนมีให้แก่กัน แสดงออกถึงการดำรงอยู่ของความเป็นครอบครัว และมีความปรารถนาดีต่อกัน ประกอบสร้างให้ดอกบัว เป็นตัวแทนของภรรยา นอกจากนี้แล้วสิ่งหนึ่งที่ครอบครัววรรณะสินได้ประกอบสร้างขึ้น คือการแสดงออกถึงความรักระหว่างกัน เช่น การหอมแก้ม จับมือ โอบกอด หรือจูบ กันตามที่สถานการณ์ต่าง ๆ นั้น เหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องหมายที่แสดงออกถึงความรัก และความเป็นครอบครัวกัน

หากไม่มีสิ่งเหล่านี้จึงทำให้เกิดข่าวเรื่องการแยกทางกันได้ ทั้งเจ-ปิ่น ได้สถาปนาการแสดงออกถึงสัญลักษณ์เหล่านี้ให้กลายเป็นความจริง ซึ่งถ้าสื่อมวลชนเห็นสิ่งเหล่านี้หมายถึงครอบครัวนี้ยังคงอยู่ในเหตุการณ์ปกติ หากขาดเหตุการณ์เหล่านี้ นั้นหมายถึงว่ามีความผิดปกติเกิดขึ้นกับครอบครัวนี้ จึงเป็นที่มาของข่าวลือเรื่องเตียงหักเกิดขึ้น

เมื่อมีข่าวเสียหายเกี่ยวกับครอบครัวเกิดขึ้น เจตรินได้เลือกวิธีที่จะอ่านข้อความในการ์ด ซึ่งภรรยาเขียนไว้เพื่อบอกกับสื่อมวลชน เพื่อให้สื่อได้รับรู้ ทั้ง ๆ ที่เรื่องเช่นนี้เป็นเรื่องที่อยู่ในมิติของความเป็นส่วนตัว แต่กลับที่จะเปิดเผยเรื่องส่วนตัวต่อสาธารณชน เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับเรื่องครอบครัวที่ตนประกอบสร้างขึ้น ว่ายังคงมีความเป็นครอบครัวอยู่ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าหากมีข่าวลือเรื่องเตียงหักออกมาหนาหู ทั้งคู่ต่างเลือกที่จะใช้วิธีออกงาน หรือไปโชว์ตัวร่วมกัน และแสดงพฤติกรรมเพื่อบ่งบอกว่ารักยังหวานอยู่ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นครอบครัวผ่านรูปภาพและรูปถ่ายต่าง ๆ

ภาพที่ 5.8

เจตริน-เก็จมณี วรรณะสิน จากสยามดารา

ที่มา: <http://www.siamdara.com>

ภาพดังกล่าวเป็นการออกรายโทรทัศน์ร่วมกัน เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องข่าวลือที่เกิดขึ้นกับครอบครัววรรณะสิน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเตียงหัก เรื่องบุคคลที่สาม และเรื่องของการทะเลาะกันภายในครอบครัว เป็นการออกสู่พื้นที่สาธารณะ เพื่อสร้างความจริง และรักษาอำนาจในกล่าวถึงครอบครัวเอาไว้

ภาพที่ 5.9

เจตริน-เก็จมณี วรรณะสิน และลูกชาย

ที่มา: <http://www.jjetrin.com>

ครอบครัววรรณะสิน มีการออกงานด้วยทั้งครอบครัว เพื่อยืนยันถึงสถานะความเป็นครอบครัว และความเป็นพ่อ แม่ ลูก มีการโอบกอดกันเพื่อแสดงถึงความรักระหว่างพ่อ แม่ ลูก และสามี ภรรยา

ภาพที่ 5.10
เจตริน-เก็จมณี วรรณะสิน และลูก ๆ

ที่มา: <http://www.hi5.com>

มีการนำภาพครอบครัวออกเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ในเว็บไซต์ส่วนตัว เพื่อยืนยันถึงความเป็นครอบครัว ความเป็นสามี-ภรรยา และความเป็นพ่อ-แม่-ลูก

2.4 การสร้างความไม่ชอบธรรม/การทำลายความชอบธรรมให้กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เป็นการให้ความหมายใหม่ กับข่าวซุบซิบเกี่ยวกับครอบครัวให้เป็น “ข่าวลือ” ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นความจริง โดยใช้น้ำเสียงที่ปนไปด้วยเสียงหัวเราะ ในการกล่าวถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อสื่อสารให้ทราบว่าเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง พร้อมยืนยันถึงความรักใคร่ในครอบครัว และมีการหยิบยกประเด็นเรื่องลูกว่า ข่าวลือที่เกิดขึ้นมีผลกระทบกับลูก เนื่องจากลูกเริ่มที่จะรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และเด็กยังไม่สามารถแยกแยะได้ว่าเรื่องราวได้ว่าเรื่องใดเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องใดเป็นเรื่องที่ไม่จริง ปรากฏผ่านวาทกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

“ผมขอบอกว่าต้องขอบคุณที่ให้ความสนใจกับครอบครัวเรา ผมไม่เบื่อในเรื่องข่าว แต่สงสารลูก ๆ ผมบ้าง ที่ต้องมารับรู้เรื่องอะไรไม่ดีแบบนี้” เจตริน วรรณะสิน⁴⁵

⁴⁵ “เจ แอบกิ๊ก อีป จริงอะเปล่า?”, <<http://www.siamdara.com>>, 7 กุมภาพันธ์

“คือใครจะปล่อยข้าวก็ตาม เราไม่โกรธ แต่เสียใจ เราก็อยู่กับครอบครัวของเรา แต่ทำไมถึงมาทำกับเราแบบนี้ หยุตเถอะครับ ขอให้มันมีความจริงสักนิดและค่อยปล่อยออกมา”
เจตริน วรรณะสิน⁴⁶

“สงสารลูกเวลามีข่าว โดยเฉพาะลูกคนโตที่เขารู้เรื่องแล้ว เขาก็จะมาถาม เราก็ต้องอธิบายให้เค้าฟังว่าไม่จริงลูก ยอมรับว่าข่าวมีผลกระทบต่อลูกมาก อย่างเรามีวิจารณญาณ เราทราบว่าจะอะไรเป็นอะไร แต่เด็กยังแยกไม่ออก ยังไงพ่อก็คือฮีโร่ของเค้า” เก็จมณี วรรณะสิน⁴⁷

3. ประเด็นปัญหาเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ทั้งคู่มีกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องความเป็นครอบครัวของตนเอง และสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้

3.1 วิธีการสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรม การสร้างความชอบธรรมให้กับเรื่องนี้ คือ การที่ทั้งสองใช้เหตุผล ในเรื่องของเวลาในการทำงานที่แตกต่างกัน และวิถีชีวิต (lifestyle) แตกต่างกัน ทำให้มีเวลาเจอกันค่อนข้างน้อย และถึงจะอย่างไรก็ยังคงติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา การแยกเตียงกันนอนไม่ใช่ประเด็นสำคัญ การแยกเตียงกันนอนไม่ได้หมายความว่าไม่รักกัน หรือเลิกกัน แต่มีเหตุผลในเรื่องของวิถีชีวิตแตกต่างกัน เพราะสามีทำงานกลางคืน ส่วนภรรยาทำงานกลางวัน ฉะนั้นเรื่องแยกเตียงกันนอนจึงไม่ใช่เรื่องแปลก และยังคงกล่าวอีกว่าถึงแม้จะเป็นสามีภรรยาด้วยกัน แต่ก็ยังอยากที่จะพื้นที่ส่วนตัวของตนเองบ้าง ซึ่งเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้แยกกันนอน แต่ยังคงมีการติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว

โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

ปิ่นกล่าวว่าทุกวันนี้หน้าที่หลักคือการดูแลลูก ส่วนสามีนั้นไม่ค่อยได้ดูแลลูกเท่าไร ทั้งนี้เรื่องนอนจึงไม่ใช่ประเด็นสำคัญ เพราะสามีใช้ชีวิตกลางคืนตลอด ทุกวันนี้เจอกันน้อยลง แต่ก็ส่งข้อความหากัน โทรศัพท์หากัน เวลาเราไม่ค่อยตรงกัน เราเป็นคนทำงานเช้า และเขาเป็นคนทำงานกลางคืน แต่ก็จะมาเจอกันตอนดึก ๆ เพราะจะต้องลงมาทำกับข้าวให้เจทาน แต่จะเน้นว่าวันอาทิตย์ต้องไปโบสถ์

⁴⁶ “สอเค้าเตียงหัก เจ-ปิ่น ไม่ได้เตียงมเหตุไม่ได้ไปชมคอนเสิร์ต (2550),”

<<http://www.gossipstar.com>>, 3 ตุลาคม 2550.

⁴⁷ “ขาดเธอเหมือนลืมไส้ กนก. รับโกรธ เจ หนีออกจากบ้าน (2550),”

<<http://www.siamdara.com>>, 3 สิงหาคม 2550.

ด้วยกัน หรือถ้าไม่ไปโบสถ์ก็ต้องมานั่งกินข้าวด้วยกัน ส่วนเวลาที่เจอะไปไหน จะมีตารางมาที่บ้านอยู่แล้ว ซึ่งปิ่นจะรู้ตลอด ถ้าเขาจะไปเล่นคอนเสิร์ต เขาจะขึ้นเวที เขาจะส่งข้อความมาหา ถ้าจะอยู่ต่อกับเพื่อนอีกหน่อยเขาก็จะบอก เราสองคนติดต่อกันตลอดเวลา... เก็จมณี วรรณะสิน⁴⁸

แม้ว่าหน้าที่การทำงานจะหนักหนาขนาดไหน ผมขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว เพื่อให้ภรรยาได้ทำหน้าที่แม่ของลูก ๆ ได้อย่างเต็มที่ ปิ่นไม่ได้เข้ามาช่วยที่บริษัทเท่าไร เพราะโดยธรรมชาติเขาไม่ใช่พนักงานตลาด นักธุรกิจ ไม่ใช่คู่คิดทางธุรกิจเหมือนครอบครัวอื่นที่มีสามี-ภรรยาช่วยกันทำ ปิ่นเป็นแม่บ้าน คือผมมีเขาเป็นกำลังใจ เป็นความสุขใจ เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของผม แต่ถึงแม้ปิ่นเขาจะไม่ช่วยคิดเรื่องธุรกิจ แต่ปิ่นเป็นครีเอทีฟ ทำงานด้านความคิดได้ เขาเป็นคุณแม่ที่ต้องดูแลลูกชายทั้ง 3 คน แค่นี้สุดยอแล้ว ซึ่งการแยกหน้าที่กันแบบนี้มันก็ดีไปอีกแบบ จะได้ไม่มีการเอาเรื่องงานเข้าบ้าน... เจตริน วรรณะสิน⁴⁹

จากตัวอย่างสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นถึงการที่ดาราคุณนี้ได้ยกเรื่องของการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจนนี้ว่า เป็นการดีเพราะจะได้ไม่มีการนำเอาเรื่องงานและเรื่องครอบครัวมาปะปนกัน เป็นการแยกพื้นที่ระหว่างเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวออกจากกัน เวลาอยู่ในบ้านจะไม่มีมีการพูดเรื่องงาน ซึ่งถือเป็นเรื่องภายนอก อยู่ในบ้านจะมีเพียงแต่เรื่องครอบครัวซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัวเท่านั้น บ้านจะอยู่ในฐานะที่ส่วนตัวของครอบครัว ที่พอจะให้เป็นที่พักผ่อน และเป็นพื้นที่ที่แม่มีหน้าที่ปรนนิบัติสามีและลูก ประกอบสร้างครอบครัวให้มีเป็นแหล่งที่เติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปและให้คนในบ้านรู้สึกประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นการต่อยอดและประกอบสร้างความชอบธรรม โดยใช้อุดมการณ์เรื่องพื้นที่และบ้าน มาเป็นกรอบอ้างอิง (framework)

3.2 การใช้วิธีการสื่อสารโดยยกเรื่องความเป็นบุคคลสาธารณะ (public figure) หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นการขีดเส้นแบ่ง (boundary) เรื่องส่วนตัวกับเรื่องงานให้แยกออกจากกัน เพราะการเป็นบุคคลสาธารณะคือ การเป็นจุดสนใจของคนอื่น เป็นคนมีวิถีชีวิตที่อยู่ในที่สาธารณะ ทุกเรื่องเกี่ยวกับบุคคลสาธารณะ เป็นเรื่องที่ทุกคนให้ความสนใจ โดยเฉพาะกับเรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นเรื่องส่วนตัว ย่อมเป็นเรื่องที่ทุกคนล้วนแต่จับจ้อง และให้ความสนใจ มีการหยิบยกประเด็น

⁴⁸ “ซุ่มเตี้ย เจ-ปิ่น กู้รักข้าวรุด (2550),” <<http://www.siamha.com>>, 13 กุมภาพันธ์ 2551.

⁴⁹ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินหน้าสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม 2548):116.

เรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นเรื่องที่อยู่ในมิติของความเป็นส่วนตัว (private) จึงไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้องออกมาประกาศให้บุคคลอื่นรับรู้ เรื่อง “ครอบครัว” เป็นเรื่องของคนในครอบครัว จะรักกันหรือทะเลาะกันก็เป็นเรื่องภายในครอบครัว ไม่จำเป็นจะต้องออกมาประกาศให้คนภายนอกรู้ เป็นการทำให้ “ครอบครัว” เป็นเรื่องส่วนตัว (private family life)

โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

การที่เราเป็นคนในวงการ เป็นคนของสังคม แต่บางเรื่องที่เป็นเรื่องส่วนตัว มีบางคนที่ชอบพูดให้ทุกคนได้ยิน พูดให้เกิดกระแส แต่เราเป็นครอบครัว และผมมีนิสัยอย่างนี้ บางเรื่องที่เป็นส่วนตัว เป็นเรื่องในบ้านก็ไม่อยากพูดออกมา ดูมันไม่ดี แต่ไม่ใช่ว่าครอบครัวเราแตะไม่ได้ แต่บางข่าวที่มี ก็ไม่ใช่หน้าที่ที่เราต้องออกมาแก้ข่าว ต้องออกมาแถลงข่าวตลอดเวลา อยากจะขอร้องเลยกับเรื่องนี้ ไม่อยากให้เขียนแล้ว เพราะมันไม่ใช่เรื่องจริง ก็เข้าใจว่าเป็นคนสาธารณะ แต่มันไม่ใช่เรื่องจริง ก็ไม่อยากให้เขียนนะครับ... เจตริน วรรณะสิน⁵⁰

เรื่องทั้งหมดต้องบอกก่อนนะว่าไม่ได้เป็นการสร้างกระแสแน่นอน เพราะเราอยู่ในวงการมาหลายปี คงไม่ต้องใช้วิธีการนี้มาสร้างกระแสหรอก การที่ปิ่นไม่ได้มาดูคอนเสิร์ตเพราะเขาไม่ว่างจริง ๆ ผมก็เคยถามปิ่นนะว่าทำไมถึงมีข่าวแบบนี้เกิดขึ้น ปิ่นยังบอกผมเลยว่านักข่าวคงไม่มีอะไรจะเขียนถึงปิ่นแล้วนะ เพราะหนังหรือละครอะไรปิ่นก็ไม่มี แต่เราถือว่าดีแล้ว เพราะเรายังคงเป็นคนอยู่ในกระแสตลอดและยังมีคนรักและคิดถึงเราตลอด ผมว่าข่าวทั้งหลายที่ออกมาว่าครอบครัวเราเตียงหักนั้น มันคงเกิดต่อเนื่องมาจากที่บอกว่าผมไปนั่งเฝ้านางเอกในกองถ่าย แล้วมันก็มีต่อมาเรื่อย ๆ ผมพยายามไม่ซีเรียสนะ ถือว่าเป็นสีสันของชีวิต... เจตริน วรรณะสิน⁵¹

จริง ๆ เรื่องครอบครัวก็ไม่ควรเอามาพูดเยาะเย้ยอะไรแล้วปิ่นก็ไม่อยากพูดอะไรมาก ทุกวันนี้อยู่บ้านเดียวกันค่ะ อยู่ด้วยกัน เรื่องข่าวตรงนี้เราก็คูณกันค่ะ เจบอกว่าช่วยไม่ได้ เราก็คิดอย่างนั้นเหมือนกัน เพราะเราอยู่ตรงนี้ เราต้องเข้มแข็ง ถ้าเราเขว ก็เละหมด ถ้ามันแต่มาหาเรื่องกัน บ้านแตกพอดี แต่ด้วยเรื่องปัญหา

⁵⁰ “ส่อเค้าเตียงหัก เจ-ปิ่น ไม่ได้เต็มเหตุไม่ได้ไปชมคอนเสิร์ต (2550),”

<<http://www.gossipstar.com>>, 3 ตุลาคม 2550.

⁵¹ “หวิวการกุศล! ปิ่น-เจ เตือด แกล้งดวนไม่ได้ไปประชดรัก (2550),”

<<http://www.manager.co.th>>, 23 พฤศจิกายน 2550.

ครอบครัว มันเป็นเรื่องส่วนตัว ส่วนเรื่องเขาเตี้ยไม่มันคงนั้น แล้วแต่คนจะมอง ถ้าเรามาตั้งอธิบายเยอะเยอะ มันไม่ใช่เรื่อง คือเรื่องครอบครัวแม้แต่เพื่อน เราก็ไม่พูดซะด้วยซ้ำ อยู่ ๆ จะให้ออกมาแถลงข่าวว่าทะเลาะกับสามีก็ไม่ใช่เรื่อง ปัญหาที่ต้องเคลียร์กันบ่อย ๆ ก็เป็นเรื่องจุกจิกทั่วไป ปัญหาโลกแตกที่ทุกครอบครัวต้องเจอ ซึ่งป็นไม่อยากพูดในรายละเอียดมากไปเท่า นั้น เพราะเรื่องครอบครัวเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน... เกี่ยมณี วรรณะสิน⁵²

1.3 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรมของครอบครัวที่ผ่าน การหย่าร้าง : มาชา วัฒนพานิช-อำพล ลำพูน

ถึงแม้ครอบครัวของมาชา วัฒนพานิช และ อำพล ลำพูน จะหย่าร้างกันไปแล้ว และสิ้นสุดสถานะของความเป็นสามี-ภรรยากันไปแล้ว แต่ทั้งคู่ยังคงมีสถานะของความเป็นพ่อ แม่ ลูก กันอยู่ โดยเหลือเพียงองค์ประกอบมีครอบครัวแบบพ่อ-ลูก/แม่-ลูก เป็นหลัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้างจะมีกลยุทธ์สร้างความชอบธรรม ให้กับครอบครัวแบบพ่อ-ลูก/แม่-ลูก อย่างไร

จากการศึกษาเอกสาร และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับมาชา วัฒนพานิช และอำพล ลำพูน ซึ่งเป็นตัวแทนครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง จะพบว่าจะมีประเด็นในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ต่อสื่อมวลชน และกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้คือ

1. ประเด็นการหย่าร้าง

มีการกล่าวถึงการหย่าร้าง โดยประกาศเรื่องการแยกทางกันให้คนในสังคมรับทราบ เนื่องจากทั้งคู่มีสถานะของความเป็นบุคคลสาธารณะเป็นคนของประชาชน จึงจำเป็นที่จะต้องนำเรื่องส่วนตัว คือเรื่องการหย่าร้างมาประกาศให้คนในสังคมรับทราบ เพื่อจะได้ทราบถึงสถานะในสังคมของคนทั้งคู่ ว่าได้สิ้นสุดความเป็นสามี-ภรรยาไปแล้ว คงเหลือความสัมพันธ์คือความเป็นเพื่อน และความเป็นพ่อ แม่ ลูก เท่านั้น และยังคงมีหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน คือการเลี้ยงดูบุตร ยังคงมีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือกันในการเลี้ยงดูลูก และถึงแม้จะสิ้นสุดความเป็นสามี-ภรรยา แต่ความเป็นพ่อ แม่ ลูก ยังคงมีอยู่ตลอดไป ไม่ว่าจะไปมีครอบครัวใหม่หรือไม่ก็ตาม ความเป็นพ่อ แม่ ลูก จะยังคงอยู่ หน้าที่ของความเป็นพ่อ-แม่ ที่จะคงมีอยู่เพื่อทำหน้าที่ดูแลลูก ความ

⁵² “ซุ่มเตี้ย เจ-ปิ่น กู้รักชำรุด (2550),” <<http://www.siamha.com>>, 13 กุมภาพันธ์ 2551.

เป็นพ่อ แม่ ลูก คือสิ่งที่แสดงถึงความเป็น “ครอบครัว” เพื่อที่จะเติมเต็มให้ลูก ไม่ทำให้ลูกรู้สึกขาดความอบอุ่น หรือขาดพ่อ หรือ แม่ เพื่อที่จะให้ลูกเติบโตไปเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน เป็นสิ่งที่จะสามารถดำรง “ครอบครัว” ให้คงอยู่

ส่วนเรื่องสาเหตุของการหย่าร้างนั้น เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก จึงไม่สามารถบอกถึงสาเหตุของการแยกทางกันได้ โดยจะไม่มีกรกล่าวถึงสาเหตุของการหย่าร้าง โดยยกเรื่องความละเอียดอ่อน และเป็นเรื่องส่วนตัว มาเป็นกฎเกณฑ์ ที่จะไม่กล่าวถึงเรื่องดังกล่าว

กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบเพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่อง “ครอบครัว” และสร้างความรู้ และความจริงให้กับเรื่องดังกล่าว มีดังต่อไปนี้คือ

1.1 การใช้วิธีที่ให้ความหมายกับครอบครัวในเชิงบวก โดยจะไม่กล่าวถึง “ครอบครัว” ในแง่ลบ หรือด้านไม่ดีของครอบครัว (dysfunction) ทุกครั้งที่มีการกล่าวถึง “ครอบครัว” จะหยิบยกประเด็นที่เป็นด้านบวกมาสื่อสารเสมอ เพื่ออ้าวงรักษาไว้ซึ่งสถาบันครอบครัว และความเป็นครอบครัวที่มีความสุข โดยจะมีการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” เพียงด้านเดียวเท่านั้น คือด้านที่เป็นแง่บวก (positive image) ทั้งนี้ก็เพราะ “ครอบครัว” เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคม ที่ดำรงอยู่มาอย่างยาวนาน จึงมีบรรทัดฐาน (norm) ต่าง ๆ เกี่ยวกับ “ครอบครัว” อย่างมากมาย

โดยการประกอบสร้างความชอบธรรมดังกล่าวนี้ พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ตัวอย่างเช่น

เราทั้งสองคน จุดเดียว จุดหลักเลยที่ทำให้เราเข้าใจกันได้ถึงวันนี้ก็คือ เรายังรักลูกกันทั้งคู่ ฉะนั้นเราทั้งสองคนจะมีตัวเชื่อมอยู่ตลอด ไม่ว่าคุณจะทำงานใหม่หรือไม่ ไม่ว่าจะทำงานอีกกี่ครั้ง จุดนี้ก็ต้องยังคงอยู่แน่นอน ถ้าคุณมีทุกข์ ผมอาจจะกังวล แต่ถ้าคุณมีความสุข ไม่เป็นกังวลแน่นอน ไม่ว่าจะอย่างไร ข้อตกลงระหว่างเราทั้งสองคนคือ อย่างมีปัญหारेื่องลูก... อำพล ลำพูน⁵³

การแยกทางกันไม่ได้หมายความว่าโกรธกัน เป็นการจากกันด้วยความเข้าใจ แต่ไม่ได้จากกันอย่างถาวร เพราะทุกวันนี้ยังโทรศัพท์ไปคุยกัน ยังช่วยกันดูแลลูก ข้าอยากจะบอกว่าซำรักพี่หนูๆ รักน้องกาย อยากรู้ก็ตามจะดูแลลูกชายให้ดีที่สุด

⁵³ LCM, “อำพล ลำพูน มือขวาไม่เคยเปลี่ยนแปลง,” GM 21 (มกราคม 2550):120.

เท่าที่แม่ต้องทำได้ เพราะเป็นหน้าที่ของแม่อยู่แล้ว และช่ายากจะบอกตรงนี้เลย ว่า ช่ายไม่เสียใจเลยที่ได้แต่งงานและมีลูกกับพี่หนุ่ม... มาช้า วัฒนพานิช⁵⁴

1.2 การใช้ภาพถ่าย รูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันในความเป็น “ครอบครัวแบบแม่-ลูก/พ่อ-ลูก” จะมีการใช้ภาพถ่ายครอบครัวเพื่อสร้างความจริงให้กับครอบครัวแบบแม่-ลูก/พ่อ-ลูกนั้น รูปถ่ายที่ปรากฏต่อพื้นที่สาธารณะแสดงถึงความแม่-ลูกที่มีความรัก ความอบอุ่น ความปรารถนาดีต่อกัน แม่สามารถเลี้ยงลูกได้โดยลำพัง และลูกที่ขาดพ่อก็ยังคงมีความสุข และเป็นบุคลากรที่ดีของสังคม ไม่ได้เป็นเด็กที่ขาดความอบอุ่นแต่อย่างใด เพราะแม่นั้นได้ทุ่มเทความรัก ความเอาใจใส่ และไม่ทำให้ลูกรู้สึกว่าเขาขาดพ่อ แม่ทำหน้าที่เป็นทั้งพ่อและแม่

ภาพที่ 5.11

ภาพถ่ายน่องกาย กับคุณพ่ออำพล, และคุณแม่มาช้า

ที่มา: <http://www.sanook.com>

2. ในสถานการณ์ปกติของ “ครอบครัว” จะมีประเด็นในการสื่อสารกับสื่อมวลชน ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ได้แก่

⁵⁴ “แชนนอนรักข้าวมาช้า-อำพล,” *เดลินิวส์* (7 กุมภาพันธ์ 2541):28.

2.1 ประเด็นเรื่องลูก กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องลูก และสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องลูกคือ ทั้งคู่ได้สื่อสารต่อสื่อมวลชนว่า ไม่ว่าจะอย่างไรลูกคือสิ่งที่สำคัญ เป็นการอ้างลูกเป็นสรณะ ไม่ว่าจะอย่างไรลูกคือสิ่งที่สำคัญ ลูกเป็นตัวเชื่อม ลูกคือโซ่ทองคล้องใจของพ่อ และแม่ ถึงแม้ว่าจะหย่าร้างกันไปแล้ว แต่ยังคงมีความพ่อ แม่ ลูกยังคงมีอยู่ และความเป็นเพื่อนก็ยังจะต้องมีอยู่ เพื่อที่จะได้ปรึกษาหารือและช่วยเหลือกัน ในการเลี้ยงดูลูก หน้าที่ของความเป็นพ่อ-แม่ ยังจะคงมีอยู่ตลอดไปเพื่อทำหน้าที่ดูแลลูก ความเป็นพ่อ แม่ ลูก คือสิ่งที่แสดงถึงความเป็น “ครอบครัว” เพื่อที่จะเติมเต็มให้ลูก ไม่ทำให้ลูกรู้สึกว่าขาดความอบอุ่น หรือขาดพ่อ หรือแม่ เพื่อที่จะให้ลูกเติบโตไปเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังวาทกรรมที่ปรากฏดังต่อไปนี้

เราทั้งสองคน จุดเดียว จุดหลักเลยที่ทำให้เราเข้าใจกันได้ถึงวันนี้ก็คือ เรารักลูกกันทั้งคู่ ฉะนั้นเราทั้งสองคนจะมีตัวเชื่อมอยู่ตลอด ไม่ว่าคุณจะทำงานใหม่หรือไม่ ไม่ว่าจะแต่งงานอีกกี่ครั้ง จุดนี้ก็ต้องยังคงอยู่แน่นอน ไม่ว่าจะอย่างไร ข้อตกลงระหว่างเรา ทั้งสองคนคือ อย่ามีปัญหาเรื่องลูก... อำพล ลำพูน⁵⁵

“ทุกวันนี้ยังโทรศัพท์ไปคุยกัน ยังช่วยกันดูแลลูก ซ้ำอยากจะทำบอกว่าซึ้งรักพี่หนูๆ รักน้องกาย อย่างไรก็ตาม จะดูแลลูกชายให้ดีที่สุดเท่าที่แม่ต้องทำได้ เพราะเป็นหน้าที่ของแม่อยู่แล้ว” มาชา วัฒนพานิช⁵⁶

3. สถานการณ์วิกฤติต่อ “ครอบครัว” เช่น

3.1 ประเด็นเรื่องลูก เช่น เรื่องลูกชายทำตัวเกเร หรือมีพฤติกรรมทางเพศเบี่ยงเบนนั้น ใช้กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้าง ความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องลูก และสร้างความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องไว้ คือ

3.1.1 การออกมาปฏิเสธข่าว ซึ่งมาชาจะออกมาปฏิเสธข่าวดังกล่าว โดยสร้างความจริง (truth) ให้กับเรื่องดังกล่าวว่าเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง พร้อมทั้งยืนยันว่าลูกชายเป็นเด็กดี และไม่ทำเรื่องอะไรที่เสื่อมเสีย และไม่เป็นไปตามกรอบวัฒนธรรมและประเพณีไทย พร้อมทั้งกล่าวปกป้องลูกชาย โดยกล่าวว่าเรื่องทั้งหมดไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด คนเป็นแม่ย่อมรู้จักลูกตัวเองดีที่สุด และตนเองก็เลี้ยงลูกแบบสมัยใหม่ มีอะไรก็จะคุยกันแบบเปิดเผย ทุกอย่างที่ถูกทำลวนแต่อยู่ในสายตา พร้อมเน้นย้ำว่าลูกชายเป็นเด็กดี ไม่ได้เป็นเด็กก่อกวนโลก โดยใช้น้ำเสียงที่แสดงถึงความจริงจังในการกล่าวปฏิเสธเรื่องข่าวลือของลูกชาย กรณีที่ติดพันโคโยตี้ ว่าไม่เป็น

⁵⁵ LCM, “อำพล ลำพูน มือขวาไม่เคยเปลี่ยนแปลง,” GM. 21 (มกราคม 2550):120.

⁵⁶ “แชนนนวนรักร้างมาชา-อำพล,” เดลินิวส์ (7 กุมภาพันธ์ 2541):28.

ความจริงแต่อย่างใด และจะเป็นเช่นนั้นไปไม่ได้ เพราะลูกชายตนเองมีแฟนอยู่แล้ว แต่เรื่องแฟนให้น้องกายบอกเองดีกว่า คิดว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของเขา ดังวาทกรรมที่ปรากฏดังต่อไปนี้

มีข่าวว่าน้องกายไปออสดรเคียวครั้งนี้ เพราะว่าติดเที่ยว ซ้ำขอบอกว่า ไร้สาระ ไม่จริงเลย ข่าวนี้ไม่มีความเป็นจริงเลย ไม่มีปัญหาแบบนี้เกิดขึ้นเลย มันถึงวัยที่เขาต้องไปเรียน เรื่องที่มีข่าวว่ากายเที่ยวบ่อยนั้น ก็ไม่เป็นไร เด็กก็ควรไปเที่ยวบ้าง แต่การไปเที่ยวไม่มีปัญหาอะไร ข่าวที่คงสาวในผับก็ไม่เห็นมีอะไร ถ้ามีก็จะบอกไม่เห็นปัญหาอะไร บางทีข่าวมันก็ไร้สาระ ซ้ำจะบอกลูกว่า เขาเป็นลูกเรา คนเราทำอะไรมันเป็นความรัก ไม่ใช่ลูกจะทำอะไร จะเอาแต่หน้าตัวเอง มันไม่ใช่ ลูกเราๆ ดูแลอย่างนี้ แล้วจริง ๆ ซ้ำก็ไม่เดือดร้อนอะไรจากลูกชาย ก็โอเคดี... มาข่าววัฒนพานิช⁵⁷

3.1.2 การทำให้เรื่องข่าวดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาและเป็นกฎทั่วไป (generalization) ที่ทุกคนต้องประสบ และโดยเฉพาะการเป็นคนของประชาชน เป็นลูกของนักแสดง ฉะนั้นเป็นเรื่องปกติธรรมดา ที่ทุกคนจะให้ความสนใจกับชีวิตส่วนตัวของทั้งตนเอง และลูกชาย และน้ำเสียงที่ใช้ในการปฏิเสธข่าวนั้น จะใช้น้ำเสียงที่แสดงออกถึงความขบขัน เพื่อต้องการสื่อสารว่าข่าวลือดังกล่าว นั้น เป็นเรื่องที่ไม่น่าเป็นความจริง และไม่มีมูลความจริง ดังวาทกรรมที่ปรากฏดังต่อไปนี้

“นักข่าวคงไม่มีข่าวอะไรจะเล่นแล้วมั้ง เพราะพอข่าวไม่ได้เปลี่ยนแฟน ก็เริ่มไปที่ลูก” มาข่าว วัฒนพานิช⁵⁸

3.2 ประเด็นเรื่องรักร้าง กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบ เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่อง “รักร้าง” และสร้างความรู้ และความจริงให้กับเรื่องดังกล่าว คือ

3.2.1 สร้างความไม่ชอบธรรม ให้กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เป็นการให้ความหมายใหม่ กับข่าวซุบซิบที่เกิดขึ้นให้เป็น “ข่าวลือ” ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นความจริง โดยใช้น้ำเสียงที่ปนไปด้วยเสียงหัวเราะ ในการกล่าวถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อสื่อสารให้ทราบว่าเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง พร้อมยืนยันถึงความรักระหว่างตนกับคนรักใหม่ว่า ยังรักและยังเข้าใจกันดี ปรากฏผ่านวาทกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

⁵⁷ “มาข่าว ไม่ห่วงน้องกาย คงสาวล่อปาปาราชซี่ ย้ำความรักยังแฮปปี้ (2550),” <<http://www.zubzip.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

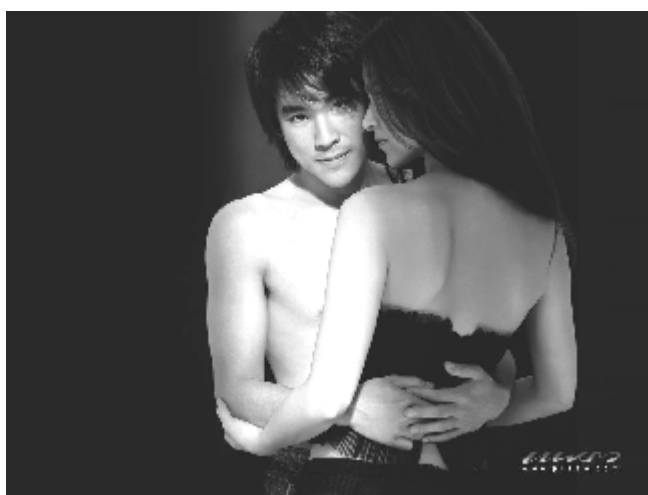
⁵⁸ “มาข่าว ไม่ห่วงน้องกาย คงสาวล่อปาปาราชซี่ ย้ำความรักยังแฮปปี้ (2550),” <<http://www.zubzip.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

ข้าวก็คือข้าว ข้าวอยู่กับข้าวมาเยอะ เราไม่หวั่นไหวเรื่องอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ ของ บางอย่างขึ้นอยู่กับคนสองคนเท่านั้น คนเราคบกันต้องไว้วางใจและเชื่อถือกัน ถ้าเกิด อะไรขึ้นเราบอกกันเองได้ค่ะ ไม่ต้องทำลับหลังหรอก อีกอย่างข้าเชื่อว่า ลักษณะ การขายข้าวในลักษณะนี้ ก็ต้องขายอย่างนี้แหละ... มาข้า วัฒนพานิช⁵⁹

3.2.2 การใช้ภาพถ่าย และรูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันในความรักของทั้งสองคน จะมีการใช้ภาพถ่ายที่แสดงออกถึงความรักที่ทั้งสองมีให้แก่ กัน เช่น การโอบกอด การหอมแก้ม เป็นต้น หรือจะเป็นการออกงานต่าง ๆ คู่กันเพื่อสร้างความจริง และรักษาความอำนาจให้กับเรื่องที่ตนเองอธิบายและสื่อสารออกมา

ภาพที่ 5.12

กฤษณ์-มาชา ในนิตยสารแพรว

ที่มา: <http://play.kapook.com>

จากภาพด้านบนเป็นตัวอย่างภาพถ่ายที่ทั้งคู่ถ่ายแบบนิตยสารด้วยกัน เพื่อแสดงถึง ความเป็นคู่รักที่ยังรักกันดีอยู่ และปฏิเสธข่าวรักร้างต่อสาธารณชน

⁵⁹ “มาชา แจงภาพหลุดนัวเนียหนุ่ม (2550),” <<http://www.entertain.teenee.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

3. ประเด็นการแต่งงานมีครอบครัวใหม่/รักครั้งใหม่

เรื่องการแต่งงานหรือมีครอบครัวใหม่ เป็นเรื่องของจิตใจ (psychologically) และความพร้อมมากกว่าเป็นเรื่องของกฎหมาย (legally) หรือพิธีการแต่งงาน เพราะกฎหมายหรือพิธีการแต่งงานนั้นไม่สามารถทำให้ “ครอบครัว” ดำรงอยู่ได้ เรื่องของจิตใจและความพร้อมต่างหากที่เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวให้ “ครอบครัว” ดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น และยาวนาน สร้างความชอบธรรม และรักษาสันติภาพและความจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยยกเรื่องของการแต่งงานว่าเป็นเพียงแค่การเรียกให้คนอื่นมารับรู้เท่านั้น ทั้ง ๆ ที่เรื่องการแต่งงานเป็นเรื่องระหว่างคนสองคนเท่านั้น เป็นการสร้างค่านิยมการไม่แต่งงานให้เกิดขึ้นในสังคม และก่อให้เกิดสังคมแบบใหม่ คือ ไม่มีพ่อ ไม่มีแม่ (single parent) หรือมีแต่แม่คนเดียว (single mother) สร้างอุดมการณ์ความรัก (romantic love) ให้กับสังคม ความรักเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้คนสองคนอยู่ด้วยกัน อย่างมีความสุข โดยยึดหลักของความสัมพันธ์ของคนสองคนเป็นตัวตั้ง ความรักคือการเอาใจใส่ ความรับผิดชอบ ความนับถือ และความเข้าใจ หากมีสิ่งเหล่านี้จะทำให้ครอบครัวดำเนินต่อไปได้โดยไม่ล่มสลาย ดังวาทกรรมที่ปรากฏดังต่อไปนี้

กฤษณ์เขาสันสนุนเข้ามาโดยตลอด ชอบคุณเขา ที่ชีวิตนี้เราได้รู้จักกัน ได้รักกัน และมีเรื่องดี ๆ ให้กัน พยายามดูแลสิ่งดี ๆ ให้กัน นานที่สุด ดีที่สุด ช่วงนี้ก็มีความสุขดี มีกำลังใจในการทำงาน อย่างเวลาเขาเหนื่อย เราก็เป็นกำลังใจให้เขา เราเหนื่อยเขาก็เป็นกำลังใจให้เรา แล้วพยายามไม่ยากทะเลาะกัน...
มาซ่า วัฒนพานิช⁶⁰

“คือเรื่องแต่งงาน ซ่าอยากจะไม่มีนะคะ ซึ่งซ่าบอกไปหลายรอบแล้ว ว่ารอให้น้องกายเรียนจบก่อน และทุกวันนี้ยังแอบปิ๊งแบบนี้อยู่ รักกันดี ดูแลกันดี ซ่าอยากจะไม่ได้อีก คิดเรื่องแต่งงานขนาดนั้น ตอนนี้อยากไปอีกสักพักก่อน ยังรู้สึกสนุกอยู่ยังไม่อยากแต่งงาน” มาซ่า วัฒนพานิช⁶¹

⁶⁰ “มาซ่า หวานหยอด กฤษณ์ไม่สนก็เก๋ประណาม (2550),”

<<http://www.zubzip.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

⁶¹ “มาซ่า หวานหยอด กฤษณ์ไม่สนก็เก๋ประណาม (2550),”

<<http://www.zubzip.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

ความรักครั้งใหม่มีปัญหาบ่อยมาก เพราะเขาเข้าใจช้าจริง เพราะเราทำความเข้าใจกันก่อนว่าอาชีพอย่างเราต้องเจออย่างนี้ คือเป็นชาวตั้งแต่ยังไม่รัก พอรักก็จะให้เลิกอีกแล้ว ทั้งกฤษฎิ์และช้าจึงต่างเตือนกันและกันรวมไปถึงลูกด้วยว่า ต้องหนักแน่น สิ่งที่กฤษฎิ์ทำให้มีค่ามากพอแล้ว คืออยู่ด้วยแล้วประทับใจ เขาแนะนำให้ช้าคิดบวกตลอดไม่ว่าจะเรื่องงานหรือเรื่องส่วนตัว ทำให้ช้ารู้สึกอยากกลับบ้าน ถึงแต่งงานแล้วชีวิตคงไม่เปลี่ยน เพราะเราคงรักกันได้ประมาณนี้ และงานแต่งงานไม่ได้ทำให้เรารักกันมากขึ้น แค่เรียกให้ทุกคนมารู้เท่านั้นเอง ไม่ใช่เรียสกับการแต่งงานใหม่ นอกจากมีความรัก ความเอาใจใส่ดูแลช้าแล้ว กฤษฎิ์ยังสามารถเป็นเพื่อนได้ในทุกสถานการณ์ สำหรับกายกับกฤษฎิ์ ช้าอยากให้เขาเข้ากันได้เองตามธรรมชาติ ช้าคิดว่าชีวิตคนเราต้องเจอทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี ถ้ามีคนคอยดูแลกันอยู่เคียงข้าง ไม่ว่าจะเป็นคนรัก เพื่อน พ่อ แม่ ลูก ไม่ว่าจะเป็นอะไรขึ้น ถึงมันไม่หายเป็นปกติตั้งแต่จะเบาลง...มาช้า วัฒนพานิช⁶²

สำหรับอำพลนั้นยังคงเชื่อมั่นในการแต่งงาน แต่การแต่งงานนั้นต้องเกิดจากความพร้อม และมีการนิยามสมาชิกในครอบครัวว่าประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ตามที่บรรทัดฐานของสังคมได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นลักษณะของครอบครัวเดียว

การมีครอบครัวใหม่ไม่ใช่เรื่องที่น่ากลัว แต่ต้องพร้อม เราพร้อมมัยที่จะทำเรื่องเหล่านั้น แต่งงาน มีลูกอีกครั้งหนึ่ง แก่ ๆ ผมจะได้มีคนดูแล ทั้งลูก ทั้งเมีย ผมคิดอย่างนี้นะ คือที่ผ่านมามีข้อมูลระดับหนึ่งแล้ว การอยู่ร่วมกัน คือการแชร์ทุกสิ่งทุกอย่างร่วมกัน จากของเราคนเดียว แบ่งออกเป็นครึ่ง หรืออาจจะต้องถือส่วนน้อยไว้ด้วย เพราะเราเป็นหัวหน้า ต้องให้ส่วนใหญ่สำหรับเขา เราว่าไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องพร้อม ไม่ได้กลัวหรือว่าเข็ดอะไร เพียงแต่เราคิดว่าต้องพร้อมให้กับตัวเองก่อน หรืออย่างน้อยต้องให้ลูกชายเรายืนอยู่มันแล้ว ช่วงนี้คุณกำลังจะเดินด้วยตัวเอง เราต้องใช้กำลังทุก ๆ ด้านที่มีอยู่ ผลักไปให้ได้ ให้เขาเดินให้ได้ พอคุณเดินได้เต็มตัวแล้ว ที่นี้ก็รับผิดชอบตัวเองต่อไป ผมก็อาจจะสร้างของผมขึ้นมาอีก การสร้างครอบครัวอีกครอบครัวหนึ่งขึ้นมาในอนาคต ผมมองว่าไม่ใช่เรื่องยากมาก

⁶² ศิริิน-นาเว, "Marsha & Guy In Love," แพรว 28 (กุมภาพันธ์ 2550):177.

มีคนที่รักผมที่พร้อมเลย ที่ผมรู้ว่าเขาพร้อมที่จะร่วมชีวิตกับผม คือถ้าผมขอเขา
แต่งงานเขาคงแต่งงานกับผมแน่ ก็คงมีอยู่แต่เราละพร้อมหรือยัง... อำพล ลำพูน⁶³

4. ประเด็นเรื่องอดีตครอบครัวเมื่อมีคนรักใหม่

แต่เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะหนึ่ง เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคนรักใหม่ วาทกรรมใน
กล่าวถึงอดีตสามี-ภรรยาจะเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทสังคม ณ ขณะนั้น ดังเช่นกรณีของมาชา
วัฒนพานิช ที่กล่าวไว้ในตอนแรก ๆ ว่า ยังคงมีการคุยกันเพื่อปรึกษากันเรื่องลูก แต่ปัจจุบัน
วาทกรรมได้เปลี่ยนเป็นดังนี้

“ไม่ขอพูดถึงใครทั้งสิ้น เพราะไม่ได้ติดต่อกันมาหลายปีแล้ว” มาชา วัฒนพานิช⁶⁴

“ไม่ขอพูดเรื่องราวของรักครั้งเก่า ไม่อยากจะพูดอะไรทั้งสิ้น ไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น
สนใจกับปัจจุบันนี้ ตัวเองทำอะไรอยู่” มาชา วัฒนพานิช⁶⁵

“มีปรึกษาพี่น้องบ้างมีเกี่ยวกับเรื่องลูก มาชากล่าวว่า ไม่พูดถึงได้มั๊ยคะ ไม่ขอพูด
ถึงนะ ไม่ได้สนิทสนม” มาชา วัฒนพานิช⁶⁶

1.4 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรมของคู่รัก:

พลอย เณรมาลย์ บุญศักดิ์ - โคม ปรกรณ์ ลัม

คู่รักพลอย-โคม ซึ่งตัวแทนของวัยที่อยู่ในระยะคบหาดูใจกันก่อนแต่งงาน (pre-marriage stage) และมีแนวโน้มที่อาจจะแต่งงานกันในอนาคต จากการศึกษาเอกสาร และเว็บไซต์
ที่เกี่ยวกับพลอย-โคม จะพบว่าจะมีประเด็นในการกล่าวถึงเรื่อง “ความเป็นคู่รัก” และ
“การแต่งงาน” ต่อสื่อมวลชน และกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม มีดังต่อไปนี้ คือ

⁶³ LCM, “อำพล ลำพูน มือขวาไม่เคยเปลี่ยนแปลง,” GM 21 (มกราคม 2550):120.

⁶⁴ “มาชา แจงภาพหลุดนัวเนียหนุ่ม (2550),” <<http://www.entertain.teenee.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

⁶⁵ “มาชา หวานหยอด กฤษฎ์ ไม่สนก็เก๋ประណาม (2550),” <<http://www.zubzip.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

⁶⁶ “มาชา หวานหยอด กฤษฎ์ ไม่สนก็เก๋ประណาม (2550),” <<http://www.zubzip.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

1. ประเด็นความรัก ทั้งคู่ได้สื่อสารเรื่องความรักระหว่างคนทั้งคู่ต่อสาธารณชน โดยประกอบสร้างความหมายว่า ความรักเป็นเรื่องของคนสองคน ความรักของคนสองคนคือ การให้กำลังใจ เข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นความรักในมุมมองของหนุ่มสาว ที่มีเพียงแค่คนสองคนเท่านั้น ความรักความเข้าใจกันเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ผลิตซ้ำชุดอุดมการณ์ความรักให้กับสังคม ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ทุนนิยมสังคมอุตสาหกรรม ที่มีประเภทของครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว และ “โลกนี้มีเพียงเราสองคน” ซึ่งพบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

“ความรักคือการให้กำลังใจ และเข้าใจซึ่งกันและกัน ถ้ามีเวลาว่างก็มาเจอกันอยู่ด้วยกัน ไปเที่ยว ทานข้าว ส่วนอนาคตไม่รู้ ทุกอย่างไม่แน่นอน ให้เป็นเรื่องของอนาคตดีกว่า แต่ว่าทุกวันนี้ก็พยายามทำทุกวันให้ดีที่สุด” โดม ปกรณ์ ลัม⁶⁷

“ความรักระหว่างพีโดมกับโอเค พลอยกับพีโดมยังรักกันดีเหมือนเดิม มีเวลาว่างก็มาหากัน ทานข้าวด้วย ดูแลกัน ให้กำลังใจกัน ความรักของคนสองคนขอแค่รักกัน เข้าใจกัน แค่นี้ก็ทำให้มีความสุขแล้ว” เฉอมมาลย์ บุญยศักดิ์⁶⁸

กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบ เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องนี้ และสร้างความรู้ และความจริงให้กับเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้คือ

การใช้ภาพถ่าย และรูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันในความเป็น “คู่รัก” จะมีการใช้ภาพถ่ายที่ทั้งคู่ถ่ายคู่กันในสถานที่ต่าง ๆ มีการควงคู่กันออกพื้นที่สาธารณะ และแสดงถึงความรัก เช่น การหอมแก้ม การมอบช่อดอกไม้ หรือการแต่งกายเหมือนกัน เมื่อต้องปรากฏตัวในพื้นที่สาธารณะ เพื่อยืนยันถึงสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน เพื่อสร้างความจริง และรักษาอำนาจในการกล่าวถึงการเป็น “คู่รัก”

⁶⁷ “รอแป๊บนะพลอย โดมเร่งปั๊มเงิน ก่อน 30 ปีบแต่งบับ,” ไทยโพสต์ (9 ตุลาคม 2550):16.

⁶⁸ “โดมหล่อขึ้นเทพ รักแฮปปี้ พลอยไม่เน้นวิวาห์,” ไทยรัฐ (1 ธันวาคม 2550):32.

ภาพที่ 5.13

ภาพถ่ายที่ยืนยันถึงสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน

ที่มา: <http://www.atimemedia.com>

ภาพถ่ายดังกล่าวเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงความรักที่ทั้งคู่มีให้แก่กัน เป็นกำลังใจให้แก่กัน เป็นการสร้างอำนาจและความจริง ให้กับความเป็นคู่รักที่ทั้งคู่ได้ประกอบสร้างขึ้น เพื่อให้สังคมได้รับรู้

2. ประเด็นเรื่องรักร้าง/บุคคลที่สาม/นอกใจ

กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องรักร้าง/บุคคลที่สาม/นอกใจ และสร้างความรู้และความจริงให้กับเรื่องดังกล่าวดังต่อไปนี้คือ

2.1 การที่ทั้งคู่ออกมาปฏิเสธ และการกล่าวซ้ำ เพื่อปฏิเสธเรื่องดังกล่าว การที่คนทั้งสองคนออกมาปฏิเสธทั้งคู่ เท่ากับเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเรื่องนั้น ๆ ว่าไม่เป็นความจริงแต่อย่างไร การที่ทั้งสองพูดตรงกัน พูดเหมือนกัน เท่ากับเป็นการยืนยันว่าข่าวที่เกิดขึ้นไม่เป็นความจริง เป็นการพูดในประเด็น/วาระเดียวกัน แต่ต่างแหล่งกัน เท่ากับเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเรื่องนั้น ๆ ว่าไม่เป็นความจริงแต่อย่างไร การที่ทั้งสองพูดตรงกัน พูดเหมือนกัน พูดในทำนองและทิศทางเดียวกัน เท่ากับเป็นการยืนยันว่าข่าวที่เกิดขึ้นไม่เป็นความจริง พร้อมทั้งสร้างความจริงให้กับเรื่องที่ตนเองกล่าวขึ้นมา โดยกล่าวว่าบุคคลทั้งหลายที่เป็นข่าวด้วยนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นคน

รู้จักกัน เป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกัน ซึ่งทั้งสองคนรู้จักเป็นอย่างดีอยู่แล้ว จึงไม่เชื่อกับข่าวที่เกิดขึ้น ดังที่พบในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

“ข่าวพลอยกับพี่เป็ก ไม่กระเทือนความสัมพันธ์เลย โคมเองก็รู้เรื่องพลอยทั้งหมด กับพี่เป็กก็สนิทกันครับ เป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกัน สำหรับเรื่องแต่งงาน ช่วงเวลานี้ยังไม่คิดเรื่องนี้ครับ” โคม ปกรณ์ ลัม⁶⁹

“เวลามีข่าวเสียหายเกิดขึ้น พลอยก็คุยกับพี่โดมตลอด พี่โดมรู้เรื่องตลอด”
ณอมมาลย์ บุญยศักดิ์⁷⁰

2.2 การสร้างความไม่ชอบธรรม ให้กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เป็นการให้ความหมายใหม่ กับข่าวซุบซิบเกี่ยวกับเรื่องรักร้าย/นอกใจ/บุคคลที่สาม ให้เป็น “ข่าวลือ” ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นความจริง โดยใช้น้ำเสียงที่ปนไปด้วยเสียงหัวเราะ ในการกล่าวถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อสื่อสารให้ทราบ ว่าเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และทำให้เรื่องข่าวลือเป็นเรื่องในแง่ลบ เรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง ไม่มีมูลความจริง ไม่มีแหล่งข่าวที่แน่ชัด เป็นการปล่อยข่าวเพื่อทำลายชื่อเสียง สร้างความจริงให้กับที่ตนเองประกอบสร้างว่าเป็นข่าวลือ โดยการยกเรื่องของหลักฐานที่เกิดขึ้นมากล่าวอ้าง หากไม่มีหลักฐานมายืนยัน ก็แปลว่าเรื่องดังกล่าวไม่เป็นจริง และยกเรื่องการฟ้องร้องมาทำให้ข่าวลือดังกล่าวไม่มีน้ำหนักมากขึ้น เรื่องที่ไม่จริง เมื่อเป็นข่าวลือ ดารา นักแสดง สามารถหาความชอบธรรม ได้โดยใช้กฎหมายการฟ้องร้องเข้ามาช่วยเหลือ เพื่อสร้างความจริง และสร้างอำนาจในการกล่าวถึงเรื่องข่าวลือดังกล่าว

คู่รักโดม-พลอย ต่างยืนยันในอุดมการณ์เรื่องความรัก รักเป็นเรื่องระหว่างคนสองคนเท่านั้น คนเรารักกัน ไม่จำเป็นที่คนอื่นจะต้องเข้าใจ แค่คนสองคนเข้าใจกันก็เพียงพอแล้ว คนอื่นไม่เกี่ยว ตอกย้ำอุดมการณ์ความรักของวัยรุ่นสมัยใหม่ที่กล่าวว่า “โลกนี้มีเพียงเราสองคนเท่านั้น” ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับชีวิตรักของคนทั้งคู่ก็ตาม มันเป็นเรื่องของคนสองคน แค่คนสองคนเข้าใจกัน ให้อภัยซึ่งกันและกัน ก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องหาสาเหตุว่าเกิดจากอะไร ใครเป็นฝ่ายผิด-ถูก การกลับมาคบกันเป็นเพราะอยากคบ เป็นเรื่องของจิตใจมากกว่าการสร้างภาพลักษณ์ (image) ให้ทั้งคนดูดีในสังคม และยกเรื่องของจิตใจมากล่าวอ้างว่า ข่าวที่เกิดขึ้นมีผล

⁶⁹ “พลอย-โดม สุขสันต์ไม่สนปาทก-กา (2550),” <<http://www.naewna.com>>, 19 ธันวาคม 2550.

⁷⁰ “พลอย-โดม สุขสันต์ไม่สนปาทก-กา (2550),” <<http://www.naewna.com>>, 19 ธันวาคม 2550.

ทำร้ายจิตใจตนสองคนมาก ชาวบ้านทอนจิตใจ ทำให้เสียสุขภาพจิตและเสียกำลังใจ แต่จะถือว่า ชาวที่เกิดขึ้นเป็นบทพิสูจน์ความรักระหว่างคนสองคน เป็นการทำให้คนทั้งสองรักและเข้าใจกันมากขึ้น เรื่องของความรักเป็นเรื่องของจิตใจมากกว่าเรื่องของเหตุผล และไม่สามารถอธิบายให้คนอื่นเข้าใจได้ ความรักเป็นเรื่องของคนสองคนเท่านั้น ซึ่งพบได้จากในวาทกรรม ที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

พลอย ได้เล่าสร้างภาพ ย้ำความสัมพันธ์ยังดีเหมือนเดิม ตอนนี้พลอยโอเคนะ ก็ยังคุยกันอยู่ ตอนนี้เจอกันทุกวัน อยู่ด้วยกันทุกวัน ไปเที่ยว ไปกินข้าว แล้วก็ใช้เวลาด้วยกัน แต่พี่โดมบอกพลอยว่า อดีตที่ผ่านมาให้มันผ่านไป ตอนนี้คิดถึงเรื่องอนาคต ตอนนี้เราก็ปล่อยให้มันค่อยเป็นค่อยไป เพราะคนรักกัน คบกันมาตั้ง 3 ปี มันไม่ได้ตัดสะบั้นลงไปเลย มันต้องใช้เวลา แต่อย่างที่บอกว่าตอนนี้เราสองคนใช้เวลา แต่อย่างที่บอกว่าตอนนี้เราสองคนต้องใช้เวลา หลาย ๆ อย่างที่เกิดขึ้น ทำให้เราเข้มแข็งขึ้น ความรักเป็นเรื่องของคนสองคนคะ คนอื่นเค้าไม่ได้รู้สึก ไม่เข้าใจเท่ากับเราสองคนเข้าใจกันเอง สิ่งที่สำคัญคือการที่เรารักกันและเข้าใจกันมากกว่า... พลอย เฉลอมาลัย⁷¹

คือเรารักกัน อันนี้พลอยว่าเป็นเรื่องของพลอยกับพี่โดมสองคนตัดสินใจ ค่อนข้างเครียดกับข่าว พลอยเจ็บปวดกับข่าวมาก ๆ อยากจะบอกว่าเป็นเรื่องของคนสองคนมากกว่า ไม่อยากให้กล่าวพาดพิงถึงใคร พลอยไม่อยากเสียหาย เพราะทุกสิ่งอะไรก็แล้วแต่ ขึ้นอยู่กับคนสองคน อยากให้ยุติข่าวที่ทำร้ายจิตใจ อยากได้กำลังใจจากทุกคนมากกว่าการซ้ำเติม... พลอย เฉลอมาลัย⁷²

พลอยว่าเป็นเรื่องของเราสองคน คนเรารักกันไม่จำเป็นต้องเธอมาจ้อฉันก่อน เรารักกันเข้าหากัน เรารักกัน คุยกันทุกวัน เรารักกัน เรื่องที่เกิดขึ้นไม่มีใครผิด-ถูก ไม่มีขาวสุด-ดำสุด ทุกคนอยู่สีเทา ทำผิดพลาดได้ อย่างที่บอกคนเรารักกันมันต้องใช้เวลา ส่วนประเด็นที่ทำให้เราคืนดีกัน เป็นเรื่องที่ตอบยาก เป็นเรื่องของคนสองคน ตลอดเวลายังใส่แหวนที่โดมให้อยู่ เป็นการยืนยันว่ายังรักกัน รักกันคือดูแลซึ่งกัน

⁷¹ “พลอย-โดม คีนดี! เป่ล่าสร้างภาพ (2550),”

<<http://www.matichon.co.th/khaosod>>, 19 ธันวาคม 2550.

⁷² “พลอย รีเทิร์น โดม ถอดเสื้อกพิสูจน์รอย กรีดข้อมือ,” ไทยรัฐ (14 พฤษภาคม 2550):35.

และกัน เรื่องที่เกิดขึ้นถือเป็นบทเรียนอีกบทหนึ่งซึ่งพิสูจน์ให้ทั้งสองรู้ว่าผ่านพ้นไปได้ดีหรือเปล่า เป็นบทเรียนที่ทำให้เข้มแข็ง... พลอย เอมมาลย์⁷³

กรณีวีรกีเทิร์น พลอยบอกว่า คือเรารักกัน พลอยว่าให้มันเป็นเรื่องของคนสองคนดีกว่า เพราะทุกอย่างขึ้นกับคนสองคน พลอยอยากให้เรารจัดการกันเอง ซึ่งต้องใช้เวลา เราไม่ได้เกลียดกัน ไม่ได้ทะเลาะกัน เรารักกัน ที่รู้ที่คุยกันอยู่ทุกวัน เพราะเรารักกัน เป็นเรื่องของคนสองคน ก็รักกันนะพี่ ดูแลกัน ทุกอย่างที่เกิดขึ้นถือเป็นบทเรียนที่ทำให้เราเข้มแข็งขึ้น พูดได้คำเดียวอะไรมันก็จะไป อะไรมันจะเป็นก็เป็นไป อะไรจะเกิดก็เกิด เพราะไม่เคยมีใครมานั่งออกแบบความรักได้หรอกค่ะ.. พลอย เอมมาลย์⁷⁴

“สิ่งสำคัญที่ทำให้พลอยมีความสุขมากคือ เรารักกันและเราเข้าใจกัน การที่เรากลับมาคบกัน คุยกัน ไม่ใช่เพราะกระแสสังคมอะไรนะ เป็นเพราะใจเราอยากคบมากกว่า” พลอย เอมมาลย์⁷⁵

2.3 การทำให้เรื่องข่าวดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และเป็นกฎทั่วไปที่ทุกคนต้องประสบ และน้ำเสียงที่ใช้ในการปฏิเสธข่าวนั้น จะใช้น้ำเสียงที่แสดงออกถึงความขบขัน เพื่อต้องการสื่อสารว่าข่าวดังกล่าวนั้น เป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และไม่มีมูลความจริง ข่าวก็คือข่าว การอยู่เฉย ๆ เท่ากับเป็นการปฏิเสธเรื่องดังกล่าว การยิ่งออกมาแก้ข่าวเท่ากับเป็นการกระพือให้ข่าวคงอยู่ในสังคมต่อไป การเงียบคือทางออกที่ดีที่สุด ในการปฏิเสธข่าวลือ ข่าวเสียหายเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน โดยเฉพาะกับดารา ที่เป็นบุคคลสาธารณะ (public figure)

พลอย เอมมาลย์ ได้ โดม ปกรณ์ ทำร้ายร่างกายรายวัน ขาวนี้รู้สึกว่าจะไม่ใช่ครั้งแรกนะ คือเรารู้ว่าอะไรเป็น มีข่าวออกมาเรื่อย ๆ ซ้ำซาก เป็นเรื่องธรรมดาของข่าว ยังไม่มีอะไรที่ได้ว่าแล้วเกิดกับพลอยเลยละ ขาวทำร้ายร่างกายออกมาเป็นหลายรอบมากละ พลอยก็เฉย ๆ แต่ถ้ารู้แหล่งข่าวมาจากไหน พลอยจะฟ้อง

⁷³ “พลอย วีเทิร์น โดม ถอดเสื้อกพิสูจน์รอย กรีดข้อมือ,” ไทยรัฐ (14 พฤษภาคม 2550):35.

⁷⁴ “เซอร์ไพรส์! หักหน้าขาเมาร์ท พลอย-โดม เตรียมวิวาห์ (2550),” <<http://www.itzaa.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

⁷⁵ “รอแป๊บนะพลอย โดมเร่งปั๊มเงิน ก่อน 30 ปีบแต่งงาน,” ไทยโพสต์ (9 ตุลาคม 2550):16.

เพราะพลอยได้ตั้งค้ด้วย และสะใจด้วย ถ้ามโดนซ้อมจริงไหนละแผล มีแต่แผลยุ้งกิด บอกตรง ๆ บางทีก็รำคาญชาวแบบนี้นะ แต่โอเคยังทนได้อยู่... พลอย เฉลอมาลัย⁷⁶

ตลอดเวลาที่มีข่าวรัก ๆ เลิก ๆ ผมคิดว่าคงมีปล่อยข่าวมากกว่า ตอนนั้นก็เรื่อย ๆ แสบปี่ ที่ผ่านมามีข่าวออกมาเยอะแยะมากมาย ยิ่งคุยกับพลอยซ้ำ ๆ อยู่เลยว่า อาทิตย์หน้าจะเป็นเรื่องไหนอีก จะรวมเล่มขายกันอยู่แล้ว ก็เฉย ๆ ครับ สังเกตว่าผมไม่ค่อยออกมาแก้ข่าวเท่าไร ชาวก็เหมือนน้ำ ไม่อยากไปคนให้มันขุ่น เดี่ยวเรื่องก็เงียบไปเอง... พลอย เฉลอมาลัย⁷⁷

2.4 การใช้ภาพถ่าย รูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันในความเป็น “คู่รัก” โดยเฉพาะกับกรณีที่มีข่าวลือเกี่ยวกับรักร้าง/นอกใจ/บุคคลที่สาม จะมีการใช้ภาพถ่ายออกมาปฏิเสธ และยืนยันถึงความเป็นคู่รัก และความรักที่ทั้งสองยังคงมีให้แก่กัน ผ่านภาพถ่ายที่มีการแสดงออกถึงความรัก เช่น การโอบกอด การหอมแก้ม การมอบช่อดอกไม้ หรือการสวมของที่เป็นสิ่งแทนใจของคนทั้งคู่ เพื่อยืนยันถึงสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน เป็นต้น และมีการควบคู่กันออกงานต่าง ๆ เป็นคู่ เพื่อสร้างความจริงให้กับความเป็นคู่รัก ที่ทั้งคู่ต้องการสื่อสารให้สื่อมวลชนรับรู้ พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

เราก็อยากเป็นกำลังใจให้ เขา ดอกไม้ไปให้ จริง ๆ แล้วเราเจอกันทุกคน ไปเที่ยวไปกินข้าวกัน อย่างที่บอกใช้เวลาอะ เป็นเรื่องของคน 2 คน แล้วมันก็เป็นเรื่องธรรมดาที่พลอยอยากให้กำลังใจ อยากให้ดอกไม้ ชีวิตพลอยไม่มีอะไรเป็นความลับอยู่แล้ว ทำอะไรคนเขารู้กันหมด อยากที่บอกพลอยอยากจะทำอนาคตให้มันดีขึ้น... พลอย เฉลอมาลัย⁷⁸

⁷⁶ “พลอย ใต้ โดม ตบ ข้างล้มเกิดรอยซ้ำ เมาท จะกันถึงฝรั่งเศส (2550),”

<<http://www.siamdara.com>>, 7 พฤษภาคม 2550.

⁷⁷ “รอแป้นะพลอย โดมเร่งปั๊มเงิน ก่อน 30 ปีบแต่งบับ,” ไทยโพสต์ (9 ตุลาคม 2550):16.

⁷⁸ “พลอย จอง 10 ที่แถวหน้าเต้นติดโดม (2550),” <<http://www.siamdara.com>>, 7 มกราคม 2550.

ภาพที่ 5.14

พลอยมอบช่อดอกไม้เป็นกำลังใจในงานคอนเสิร์ตของโดม

ที่มา: <http://www.siamdara.com>

ภาพนี้เป็นภาพที่เกิดขึ้นภายหลังข่าวว่าทั้งคู่ได้เลิกกันไปแล้ว โดยที่ฝ่ายหญิงได้เดินทางไปให้กำลังใจแก่ฝ่ายชายในงานคอนเสิร์ต มีการนำดอกไม้ไปให้เพื่อเป็นกำลังใจ เป็นการยืนยันและสร้างความจริงให้กับเรื่องที่ทั้งคู่ได้สื่อสารออกสู่พื้นที่สาธารณะว่ายังคงคบกันอยู่ไม่ได้เลิกกันตามที่ข่าวเกิดขึ้น ยังคงมีความเป็น “คู่รัก” กันอยู่

“ตลอดเวลายังใส่แหวนที่โดมให้อยู่ เป็นการยืนยันว่ายังรักกัน รักกันคือดูแลซึ่งกันและกัน เรื่องที่เกิดขึ้นถือเป็นบทเรียนอีกบทหนึ่งซึ่งพิสูจน์ให้ทั้งสองรู้ว่าจะผ่านพ้นไปได้ดีหรือเปล่า เป็นบทเรียนที่ทำให้เข้มแข็ง” พลอย เฉลอมาลัย⁷⁹

⁷⁹ “พลอย-โดม รักใหม่รอบ 2 (2550),” <<http://www.siamdara.com>>,

ภาพที่ 5.15

พลอย – เฌอมาลย์ โชว์แหวนที่โดมมอบให้

ที่มา: <http://www.daradaily.co.th>

สำหรับคู่รัก พลอย-โดม มีการประกอบสร้าง และให้ความหมายแก่ “แหวน” ว่าเป็นสัญลักษณ์ (sign) ที่แสดงถึงความรักที่มีให้แก่กัน การสวมแหวนที่มอบให้แก่กันและกัน หมายถึงความรักที่ทั้งสองยังคงมีให้แก่กันอยู่ เป็นการตอกย้ำว่า “แหวน” เป็นสัญลักษณ์ของความรักระหว่างคนสองคน สร้างอำนาจ และความจริงให้กับความเป็น “คู่รัก”

2.5 การใช้วิธีการสื่อสารโดยยกเรื่องความเป็นบุคคลสาธารณะ การเป็นบุคคลสาธารณะคือ การเป็นจุดสนใจของคนอื่น เป็นคนมีวิถีชีวิตที่อยู่ในที่สาธารณะ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสาธารณะ เป็นเรื่อง que ทุกคนให้ความสนใจ โดยเฉพาะกับเรื่อง “ความรัก” ที่เป็นเรื่องส่วนตัว ย่อมเป็นเรื่องที่ทุกคนล้วนแต่จับจ้อง และให้ความสนใจ

การเป็นคนของประชาชนย่อมต้องวางตัวและทำตัวอย่างไรเพื่อให้เป็นตัวอย่างให้กับคนในสังคม เรื่องความรักเป็นเรื่องของคนสองคน ไม่ควรเอาบุคคลที่ตามมาเกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการใช้บรรทัดฐานเกี่ยวกับเรื่องของประเพณี และศีลธรรม มาสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรมให้กับความเป็นคู่รัก และกับเรื่องข่าวที่เกิดขึ้น สร้างความจริง และรักษาอำนาจให้กับความเป็นบุคคลสาธารณะ โดยการยกเรื่องของความเป็นบุคคลสาธารณะ ต้องแลกกับการ

สูญเสียความเป็นส่วนตัว ฉะนั้นเมื่อรับสถานะนี้แล้ว ต้องยอมรับมันให้ได้ด้วย พบได้จากในวาทกรรมที่ปรากฏผ่านบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

ข่าวพวกนี้มันบั่นทอนจิตใจเราเหมือนกันนะคะ แต่เราอยู่ตรงนี้ เพราะเราเลือกที่จะเป็นคนของประชาชนแล้ว ถึงเหนื่อยก็ต้องทน กับข่าวมือที่ 3 พลอยว่าเขาไม่เกี่ยวกับชีวิตอะไรของพวกเราอยู่แล้ว ทุกอย่างเป็นเรื่องของโดมกับพลอย อย่าเอาใครมาเกี่ยวอีก ตอนนี้เราก็กะปี้ดอยู่แล้ว⁸⁰

“เราเชื่อว่าวงการนี้เราได้อะไรมาก็ต้องเสียอะไรไปบ้าง แต่เรื่องที่เราเสียก็เป็นเรื่องธรรมดา เราก็กต้องยอมรับให้ได้” โดม ปกรณ์⁸¹

ความรักระหว่างผมกับพลอยจะคบหรือเลิกกัน ไม่เกี่ยวกับบุคคลที่สาม เราตัดสินใจเองได้ ความสัมพันธ์กับพลอยตอนนี้เรากำลังกลับมาแก้ไขอะไรที่มันไม่ดีของแต่ละคน พยายามปรับปรุงให้ดีขึ้น เหมือนเรียนรู้กันอีกรอบ ทำให้เรารู้คุณค่าของกันและกันมากขึ้น เหมือนเรากำลังเรียนรู้วิธีจะแก้ปัญหาซึ่งกันและกัน เรื่องแบบนี้บางทีอธิบายให้คนอื่นฟังอาจไม่เข้าใจเท่าตัวเราสองคน คือทุกอย่างมันขึ้นกับคนสองคนจริง ๆ ข่าวที่ออกมาบั่นทอนจิตใจมาก แต่เราเป็นคนของประชาชนต้องยอมรับ... โดม ปกรณ์⁸²

เข้าใจว่าพลอยเป็นดาราต้องถูกจับตามอง ต้องอัปเดตทุกวัน แต่ให้เวลาเถอะ ไม่กดดันนะ เราเข้าใจว่าเราเป็นคนของประชาชน ในตรงนี้ชีวิตเราก็กต้องเจออะไรอย่างนี้ ต้องอยู่อย่างนี้ เราก็กต้องยอมรับ แล้วชีวิตพลอยไม่มีอะไรเป็นความลับอยู่แล้ว ทำอะไรคนเขารู้หมด ก็ให้มันเรื่อย ๆ ไปแล้วกัน... โดม ปกรณ์⁸³

“เมื่อก่อนผมจะเป็นแนวที่ไม่ค่อยสนใจใครเท่าไร ผมมองเรื่องความรักเป็นเรื่องส่วนตัว แต่พอมาถึงจุดนี้ ทำให้เข้าใจว่าเราทำงานตรงนี้ เป็นคนสาธารณะ เราก็กต้องเข้าใจที่สำคัญเราควรทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี” โดม ปกรณ์⁸⁴

⁸⁰ “พลอยย่าเรายังรักกัน อภัยโดมบอกเลิกผ่านสื่อ ชวนจวกกลับหมอลักษณ์ (2550),” <<http://www.siamdara.com>>, 3 มกราคม 2551.

⁸¹ “รอมแป้นะพลอย โดมเร่งปั๊มเงิน ก่อน 30 ปีบแต่งบับ,” ไทยโพสต์ (9 ตุลาคม 2550):16.

⁸² “รอมแป้นะพลอย โดมเร่งปั๊มเงิน ก่อน 30 ปีบแต่งบับ,” ไทยโพสต์ (9 ตุลาคม 2550):16.

⁸³ “ปกรณ์ ลัม & เฉลิมลาภย์ คู่รักสะท้านหน้าหนึ่ง,” Oops 4 (ธันวาคม 2550):71.

⁸⁴ “ปกรณ์ ลัม & เฉลิมลาภย์ คู่รักสะท้านหน้าหนึ่ง,” Oops 4 (ธันวาคม 2550):71.

3. ประเด็นเรื่องการแต่งงาน คู่รักพลอย-โดมสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องการแต่งงานว่า การแต่งงานว่าต้องเกิดจากความพร้อม ทั้งในด้านวัยวุฒิ และวุฒิภาวะ (maturity) และคงเชื่อในระบบครอบครัว เพราะอยากจะมีครอบครัว แต่ไม่เชื่อมั่นในระบบกฎหมาย ประกอบสร้างความ เป็นครอบครัวคือต้องมีสมาชิก คือ พ่อ แม่ ลูก ซึ่งมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว และแฝงไปด้วย อุดมการณ์ของแม่ (maternal care) ที่กำหนดสถานภาพของผู้หญิงภายหลังแต่งงานแล้ว ที่ต้องทำ หน้าที่เป็นแม่บ้าน และดูแลลูก ตามที่อุดมการณ์เหยาเรือนกำหนด

นอกจากนี้ ทั้งคู่ยังและประกอบสร้างความหมายของการแต่งงานว่าต้องเกิดจาก ความพร้อมของตนเอง การแต่งงานเป็นเรื่องของคนสองคนเท่านั้น สร้างอุดมการณ์เรื่องความรัก ว่า “โลกนี้มีเพียงเราสองคน” ความรักระหว่างคนสองคนเท่านั้นที่จะสามารถดำรงให้ “ครอบครัว” อยู่ได้อย่างยาวนาน และการแต่งงานไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตของผู้หญิง สร้างค่านิยมแบบ ใหม่ คือการไม่แต่งงานขึ้นในสังคมอีกด้วย

สำหรับการแต่งงานนั้น เรื่องของจิตใจสำคัญมากกว่าเรื่องของกฎหมาย การ แต่งงานต้องเกิดจากความรัก ยังคงเชื่อในระบบครอบครัว เพียงแต่ไม่เชื่อในระบบของกฎหมาย ว่า จะทำให้ “ครอบครัว” ดำรงอยู่ได้ ซึ่งคู่ของพลอย-โดม นั้นคิดเช่นเดียวกับอดีตครอบครัวของมาช่า- อำพล แต่ไม่ถึงกับต่อต้านกับวาทกรรมหลักด้านครอบครัว เพราะยังยอมรับกับวาทกรรมของ ครอบครัว ตามที่บรรทัดฐานสังคมได้กำหนดไว้

การแต่งงานต้องใช้เวลาอีกสักระยะหนึ่ง ถ้าแต่งงานผู้หญิงต้องอยู่บ้านเลี้ยงลูก คือเราต้องพร้อมจริง ๆ อายุขนาดนี้พลอยยังห่างไกลกับคำว่าแต่งงานมีลูกมาก ๆ แม่ ๆ เขาก็คุยกันเหมือนเป็นครอบครัวอยู่แล้ว เรื่องแต่งงานแม่ ๆ มีคุย ๆ ก็ให้มันเป็นเรื่องของอนาคตดีกว่า พลอยถูกถามเรื่องแต่งงานมาตลอด พลอยไม่ได้เล่น ตัว เพียงแต่วุฒิภาวะของพลอยยังไม่พร้อม ถ้าสมมุติพลอยเกิดแต่งงานจะหา เวลาที่ไหนปรนนิบัติสามี มีลูก ถ้าไม่พร้อมอยู่ด้วยกันก็แตกแยก โดนสังคมว่าอีก พี่โดมก็ยังไม่พร้อม ความรักระหว่างพี่โดมก็โอเค พลอยกับพี่โดมยังรักกันดี เหมือนเดิม มีเวลาว่างก็มาหากัน ทานข้าวด้วย ดูแลกัน ให้กำลังใจกัน สำหรับการแต่งงานพลอยยังไม่คิด เพราะพลอยอายุน้อย ไม่รู้จะรีบแต่งไปไหน ความรักของคนสองคนขอแค่รักกัน เข้าใจกัน แค่นี้ก็ทำให้มีความสุขแล้ว เราเคยคุยกัน แล้วเรื่องแต่งงาน ว่าอะไรก็ได้ ไม่จำเป็นต้องแต่งงาน ถ้าเราสองคนมีความสุข มัน

ก็น่าจะพอแล้ว พลอยเคยคุยกับพี่โตมว่าชีวิตพลอยความฝันสูงสุดไม่ใช่การแต่งงาน พลอยต้องการแค่ความสุข... พลอย เฉลอมาลัย⁸⁵

“พลอยเคยคุยกับพี่โตมว่าชีวิตพลอยความฝันสูงสุดไม่ใช่การแต่งงาน พลอยต้องการแค่ความสุข” พลอย เฉลอมาลัย⁸⁶

ผมเองเป็นผู้ชาย ก็อยากมีครอบครัว แต่เรื่องวัยวุฒิก็เป็นสิ่งสำคัญ เอาไว้อีก 2 ปี ค่อยว่ากัน วางแผนไว้แล้ว อยากมีครอบครัว ตอนอายุ 30 ปี แต่เวลานี้ก็ลุยงาน และปั๊มเงินไปก่อน ที่จะแต่งงานตอนอายุ 30 เพราะคิดว่าเป็นตัวเลขที่ดีนะ อีกอย่างแต่งงาน ก็อยากมีลูกเลย แต่ก็ต้องรอดูอีกทีดีกว่า ตอนนี้อยากเริ่ม ๗ คิดไว้แล้ว... โดม ปกรณ์⁸⁷

“ยังไม่คิดเรื่องแต่งงานตอนนี้ แม่บอกว่าแต่ง แต่ตัวพลอยเป็นคนแต่งไม่เกี่ยวกัน เบื่อแล้วมาถามแต่เรื่องแต่งงาน ถามจริงว่าจำเป็นด้วยหรือเรื่องแต่งงาน พลอยว่าเขาคน 2 คนเข้าใจกัน มันก็น่าจะพอแล้วนะ” เฉลอมาลัย บุญยศักดิ์⁸⁸

ยังไม่อยากรีบแต่ง เพราะถ้าแต่งก็จะมีข่าวออกมาว่า ท้องก่อนแต่ง แต่งแล้วไม่มีลูก สามีไม่มีน้ำยา แต่งแล้วเตียงหัก อีกสารพัดข่าวที่จะเจอ ก็เลยยังไม่อยากแต่งค่ะ อีกอย่างอายุ 25 เอง ชีวิตเรายังสนุกอยู่ ยังเด็กเกินไปที่จะแต่งงาน ยังทำงานหลายอย่างที่ชอบ และยังมีอะไรที่จะต้องสงสัยอีกเยอะ ขออายุมากกว่านี้ ตอนนี้ยังติดเพื่อน ติดสังคมอยู่ เรารอให้มีจังหวะที่พร้อมก่อน...พลอย เฉลอมาลัย⁸⁹

⁸⁵ “โดมหล่อขั้นเทพ รักแฮปปี้ พลอยไม่เน้นวิวาห์,” ไทยรัฐ (1 ธันวาคม 2550):32.

⁸⁶ “โดมหล่อขั้นเทพ รักแฮปปี้ พลอยไม่เน้นวิวาห์,” ไทยรัฐ (1 ธันวาคม 2550):32.

⁸⁷ “อีก 2 ปีแต่ง พลอย โดม คีกรีบปั๊มลูก (2550),” <<http://www.siamha.com>>, ธันวาคม 2550.

⁸⁸ “พลอยโชว์แหวนพี่โตม แม่ ๗ แอบถกอนาคตเรื่องแต่งงาน,” ไทยรัฐ (3 ตุลาคม 2550):28.

⁸⁹ “หักหน้าโดม พลอยรักชีวิตโสด ยังไม่อยากแต่งงาน (2550),” <<http://www.siamdara.com>>, 3 มกราคม 2551.

“เราคุยกันแล้วอะไรก็ได้ ไม่จำเป็นต้องแต่งงาน ถ้าเราสองคนมีความสุข มันก็น่าจะพอแล้ว พอลอยเคยคุยกับพี่โดม ว่าชีวิตพอลอยความฝันสูงสุดไม่ใช่การแต่งงาน พอลอยต้องการความสุข” พอลอย เฉลอมาลัย⁹⁰

1.5 บทสรุปวิธีการสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรมเรื่อง “ครอบครัว” ของดารา

จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากบทสัมภาษณ์และจากเว็บไซต์ของดาราทั้ง 4 คู่ สามารถสรุปกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรม และรักษาอำนาจในการอธิบาย และสร้างความรู้ และความจริงเกี่ยวกับเรื่อง “ครอบครัว” ของ “ครอบครัวดารา” ได้ 3 ข้อสรุปดังนี้

ก. ครอบครัวที่แต่งงานและมีลูกแล้วและมีการใช้ชีวิตครอบครัวมาเป็นระยะเวลานาน เสมือนเป็นตัวแทนของครอบครัวดาราที่ใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกัน เช่น ครอบครัวเปล่งพานิช และครอบครัววรรณะสิน จะมีวิธีในการสื่อสารและสร้างความชอบธรรมเกี่ยวเรื่อง “ครอบครัว” โดยจำแนกได้ดังนี้

1. ประเด็นในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” มีดังต่อไปนี้

1.1 ในสถานการณ์ปกติ เรื่องที่จะนำสื่อสารต่อสื่อมวลชน ได้แก่ ประเด็นเรื่องทั่ว ๆ ไปของครอบครัว เช่น สัมพันธภาพภายในครอบครัว หลักในการใช้ชีวิตคู่ กิจกรรมยามว่างในครอบครัว เรื่องเกี่ยวกับลูก หลักในการเลี้ยงลูก การวางแผนอนาคตให้ลูก เป็นต้น

1.2 ในสถานการณ์วิกฤติ ประเด็นที่จะนำมาสื่อสารต่อสื่อมวลชน ได้แก่ ประเด็นเรื่องเตียงหัก/บุคคลที่สาม/นอกใจ สามี/ลูกเป็นเกย์ เป็นต้น

1.3 ประเด็นเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว เนื่องจากดาราเป็นบุคคลที่อยู่ระหว่างโลกสองส่วน คือ โลกส่วนตัวและโลกสาธารณะ

2. กลยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบาย เพื่อสร้างความรู้ และความจริงให้กับเรื่อง “ครอบครัว” มีดังต่อไปนี้

2.1 การใช้วิธีที่ให้ความหมายกับครอบครัวในเชิงบวก (positive definition) โดยจะไม่กล่าวถึง “ครอบครัว” ในแง่ลบ หรือด้านไม่ดีของครอบครัว (dysfunction) ทุกครั้งที่มีการกล่าวถึง “ครอบครัว” จะหยิบยกประเด็นที่เป็นด้านบวกมาสื่อสารเสมอ เพื่ออ้างรักษาไว้สถาบันครอบครัว และความเป็นครอบครัวที่มีความสุข

⁹⁰ “หักหน้าโดม พอลอยรักชีวิตโสด ยังไม่อยากแต่งงาน (2550),”

2.2 การใช้ภาพถ่าย (visualized evidence) รูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันในความเป็น “ครอบครัว” การใช้ภาพถ่ายเป็นกลวิธีที่นำมาใช้ทั้งในสถานการณ์ปกติและวิกฤติของ “ครอบครัว” โดยเฉพาะกับกรณีที่มีข่าวลือเกี่ยวกับ “ครอบครัว” จะมีการใช้ภาพถ่ายครอบครัวออกมาปฏิเสธ และสร้างความจริงให้เห็นว่า ครอบครัวยังคงเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์อยู่ ไม่ได้ล่มสลายอย่างที่ เป็นข่าว ยังคงอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันพ่อ แม่ ลูก และคงสถานะของความเป็นสามี-ภรรยาอยู่ ค่อนข้างบ่อย

2.3 การใช้วิธีเปรียบเทียบโครงสร้าง (structural comparison) สำหรับครอบครัวเปล่งพานิช ได้ยกเหตุผล (rationalize) เรื่องงาน (work life) กับเรื่องครอบครัว (family life) มาเปรียบเทียบกัน โดยให้ความสำคัญกับครอบครัวมากกว่าสิ่งอื่นใด ให้ความสำคัญกับครอบครัวว่ามาเป็นอันดับแรก ส่วนครอบครัววรรณะสิน ได้ยกเหตุผลเรื่องเรื่องของการใช้ชีวิตในแบบครอบครัวของตนเองเปรียบเทียบกับครอบครัวอื่น โดยให้เหตุผลว่าชีวิตสามี-ภรณานั้น ควรจะมี ความเป็นแฟนเป็นเพื่อน และเป็นสามี-ภรรยา เพื่อทำให้ชีวิตครอบครัวราบรื่น และไม่เกิดความเบื่อหน่ายกัน เพราะความที่อยู่ด้วยกันมานาน และยกเหตุผลในเรื่องของเวลาในการทำงานที่แตกต่างกัน และวิถีชีวิต (lifestyle) แตกต่างกัน ทำให้อาจใช้ชีวิตครอบครัวแบบสามี-ภรรยาที่ไม่สมบูรณ์เท่าใด แต่ว่ายังคงความเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ที่มีความเป็นพ่อ-แม่-ลูกไว้อยู่

2.4 การออกมาปฏิเสธข่าวลือด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทั้งสามีและภรรยา และการกล่าวซ้ำ (repeat) เพื่อปฏิเสธเรื่องดังกล่าว เป็นการพูดในประเด็น/วาระเดียวกัน แต่ต่างแหล่ง (sources) กัน เท่ากับเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเรื่องนั้น ๆ ว่าไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด การที่ทั้งสองพูดตรงกัน พูดเหมือนกัน เท่ากับเป็นการยืนยันว่าข่าวที่เกิดขึ้นไม่เป็นความจริง พร้อมทั้งสร้างความจริง (truth) ให้กับเรื่องที่ตนเองกล่าวขึ้นมา

2.5 การทำให้เรื่องข่าวลือดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และเป็นกฎทั่วไป (generalization) ที่ทุกคนต้องประสบ และน้ำเสียงที่ใช้ในการปฏิเสธข่าวนั้น จะใช้น้ำเสียงที่แสดงออกถึงความขบขัน เพื่อต้องการสื่อสารว่าข่าวดังกล่าวนั้น เป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และไม่มีมูลความจริง

2.6 การใช้วิธีการสื่อสารโดยยกเรื่องความเป็นบุคคลสาธารณะ (public figure) การเป็นบุคคลสาธารณะคือ การเป็นจุดสนใจของคนอื่น เป็นคนมีวิถีชีวิตที่อยู่ในที่สาธารณะ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสาธารณะ เป็นเรื่องที่ทุกคนให้ความสนใจ โดยเฉพาะกับเรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นเรื่องส่วนตัว ย่อมเป็นเรื่องที่ทุกคนล้วนแต่จับจ้อง และให้ความสนใจ

2.7 การสร้างความไม่ชอบธรรม/การทำลายความชอบธรรม (delegitimize) ให้กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เป็นการให้ความหมาย (redefine) กับข่าวซุบซิบเกี่ยวกับครอบครัวให้เป็น “ข่าวลือ” (rumour) ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นความจริง โดยใช้น้ำเสียงที่ปนไปด้วยเสียงหัวเราะในการกล่าวถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อสื่อสารให้ทราบว่าเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง

2.8 การอ้างถึงหลักการ (principle) ในการใช้ชีวิตคู่ เพื่อทำให้เรื่องที่ตนสื่อสารออกมาสู่พื้นที่สาธารณะ กลายเป็นเรื่องที่เป็นความจริง (truth)

ข. ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง เช่น อดีตครอบครัวของมาชา วัฒนพานิช และอำพล ลำพูน จะมีวิธีการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” และกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรมเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. วิธีการสื่อสารเรื่องครอบครัวในสื่อมวลชน ในประเด็นดังต่อไปนี้ ได้แก่

1.1 ประเด็นการหย่าร้าง

1.2 ในสถานการณ์ปกติ ได้แก่ ประเด็นเรื่องลูก

1.3 ในสถานการณ์วิกฤติ ประเด็นเรื่องลูก/ลูกเป็นเกย์/ทำตัวเกเร ประเด็นความรักครั้งใหม่ร้างฉาน

1.4 ประเด็นการแต่งงานมีครอบครัวใหม่/รักครั้งใหม่

1.5 ประเด็นเรื่องอดีตครอบครัวเมื่อมีคนรักใหม่ โดยวิธีการสื่อสารเพื่อสื่อสารถึงเรื่องดังกล่าว คือการไม่กล่าวถึงเรื่องอดีตคนรักเก่า หรืออดีตสามีเก่า

2. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรม เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่อง “ครอบครัว” และสร้างความรู้ และความจริงให้กับเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้คือ

2.1 การใช้วิธีที่ให้ความหมายกับครอบครัวในเชิงบวก (positive definition) โดยจะไม่กล่าวถึง “ครอบครัว” ในแง่ลบ หรือด้านไม่ดีของครอบครัว (dysfunction) ทุกครั้งที่มีการกล่าวถึง “ครอบครัว” จะหยิบยกประเด็นที่เป็นด้านบวกมาสื่อสารเสมอ กล่าวได้ว่าเป็นการสื่อสารเรื่องครอบครัวเพียงด้านเดียวเสมอ ถึงแม้จะมีครอบครัวที่แตกสลาย แต่ก็ไม่มีสื่อถึงด้านลบของครอบครัว และยังคงอ้างรักษาครอบครัวเอาไว้ โดยเป็นครอบครัวแบบพ่อ-ลูก หรือ แม่-ลูกเท่านั้น

2.2 การใช้ภาพถ่าย (visualized evidence) รูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันในความเป็น “ครอบครัวแบบพ่อ-ลูก/แม่-ลูก” และใช้รูปถ่ายเพื่อยืนยันถึงความรักครั้งใหม่ที่ยังคงรักกันดี ไม่ได้รักร้าวแต่อย่างใด กลยุทธ์การใช้รูปถ่าย ถูกนำมาใช้ทั้งในสถานการณ์ปกติและวิกฤติของ “ครอบครัว” ซึ่งในกรณีของมาชานั้น กลยุทธ์นี้ถูกนำมาใช้เพื่อ

สร้างความชอบธรรมให้กับประเด็นเรื่องรักครั้งใหม่ ทั้งในการยืนยันถึงความเป็นคู่รัก และปฏิเสธเรื่องรักร้าง ค่อนข้างมากกว่าประเด็นการสื่อสารเรื่องอื่น ๆ

2.3 การออกมาปฏิเสธข่าว สร้างความจริงให้กับเรื่องที่ปฏิเสธ ว่าไม่เป็นความจริง แต่อย่างไร เช่น ข่าวเรื่องรักร้าง เรื่องลูกชายเป็นเกย์ หรือลูกชายประพาศิคนเกเร การปฏิเสธข่าวดังกล่าว เท่ากับเป็นการยืนยันว่าข่าวที่เกิดขึ้นไม่เป็นความจริง พร้อมทั้งสร้างความจริง (truth) และรักษาอำนาจให้กับเรื่องที่ตนเองกล่าวขึ้นมา

2.4 การทำให้เรื่องข่าวดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และเป็นกฎทั่วไปที่ทุกคนต้องประสบ และน้ำเสียงที่ใช้ในการปฏิเสธข่าวนั้น จะใช้น้ำเสียงที่แสดงออกถึงความขบขัน เพื่อต้องการสื่อสารว่าข่าวดังกล่าว นั้น เป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และไม่มีมูลความจริง เป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน โดยเฉพาะกับดารา ที่เป็นบุคคลสาธารณะ (public figure)

2.5 การสร้างความไม่ชอบธรรม/การทำลายความชอบธรรม (delegitimize) ให้กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เป็นการให้ความหมาย (redefine) กับข่าวซุบซิบที่เกิดขึ้นให้เป็น “ข่าวลือ” (rumour) ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นความจริง โดยใช้น้ำเสียงที่ปนไปด้วยเสียงหัวเราะ ในการกล่าวถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อสื่อสารให้ทราบว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง

ค. คู่รักดารา เช่น คู่รัก : พลอย เฌอมาลย์ บุญยศักดิ์ และโดม ปกรณ์ ลัม จะมีวิธีการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” และกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม ดังต่อไปนี้

1. วิธีการสื่อสารเรื่องครอบครัวในสื่อมวลชน ในประเด็นดังต่อไปนี้ ได้แก่

- 1.1 ประเด็นความรัก
- 1.2 ประเด็นรักร้าง/บุคคลที่สาม
- 1.3 ประเด็นเรื่องการแต่งงาน

2. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบ เพื่อรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่อง “คู่รัก” และสร้างความรู้และความจริงให้กับเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้คือ

2.1 การใช้ภาพถ่าย (visualized evidence) รูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันในความเป็น “คู่รัก” เพื่อยืนยันถึงสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน เพื่อสร้างความจริงและรักษาอำนาจในการกล่าวถึงการเป็น “คู่รัก” ทั้งในเหตุการณ์ที่เป็นปกติและช่วงที่ข่าวซุบซิบ

2.2 การออกมาปฏิเสธข่าวลือด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิง และการกล่าวซ้ำ (repeat) เพื่อปฏิเสธเรื่องดังกล่าว เป็นการพูดในประเด็น/วาระเดียวกัน แต่ต่างแหล่ง (sources) กัน เท่ากับเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเรื่องนั้น ๆ ว่าไม่เป็นความจริงแต่อย่างไร การที่ทั้ง

สองพูดตรงกัน พูดเหมือนกัน เท่ากับเป็นการยืนยันว่าข่าวที่เกิดขึ้นไม่เป็นความจริง พร้อมทั้งสร้างความจริง (truth) ให้กับเรื่องที่ตนเองกล่าวขึ้นมา

2.3 การสร้างความไม่ชอบธรรม/การทำลายความชอบธรรม (delegitimize) ให้กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เป็นการให้ความหมาย (redefine) กับข่าวซุบซิบเกี่ยวกับเรื่องรักร้าง/นอกใจ/บุคคลที่สาม ให้เป็น “ข่าวลือ” (rumour) ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นความจริง โดยใช้น้ำเสียงที่ปนไปด้วยเสียงหัวเราะ ในการกล่าวถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อสื่อสารให้ทราบว่าเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และทำให้เรื่องข่าวลือเป็นเรื่องในแง่ลบ

2.4 การทำให้เรื่องข่าวดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และเป็นกฎทั่วไปที่ทุกคนต้องประสบ และน้ำเสียงที่ใช้ในการปฏิเสธข่าวนั้น จะใช้น้ำเสียงที่แสดงออกถึงความขบขัน เพื่อต้องการสื่อสารว่าข่าวดังกล่าว นั้น เป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และไม่มีมูลความจริง

2.5 ใช้วิธีการสื่อสารโดยยกเรื่องความเป็นบุคคลสาธารณะ (public figure) การเป็นบุคคลสาธารณะคือ การเป็นจุดสนใจของคนอื่น เป็นคนมีวิถีชีวิตที่อยู่ในที่สาธารณะ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสาธารณะ เป็นเรื่องที่ทุกคนให้ความสนใจ โดยเฉพาะกับเรื่อง “ความรัก” ที่เป็นเรื่องส่วนตัว ย่อมเป็นเรื่องที่ทุกคนล้วนแต่จับจ้อง และให้ความสนใจ

2.6 การยกเหตุผล (rationalization) ในเรื่องของการแต่งงานว่าต้องเกิดจากความพร้อมทั้งในด้านวัยวุฒิ และวุฒิภาวะ (maturity) และเกิดจากความต้องการของคนสองคนเท่านั้น

จากบทสรุปข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า ดารามีสูตรสำเร็จ (formula) ในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดไว้

การสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ของดารามีความเป็นครอบครัวอยู่ และมีบุตรด้วยกัน จะมีประเด็นการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” เหมือนกัน คือ จะมีการกล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ได้แก่ 1) ประเด็นเรื่องทั่ว ๆ ไปของครอบครัวในสถานการณ์ปกติ อาทิเช่น ความสัมพันธ์ของครอบครัวในขณะนี้ ประเด็นเกี่ยวกับลูก เช่นหลักในการเลี้ยงลูก การวางแผนอนาคตให้กับลูก กิจกรรมภายในครอบครัว หลักในการในการดำเนินชีวิตคู่ เป็นต้น 2) ประเด็นเกี่ยวกับข่าวลือต่าง ๆ เรื่องครอบครัวในสถานการณ์วิกฤติ เช่น เรื่องเตียงหัก เรื่องนอกใจ บุคคลที่สาม เป็นต้น และ 3) ประเด็นเรื่องงานกับเรื่องส่วนตัว

ส่วนการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ของดาราที่ผ่านการหย่าร้างนั้น จะมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. หลังจากแยกทางกัน จะสื่อสารว่า การหย่าร้างทำให้สิ้นสุดสถานะสามี-ภรรยา แต่ยังคงเหลือความเป็นเพื่อน และความเป็นพ่อ-แม่-ลูก กันอยู่ ลูกเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และจะยังคงช่วยเหลือกันในการเลี้ยงดูลูกต่อไป ยังคงติดต่อสื่อสารกันเพื่อปรึกษาหารือกันในการเลี้ยงดู

2. เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะ ฝ้ายใดฝ้ายหนึ่งมีคนรักใหม่ หรือกำลังจะมีการสร้างครอบครัวใหม่ขึ้น เราจะพบว่าวาทกรรมเกี่ยวกับครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป จากความสัมพันธ์ระหว่างอดีตสามี-ภรรยา ที่มีความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน กลายเป็นว่า จะไม่มีการกล่าวถึงอดีตสามี-ภรรยา และมีการนิยามสมาชิกในครอบครัวว่าประกอบด้วย พ่อ-ลูก/แม่-ลูก เท่านั้น และกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม (legitimization)

สำหรับการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ของคู่รักนั้น จะมีประเด็นการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ต่อสื่อมวลชนในประเด็นดังต่อไปนี้ คือ 1) ประเด็นความรัก 2) ประเด็นรักร้าง/นอกใจ/บุคคลที่สาม และ 3) ประเด็นการแต่งงาน โดยให้เหตุผลของการแต่งงานว่าจะต้องเกิดจากความพร้อมในด้านวุฒิภาวะ (maturity) และวุฒิ

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะ เป็นครอบครัวที่มีความเป็นครอบครัวสมบูรณ์แบบ หรือเป็นครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง หรือเป็นคู่รัก ดาราจะมีกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างความชอบธรรม และรักษาอำนาจในการอธิบายเรื่องดังกล่าว เพื่อสร้างความจริงให้กับเรื่องดังกล่าว เหมือนกัน ดังนี้ 1) การใช้วิธีที่ให้ความหมายกับครอบครัวในเชิงบวก (positive definition) โดยจะไม่กล่าวถึง “ครอบครัว” ในแง่ลบ หรือด้านไม่ดีของครอบครัว (dysfunction) ทุกครั้งที่มีการกล่าวถึง “ครอบครัว” จะหยิบยกประเด็นที่เป็นด้านบวกมาสื่อสารเสมอ 2) การใช้ภาพถ่าย (visualized evidence) เป็นประจักษ์พยาน รูปถ่ายนับว่าเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อยืนยันในความเป็น “ครอบครัว” รูปถ่ายเป็นกลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด ทั้งในกรณีที่ต้องการสื่อสารว่า ครอบครัวมีความสุขดี และกรณีที่เกิดข้อพิพาทเกี่ยวกับครอบครัว 3) การใช้กลวิธีเปรียบเทียบเชิงโครงสร้าง (structural comparison) โดยแต่ละครอบครัวจะมีการให้เหตุผล (rationalize) แตกต่างกันไป 4) การออกมาปฏิเสธข่าวด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทั้งสามีและภรรยา หรือฝ่ายชายและฝ่ายหญิง การกล่าวซ้ำ (repeat) เพื่อปฏิเสธเรื่องดังกล่าว เป็นการพูดในประเด็น/วาระเดียวกัน แต่ต่างแหล่ง (sources) กัน 5) การทำให้เรื่องข่าวลือดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และเป็นกฎทั่วไป (generalization) ที่ทุกคนต้องประสบ และน้ำเสียงที่ใช้ในการปฏิเสธข่าวลือนั้น จะใช้น้ำเสียงที่แสดงออกถึงความขบขัน 6) การใช้วิธีการสื่อสารโดยยกเรื่องความเป็นบุคคลสาธารณะ (public figure) โดยเป็นการทำให้ครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว (private family life) และ 7) การสร้างความไม่ชอบธรรม/การทำลายความชอบธรรม (delegitimize) ให้กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เป็นการให้ความหมาย (redefine) กับข่าวซุบซิบเกี่ยวกับครอบครัวให้เป็นข่าวลือ (rumour)

2. ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจาย (distribution)

ความหมายของ “ครอบครัว”

เนื้อหาส่วนนี้ จะเผยให้เราทราบถึงช่องทางการสื่อสาร (channel) ต่าง ๆ ที่บุคคลสาธารณะใช้ เพื่อแพร่กระจาย นิยาม หน้าที ประเภท และโครงสร้าง/สมาชิก และวิธีการสื่อสารเพื่อประกอบสร้างความชอบธรรมให้กับ “ครอบครัว” ตามที่ได้กล่าวมาตั้งแต่ในบทที่ 4 และ บทนี้ในข้างต้น การทราบถึงช่องทางเหล่านี้ ทำให้เราทราบถึงกลวิธี และสื่อต่าง ๆ ที่บุคคลสาธารณะเลือกใช้ ว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร และต้องการสื่อสารอะไรให้คนในสังคมได้รับรู้ กับเรื่อง “ครอบครัว” ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในมิติของความเป็นส่วนตัว (private) เมื่อมีการใช้สื่อเป็นช่องทางในการประกอบสร้าง สิ่งเหล่านี้ จะทำให้เรื่อง “ครอบครัว” อยู่ในมิติของความเป็นส่วนตัว หรือจะกลายมาเป็นเรื่องที่อยู่ในมิติของความเป็นสาธารณะ

2.1 ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจาย (distribution) ความหมาย “ครอบครัว” ของ

ครอบครัว เปล่งพานิช

ครอบครัวเปล่งพานิชมีการตอกย้ำภาพความเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ โดยการทำรายการเกี่ยวกับครอบครัว โดยให้เหตุผลว่าที่เลือกทำรายการเกี่ยวกับครอบครัว เพราะเล็งเห็นว่าสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่เป็นสถาบันหลัก และเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคม เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดในชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นการตอกย้ำนิยาม “ครอบครัว” ที่ “ครอบครัวเปล่งพานิช” ได้ประกอบสร้างขึ้น โดยรับบทเป็นผู้ดำเนินรายการคู่กัน เพื่อตอกย้ำภาพของความเป็นพ่อและแม่ มีการแสดงละครคู่กัน ถ่ายโฆษณาร่วมกัน ถ่ายแบบนิตยสาร ออกงานสังคมคู่กัน มีการใช้สื่อโทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าจะมีการใช้สื่อต่าง ๆ มากที่สุดในช่วงที่เกิดวิกฤติของครอบครัว เช่น ช่วงที่มีข่าวลือเกี่ยวกับครอบครัว จะมีการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อตอกย้ำนิยามความหมาย (redefinition) ของครอบครัวที่ตนเองสร้างขึ้นมา เพื่อตอกย้ำให้เห็นถึงภาพความเป็นครอบครัวตามที่สังคมต้องการและกำหนด

จะเห็นได้ว่าสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในล้วนแล้วแต่เป็นสื่อที่เป็นสื่อสาธารณะ (public media) ทั้งสิ้น ทั้ง ๆ ที่เรื่องของ “ครอบครัว” เป็นเรื่องที่อยู่ในมิติส่วนตัว (private) ดังนั้นการประกอบสร้างเรื่องส่วนตัวเช่นเรื่องครอบครัว โดยผ่านสื่อแบบสาธารณะ เช่น สื่อสารมวลชน เป็นการแสดงให้เห็นว่าเรื่องดังกล่าวย่อมจะกลายเป็นเรื่องสาธารณะ (public) ไปโดยปริยาย ซึ่งเป็นการทำให้วาทกรรม “ครอบครัว” ที่ตนเองสร้างขึ้นแพร่กระจายเป็นวงกว้าง

จากที่กล่าวมา เราสามารถสรุปช่องทางที่ “ครอบครัวเปล่งพานิช” ใช้ได้ดังนี้

1. สื่อโทรทัศน์

- โดยการแสดงละคร โดยรับบทบาทพ่อ-แม่ คู่กัน
- การเป็นผู้ดำเนินรายการโลกใบเล็ก ซึ่งเป็นรายการเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อตอกย้ำภาพความเป็นพ่อ-แม่ และความเป็นครอบครัว
- การเป็นพิธีกรดำเนินคำที่ใช้ในครอบครัว เช่นสบูโพรเทคส์

ภาพที่ 5.16

ภาพจากละครที่แสดงร่วมกัน

ที่มา: <http://entertainment.thaiza.com>

- การถ่ายโฆษณาร่วมกันทั้งครอบครัว เพื่อตอกย้ำภาพความเป็นครอบครัวเดี่ยว ที่มีสมาชิกในครอบครัวประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ลูก เท่านั้น
- การออกรายการโทรทัศน์เพื่อพูดคุยเรื่องครอบครัว
- การออกงานสังคมร่วมกัน
- การไปให้กำลังใจซึ่งกันและกันตามที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น ไปชมการแสดงละครเวทีของภรรยา เป็นต้น

ภาพที่ 5.17
ภาพการไปตามที่สาธารณะต่าง ๆ ด้วยกัน

ที่มา: <http://www.se-ed.com>

ภาพที่ 5.18
ภาพจากการไปชมคอนเสิร์ต

ที่มา: <http://www.exact.co.th>

2. สื่อสิ่งพิมพ์

- การถ่ายภาพแบบครอบครัวลงปกนิตยสารในโอกาสสำคัญต่าง ๆ
- การใช้ภาพถ่าย เพื่อตอกย้ำความเป็นครอบครัว และต่อต้านวาทกรรมชุบฉิมเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวร้างฉาน โดยมีการนำภาพถ่ายของ “ครอบครัว” ในอิริยาบถต่าง ๆ ออกเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ

3. สื่ออินเทอร์เน็ต อาทิ เว็บไซต์ส่วนตัวของทั้งสองคน เป็นต้น

ภาพที่ 5.19

ภาพครอบครัว “เปล่งพานิช”

ที่มา: <http://www.news.buddyjob.com>

2.2 ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจาย (distribution) ความหมาย “ครอบครัว” ของครอบครัววรรณะสิน

มีการตอกย้ำภาพความเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ โดยการทำการเกี่ยวกับการครอบครัว โดยให้เหตุผลว่าที่เลือกทำการเกี่ยวกับการครอบครัว เพราะเห็นว่าเรื่องครอบครัวเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว และการทำพิธีกรทำการเกี่ยวกับการครอบครัว เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ง่าย เนื่องจากทั้งสองคน

เป็นพ่อ-แม่ อยู่แล้ว จึงมีความเข้าใจเรื่องครอบครัวเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการตอกย้ำนิยาม “ครอบครัว” ที่ “ครอบครัววรรณะสิน” ได้ประกอบสร้างขึ้น โดยรับบทเป็นผู้ดำเนินรายการคู่กัน และนำลูก ๆ มาร่วมรายการด้วย เพื่อตอกย้ำภาพของความเป็นครอบครัวเดี่ยว ถ่ายโฆษณา ร่วมกัน ถ่ายแบบนิตยสาร ออกงานสังคมคู่กัน การไปให้กำลังใจกันตามที่สาธารณะต่าง ๆ การพา ลูก ๆ ไปชมการแสดงต่าง ๆ มีการใช้สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จะเห็นได้ ว่าจะมีการใช้สื่อต่าง ๆ มากที่สุดในช่วงที่เกิดวิกฤติของครอบครัว เช่น ช่วงที่มีข่าวลือเกี่ยวกับ ครอบครัว จะมีการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นครอบครัว มีการออกงานต่าง ๆ บ่อย ขึ้น เพื่อตอกย้ำนิยามความหมาย (redefinition) ของครอบครัวที่ตนเองสร้างขึ้นมา เพื่อตอกย้ำให้ เห็นถึงภาพความเป็นครอบครัวตามที่สังคมต้องการและกำหนด

และจะเห็นได้ว่าสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในลัคนแล้วแต่เป็นสื่อที่เป็นสื่อสาธารณะ (public media) ทั้งสิ้น ทั้ง ๆ ที่เรื่องของ “ครอบครัว” เป็นเรื่องที่อยู่ในมิติส่วนตัว (private) ดังนั้นการ ประกอบสร้างเรื่องส่วนตัวเช่นเรื่องครอบครัว โดยผ่านสื่อแบบสาธารณะ เช่น สื่อสารมวลชน เป็นการแสดงให้เห็นว่าเรื่องดังกล่าวย่อมจะกลายเป็นเรื่องสาธารณะ (public) ไปโดยปริยาย

เราสามารถสรุปช่องทางที่ “ครอบครัววรรณะสิน” ใช้เผยแพร่ภาพครอบครัว ได้ดังนี้

1. สื่อโทรทัศน์

- การเป็นผู้ดำเนินรายการพ่อเจแม่ปิ่น ซึ่งเป็นรายการเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อตอก ย้ำภาพความเป็นพ่อ-แม่ และความเป็นครอบครัว รายการฮั่นนี่มันซีท ซึ่งเป็นรายการเกี่ยวกับ คู่รัก เพื่อตอกย้ำภาพความเป็นคู่รัก

- การเป็นพรีเซนเตอร์สินค้าที่ใช้ในครอบครัว เช่น ครีมนวดผสมชันชิล รถยนต์ มิตรบุษชี space wagon ยาสีฟันคอลเกต หรือจะเป็นพรีเซนเตอร์ให้กับห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี

- การถ่ายโฆษณาร่วมกันทั้งครอบครัว เพื่อตอกย้ำภาพความเป็นครอบครัวเดี่ยว ที่ มีสมาชิกในครอบครัวประกอบไปด้วยไปด้วย พ่อ แม่ ลูก เท่านั้น

- การออกรายโทรทัศน์เพื่อพูดคุยเรื่องครอบครัวร่วมกัน

- การออกงานสังคมร่วมกัน

- การไปให้กำลังใจซึ่งกันและกันตามที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น ไปชมคอนเสิร์ต การ นำดอกไม้ไปให้ตามเวทีคอนเสิร์ต เป็นต้น

ภาพที่ 5.20

ภาพการถ่ายโฆษณาร่วมกันของครอบครัว “วรรณะสิน”

ที่มา: <http://www.bigc.co.th>

ภาพที่ 5.21

ภาพการให้สัมภาษณ์ร่วมกัน

ที่มา: <http://star.sanook.com>

ภาพที่ 5.22

ภาพจากการออกงานสังคมร่วมกัน

ที่มา: <http://www.exact.co.th>

ภาพที่ 5.23

ภาพการไปให้กำลังใจซึ่งกันและกันในงานคอนเสิร์ต

ที่มา: <http://www.atimemedia.com>

2. สื่อสิ่งพิมพ์

- การถ่ายแบบครอบครัวลงปกนิตยสารในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

ภาพที่ 5.24

ภาพถ่ายครอบครัวลงปกนิตยสาร

ที่มา: <http://www.entertain.teenee.com>

- การใช้ภาพถ่าย เพื่อตอกย้ำความเป็นครอบครัว และต่อต้านวาทกรรมชุบชีบเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวร้างฉาน

3. สื่ออินเทอร์เน็ต

ครอบครัววรรณะสิน มีการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต เช่น www.hi5.com , www.jjetrin.com ฯลฯ เป็นช่องทางในการประกอบสร้างความหมายของความเป็นครอบครัว ทั้งในส่วนที่เป็นการตอกย้ำนิยามครอบครัวที่ประกอบสร้างขึ้น และประเภทโครงสร้างของครอบครัวที่เป็นครอบครัวเดี่ยว แต่มีการกล่าวถึงสมาชิกอื่น ๆ ในครอบครัวเดิม เช่น พ่อ แม่ พี่ชาย พี่สาว และยาย ด้วย โดยมีการนำภาพดังกล่าวมาลงไว้ในเว็บไซต์ส่วนตัวของทั้งเจตริน และเก๋มณี

ภาพที่ 5.25
ภาพถ่ายครอบครัวร่วมกัน

ที่มา: <http://www.jjetrin.com>

2.3 ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจาย (distribution) ความหมาย “ครอบครัว” ของ ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง : มาชา วัฒนพานิช-อำพล ลำพูน

ช่องทางการสื่อสารที่ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง เช่น มาชา วัฒนพานิช และอำพล ลำพูน ใช้นั้น ส่วนโดยส่วนมากจะเป็นการสัมภาษณ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น และทางมาชานั้นได้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์ เป็นช่องทางในการประกอบสร้างความหมายของครอบครัวใหม่กับคนรักใหม่ด้วย เช่นการถ่ายนิตยสารต่าง ๆ เพื่อแสดงออกถึงความรักครั้งใหม่ หรือการถ่ายแบบคู่กับลูกชาย เพื่อต่อยอดถึงการเป็นครอบครัวแบบแม่คนเดียว (single parent) มีการออกงานสังคมต่าง ๆ กับคนรักใหม่ เพื่อต่อยอดนิยามความหมาย (redefinition) ของครอบครัวใหม่ที่ตนเองกำลังจะสร้างขึ้นมา เพื่อต่อยอดให้เห็นถึงภาพความเป็นครอบครัวตามที่สังคมต้องการและกำหนด ส่วนทางอำพลนั้นใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพียงอย่างเดียวในการกล่าวถึงความรักใหม่ แต่ไม่ค่อยจะเปิดเผยมากนัก

จะเห็นได้ว่าสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในลั้วนแล้วแต่เป็นสื่อที่เป็นสื่อสาธารณะทั้งสิ้น ทั้ง ๆ ที่เรื่องของ “ครอบครัว” เป็นเรื่องที่อยู่ในมิติส่วนตัว ดังนั้นการประกอบสร้างเรื่องส่วนตัวเช่นเรื่องครอบครัว โดยผ่านสื่อแบบสาธารณะ เช่น สื่อสารมวลชน เป็นการแสดงให้เห็นว่าเรื่องดังกล่าวย่อมจะกลายเป็นเรื่องสาธารณะไปโดยปริยาย

เราสามารถสรุปช่องทางการสื่อสารที่ “มาชา วัฒนพานิช และอำพล ลำพูน” ใช้ได้ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์

- โดยการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องราวครอบครัว และความรักครั้งใหม่ตาม นิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ

- การถ่ายแบบกับลูกชาย และคนรักใหม่ ตามนิตยสารต่าง ๆ

- การออกงานสังคมต่าง ๆ กับคนรักใหม่

2. สื่ออินเทอร์เน็ต อาทิ เว็บไซต์ส่วนตัวของมาชา เช่น www.hi5.com

ภาพที่ 5.26

ภาพถ่ายมาชาคู่ลูกชาย และคนรักใหม่ในนิตยสารต่าง ๆ

ที่มา: <http://star.sanook.com>

2.4 ช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจาย (distribution) ความหมายของ “ครอบครัว” ของ คู่รัก: พลอย เอมมาลย์ บุญยศักดิ์ และ โดม ปกรณ์ ลัม

ช่องทางที่คู่รักพลอย-โดม ใช้ในการประกอบสร้างความเป็นคู่รักนั้น มีทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ โดยการถ่ายแบบลงนิตยสารต่าง ๆ คู่กัน การออกงานสังสรรค์คู่กัน การไปให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ตามที่สาธารณะต่าง ๆ การเดินแบบ/โชว์ตัวร่วมกัน การสัมภาษณ์ลงนิตยสาร และ หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น และมีใช้สื่อโทรทัศน์บ้าง ซึ่งส่วนมากจะเป็นการไปออกรายการทอล์กโชว์ เพื่อพูดถึงเรื่องราวความรัก แต่จะไม่มีการออกรายการเพื่อพูดคุยคู่กัน จะเป็นการพูดเพียงฝ่ายเดียวมากกว่า

และจะเห็นได้ว่าสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในลัคนแล้วแต่เป็นสื่อที่เป็นสื่อสาธารณะทั้งสิ้น ทั้ง ๆ ที่เรื่อง “ความรัก” เป็นเรื่องที่อยู่ในมิติส่วนตัว และทั้งคู่ก็เข้ามาโดยตลอดว่า “เรื่องความรักเป็นเรื่องของคนสองคนเท่านั้น” ดังนั้นการประกอบสร้างเรื่องส่วนตัวเช่นเรื่องครอบครัว โดยผ่านสื่อแบบสาธารณะ เช่น สื่อสารมวลชน เป็นการแสดงให้เห็นว่าเรื่องดังกล่าวย่อมจะกลายเป็นเรื่องสาธารณะไปโดยปริยาย

สามารถสรุปช่องทางที่ “คู่รัก พลอย-โดม” ใช้ได้ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์

- การสัมภาษณ์ลงนิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ
- การถ่ายแบบคู่กันลงนิตยสารต่าง ๆ
- การออกงานสังสรรค์ร่วมกัน
- การไปให้กำลังใจตามงานแสดงต่าง ๆ

ภาพที่ 5.27

การถ่ายแบบคู่กันลงนิตยสารแพรว

ที่มา: <http://entertain.teenee.com>

ภาพที่ 5.28

การถ่ายแบบคู่กันลงนิตยสารต่าง ๆ

ที่มา: <http://www.gossipstar.co>

ภาพที่ 5.29
การออกงานสังคมร่วมกัน

ที่มา: <http://www.sanook.com>

2. สื่อโทรทัศน์ เช่น การออกรายการโทรทัศน์ร่วมกัน
3. สื่ออินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์ส่วนตัวของทั้งคู่ เช่น www.hi5.com ฯลฯ

2.5 บทสรุปช่องทางที่ใช้ในการแพร่กระจาย (distribution) ความหมายของ “ครอบครัว” ของดารา

จะเห็นได้ว่าช่องทางการสื่อสารที่บุคคลสาธารณะใช้ในการแพร่กระจายความหมายของ “ครอบครัว” เพื่อให้ชาวทกรรมต่าง ๆ ที่ดาราผลิตขึ้น เป็นที่รับรู้กันเป็นวงกว้างในสังคม และทำให้ชาวทกรรมเหล่านั้นกลายเป็นความจริง คือการใช้สื่อมวลชนแบบที่เป็นสื่อสาธารณะ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งสื่อเหล่านี้คุณสมบัติในการแพร่กระจายข่าวสารไปสู่ผู้รับสาร ซึ่งก็คือคนในสังคมได้อย่างรวดเร็ว และเป็นวงกว้าง ซึ่งการใช้สื่อเหล่านี้ ย่อมจะทำให้ชาว

กรรมต่าง ๆ ที่บุคคลสาธารณะหรือดารา เป็นรับรู้กันเป็นวงกว้าง และสถาปนาให้ว่าทกรรม “ครอบครัว” ที่ดาราผลิตขึ้น ให้กลายเป็นความจริงขึ้นมา

การใช้สื่อสาธารณะเป็นช่องทางในการสื่อสาร เพื่อแพร่กระจายว่าทกรรมเรื่อง “ครอบครัว” ที่ดาราเป็นผู้ผลิตขึ้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าดารามีอำนาจ (power) ในการใช้สื่อ และมีอำนาจในการคุมสื่อ การใช้สื่อสาธารณะเป็นเครื่องมือในการประกอบสร้างความหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ย่อมแสดงให้เห็นว่า ดารายอมรับว่าเรื่อง “ครอบครัว” ไม่ใช่เรื่องที่อยู่ในมิติของความเป็นส่วนตัว และต้องมีบางส่วนที่คาบเกี่ยวกับความเป็นสาธารณะ เพราะเมื่อใดก็ตามที่เรื่องส่วนตัวถูกพูดโดยผ่านสื่อที่เป็นสื่อมวลชนแล้ว เท่ากับว่าเรื่องนั้นกลายเป็นเรื่องสาธารณะไปโดยปริยาย และกับสิ่งที่ดารากล่าวมานั้น นอกจากสื่อจะทำให้มีการรับรู้กันเป็นวงกว้างแล้ว ยังเป็นการตอกย้ำมายาคติต่าง ๆ เช่น เรื่องแหวนแต่งงาน และอุดมการณ์ต่าง ๆ เช่น อุดมการณ์ความรัก อุดมการณ์เหย้าเรือน อุดมการณ์ความเป็นแม่ ที่ดาราประกอบสร้างขึ้นให้กับสังคมอีกด้วย

นอกจากนี้แล้วช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ จะถูกนำมาใช้อย่างมากในช่วงเหตุการณ์วิกฤติของ “ครอบครัว” เพื่อเป็นการตอกย้ำให้เห็นถึงความเป็น “ครอบครัว” และสร้างความชอบธรรมให้กับนิยาม หน้าที และประเภทของ “ครอบครัว” ที่ตนเองได้ประกอบสร้างขึ้น และยืนยันในความเป็น “สถาบันครอบครัว” ของตนเองให้ยังคงดำรงอยู่ต่อไปในสังคม

3. กฎเกณฑ์ในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ของดารา

ในส่วนนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงวิธีในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ของบุคคลสาธารณะ คือ “ดารา” ว่ามีวิธีการในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” อย่างไร เพื่อให้เรื่องครอบครัว ยังคงมีมิติของความเป็นเรื่องส่วนตัว ถึงแม้จะมีการกล่าวถึงโดยผ่านสื่อสาธารณะ และในฐานะที่ตนเองเป็นบุคคลสาธารณะ ซึ่งเป็นที่สนใจของคนในสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับเรื่องที่เป็นส่วนตัวอย่างเช่นเรื่อง “ครอบครัว” ดาราจะมีวิธีการกล่าวถึงเรื่องนี้อย่างไร เมื่อต้องพูดเรื่องราวที่เป็นเรื่องส่วนตัวออกสื่อสาธารณะ เรื่องใดที่สามารถพูดได้ทั้งหมด และเรื่องใดบ้างที่ไม่สามารถพูดได้ เรื่องใดที่สามารถพูดได้แต่ไม่สามารถทำได้ เรื่องใดที่สามารถทำได้ แต่พูดไม่ได้ และเรื่องใดที่ไม่สามารถพูดและทำได้เลย เหล่านี้เป็นต้น และดารามีวิธีการพูดเรื่องเหล่านี้อย่างไร เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นส่วนตัว เพื่อให้เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม ที่ได้กำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ วิธีการพูดถึงเรื่องเหล่านี้ นั้น ดาราเป็นผู้กำหนดเอง หรือเป็นการพูดตามที่บรรทัดฐานสังคมได้กำหนดไว้แล้ว ซึ่งเราจะได้ทราบคำตอบเหล่านี้ในหัวข้อนี้

3.1 กฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของครอบครัวเปล่งพานิช

“ครอบครัวเปล่งพานิช” มีการสร้างกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องครอบครัวว่า

1. อยู่ที่บ้านจะไม่พูดเรื่องงาน เรื่องงานจะพูดที่ทำงานจะไม่นำมาพูดในบ้านโดยเด็ดขาด “เพราะทัศนคติในการทำงานค่อนข้างแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นแยกกันไปทำจะดีกว่า” การแยกกันทำงานจึงทำให้ไม่จำเป็นต้องเอาเรื่องงานมาปรึกษากันในบ้าน เป็นการสร้างกรอบและเส้นแบ่งระหว่างเรื่องภายในบ้านกับเรื่องภายนอกบ้าน เรื่องครอบครัวคือเรื่องส่วนตัว ส่วนเรื่องงานคือเรื่องภายนอก ที่ไม่ควรจะนำมาพูดในบ้าน เวลาที่อยู่ในบ้านควรจะพูดเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวเท่านั้น

2. เรื่องเกี่ยวกับครอบครัวที่กล่าวได้ คือ เรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับลูก ๆ เช่น การวางแผนอนาคตให้กับลูก ๆ วิธีการและหลักในการเลี้ยงลูก หลักในการใช้ชีวิตคู่ หลักในการทำงาน การแบ่งหน้าที่ภายในครอบครัว

งานหลักคือ ดูแลลูก เป็นพ่อบ้าน ไม่มีหลักในการเลี้ยงลูกมากมาย พยายามเลี้ยงลูกแบบสบาย ๆ ไม่เข้มงวดมากนัก การเข้มงวดจะหนักไปทางแม่มากกว่า ลูก ๆ อยากทำอะไรก็ปล่อยเขา ถ้าสิ่งเหล่านั้นไม่ใช่เรื่องเสียหาย เราคอยไกด์บ้าง เราจะช่วยกันเรื่องเลี้ยงลูก เพราะเดี๋ยวนี้คงไม่มีแล้วละ ประเภทที่ว่า ฉันทำงานอย่างเดียวเธอเลี้ยงลูกไป มันต้องช่วยกัน ส่วนเรื่องความเป็นใหญ่ในบ้านนั้น ก็คงเหมือนทุกบ้านที่ว่า ส่วนมากผู้หญิงจะต้องนำหน้า คือผู้หญิงอยู่หลังบ้านก็จริง แต่ว่าจริง ๆ แล้วเป็นเหมือนเสาหลักของบ้าน แบบที่โบราณว่า แม่คือเสาหลักของบ้าน เป็นเหมือนตัวเชื่อม เป็นความอบอุ่น คอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เป็นทุกอย่างเลย กับตัวลูก ๆ ไม่ได้คาดหวังอะไรมากก็อยากให้เค้าขยันเรียนหนังสือ และเป็นคนดีในสังคมก็พอแล้ว ส่วนการวางแผนอนาคตให้ลูกนั้น หัวหน้าครอบครัวกล่าวว่า เรื่องชีวิตลูก ๆ นั้น ผมไม่ได้เจาะจง แล้วแต่ลูก เรากำหนดเขาไม่ได้ มันแล้วแต่เขา เราคนเป็นพ่อเป็นแม่จึงคิดว่า เราจะคอยส่งเสริมเขาในสิ่งที่เขาอยากจะเป็นดีกว่า จะไปบังคับเขาให้เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ มันไม่ได้ครับ... จัตรชัย เปล่งพานิช⁹¹

⁹¹ “โลกใบเล็กของจัตรชัย เปล่งพานิช,” รมย์ 20 (กรกฎาคม 2539):80.

พยายามเลี้ยงลูกแบบเพื่อน เพื่อที่เขาจะได้พูดกับเราได้ทุก ๆ เรื่อง นอกเหนือจากทำงานแล้ว อีกหน้าที่ที่สำคัญก็คือการดูแลลูก ๆ แบ่งเวลากับพี่น้องชายในการดูแลลูกสลับกันไป โดยไม่มีการกำหนดตายตัวว่าใครมีหน้าที่อย่างไร ใครว่างก็จะสลับกันไปรับส่งลูก และจะคอยบอกคอยเตือนบ่อย ๆ คือเรื่องยาเสพติด จะบอกเค้าว่าอย่าเข้าไปยุ่งเกี่ยว นึกคิดว่กับครอบครัวที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่นถ้าเด็กพูดกับครอบครัวมากเท่าไรยิ่งดี เราก็จะได้รู้ความเป็นไปของเค้าด้วย ส่วนเรื่องการวางแผนอนาคตให้กับลูก ๆ นั้น ไม่ได้กำหนดอะไรมาเลย อยากจะให้พวกเค้าเลือกทำในสิ่งที่ตัวเองถนัดดีกว่าที่จะไปบังคับหรือกำหนดให้พวกเค้า นอกจากจะดูแลลูก ๆ แล้วอีกหน้าที่หนึ่งของแม่บ้านก็คือ จะต้องดูแลสามีด้วย โดยส่วนมากจะดูแลสามีในเรื่องของการดูแลในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องของการแต่งกาย คอยดูแลให้กำลังใจกันยามเจ็บป่วย เป็นต้น...สินจัย เปล่งพานิช⁹²

อาจกล่าวได้ว่าเรื่องครอบครัวที่ครอบครัวเปล่งพานิชสามารถที่จะกล่าวถึงได้นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความหมายของครอบครัว เรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ สมาชิกและโครงสร้างในครอบครัว ประเภทของครอบครัว ความสำคัญของครอบครัว ทั้งสิ้น

3. ส่วนเรื่องความประทับใจในตัวภรรยานั้นก็ไม่พูดถึง เพราะถือว่าเรื่องส่วนตัว ไม่อยากจะกล่าวถึง และใช้เหตุผลว่าตนเองเป็นคนขี้อายมาเป็นตัวกำหนดในการที่จะไม่กล่าวถึงเรื่องดังกล่าว

4. ในการพูดถึงเรื่องข่าวลือต่าง ๆ นั้น ทั้งสองคนมีเกณฑ์ในการพูดดังนี้ คือจะปฏิเสธข่าวที่เกิดขึ้นทุกข่าว และจะพยายามพูดถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดข่าวต่าง ๆ มากกว่าที่จะตอบคำถามว่าข่าวที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร จริงหรือไม่จริงตามที่ข่าวกล่าวถึง จะกล่าวว่าขอปฏิเสธข่าวที่เกิดขึ้น แต่ขอไม่พูดและอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ยกกันอยู่ เรื่องที่ใช้นามสกุลคนละนามสกุลกัน และเรื่องลูกชายเบี่ยงเบนทางเพศ

5. เรื่องที่จะไม่กล่าวถึงคือ เรื่องที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อครอบครัว และนิยามของครอบครัวที่ตนเองสร้างขึ้น การออกมาปฏิเสธเท่ากับเป็นการพยายามที่จะปกป้องความเป็นครอบครัว ตามนิยามที่ตนเองได้พยายามสร้างขึ้นมา และอีกเรื่องที่จะไม่กล่าวถึงคือ เรื่องที่เกี่ยวกับศาสนาและศีลธรรม เรื่องที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อน เช่น เรื่องเพศ ที่จะเห็นได้ว่าจะไม่มีการ

⁹² “สินจัยถือคติเลี้ยงลูกแบบเพื่อน,” สยามรัฐ (7 พฤศจิกายน 2547):20.

กล่าวถึงเลย “พี่นังยังมีครอบครัว ยังมีสามี ยังมีลูก แล้วยังจะเขียนข่าวกับคนอื่นอีก ไม่ใช่ของสาธารณะนะคะ เป็นนักแสดงสาธารณะก็จริง แต่ไม่ใช่ของสาธารณะที่จะเขียนอะไรแบบนี้ ภาพพจน์นี้ไม่กลัวเสียหอก เพราะนังไม่ได้ทำอะไรอยู่แล้ว แต่มันเสียความรู้สึก มันหัวเสียนะ”⁹³

สำหรับครอบครัวเปล่งพานิชนั้น เรื่องกฎเกณฑ์ในการกล่าวถึง “ครอบครัว” มีดังนี้

1. เรื่องที่สามารถกล่าวถึงได้ คือ เรื่องเกี่ยวนิยามความหมาย หน้าที่ โครงสร้าง/สมาชิกครอบครัว

2. เรื่องที่สามารถกล่าวได้ระดับหนึ่ง คือ เรื่องสัมพันธ์ภาพระหว่างสามีภรรยา สามารถกล่าวถึงหน้าที่ในการให้ความรัก ความเอาใจใส่ ดังเช่นที่สามีและภรรยาพึงมีให้แก่กัน และการออกมาปฏิเสธข่าวลือต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

3. เรื่องที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้เลย คือ เรื่องที่เป็นเรื่องที่ผิดต่อศีลธรรม ประเพณี บรรทัดฐานที่สังคมกำหนด เรื่องเพศ (sex) และจะไม่กล่าวถึงเรื่องหน้าที่ของสามีภรรยาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เรื่องที่เป็นเรื่องส่วนตัวเช่นสาเหตุที่เกิดข่าวลือเกี่ยวกับ “ครอบครัว” ที่เป็นเช่นนั้นเพราะครอบครัววัฒนธรรมและประเพณีไทย ซึ่งเป็นสังคมสมัยโบราณได้เป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์เหล่านี้ขึ้นมา ว่าการกล่าวถึงเรื่องเพศในที่สาธารณะนั้น เป็นเรื่องที่ไม่สุภาพ และไม่เหมาะสม และไม่ใช่เรื่องที่จะควรจะนำมากล่าว การกล่าวถึง “ครอบครัว” จะกล่าวเพื่อเป็นการส่งเสริม และรักษาไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวของตนเอง

จากการวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมด อาจกล่าวได้ว่าครอบครัวเปล่งพานิช มีการกล่าวถึงครอบครัวในแง่บวก (positive) มากกว่าที่จะกล่าวถึงเรื่องปัญหาความขัดแย้ง หรือเรื่องทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว การกล่าวถึง “ครอบครัว” มักจะกล่าวอ้างถึงสิ่งที่ตนเองสร้างนิยามความหมายขึ้นมา และพยายามพูดเพื่อให้เป็นไปตามนั้น และโดยเฉพาะกรณีที่ต้องกล่าววาทกรรมเกี่ยวกับ “ครอบครัว” เพื่อต่อต้านวาทกรรมซุบซิบนั้น จะเห็นได้ว่า “ครอบครัวเปล่งพานิช” พยายามที่จะพูดเพื่อต่อต้านวาทกรรมเหล่านี้ โดยการอ้างอิงถึงวาทกรรมกระแสหลักตามที่บรรทัดฐานสังคมกำหนดไว้ และพยายามที่จะนำ “ครอบครัว” ตนเองให้กลับมาอยู่ในนิยามตามที่บรรทัดฐานสังคมได้กำหนดไว้ อาจกล่าวได้ว่าวิธีการกล่าวถึง “ครอบครัว” ของ “ครอบครัวเปล่งพานิช” นั้น มีกฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นไปตามบรรทัดฐาน และกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดเอาไว้ วาทกรรมหลักครอบครัวของครอบครัวเปล่งพานิช จึงมีแนวโน้มเป็นวาทกรรมที่กล่าวตามสังคมกำหนดไว้

⁹³“นง จวกเลอะเกาเหลา หม่อม กิ๊ก ปู,” แนวหน้า (13 ธันวาคม 2550):31.

3.2 กฎเกณฑ์ในการสื่อสารถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของครอบครัววรรณะสิน

“ครอบครัววรรณะสิน” มีการสร้างกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องครอบครัวว่า

1. อยู่ที่บ้านจะไม่พูดเรื่องงาน เรื่องงานจะพูดที่ทำงานจะไม่นำมาพูดในบ้านโดยเด็ดขาด

ปิ่นไม่ได้เข้ามาช่วยงานที่บริษัทเท่าไร เพราะโดยธรรมชาติเขาไม่ใช่พนักงานตลาดหลักทรัพย์ ไม่ใช่คู่คิดทางธุรกิจเหมือนครอบครัวอื่นที่สามี-ภรรยาช่วยกันทำ ปิ่นเขาเป็นแม่บ้าน เป็นคนทำงานศิลปะ คือผมมีเขาเป็นเพื่อน เป็นความสุขใจ เป็นกำลังใจ เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของผม แค่นี้ก็พอแล้ว แต่ถึงแม้ปิ่นเขาจะไม่ช่วยคิดเรื่องธุรกิจ แต่ปิ่นเป็นครีเอทีฟ ทำงานด้านความคิดได้ เขาจะมีมุมมองที่ดี แต่งเพลงได้ วาดรูปได้ ดูเรื่องเสื้อผ้า ในรายการของแต่ละคน งานทางด้านศิลปะเขาทำได้ และเขาเป็นคุณแม่ที่ต้องดูแลลูกชายที่กำลังชนทั้ง 3 คน ก็ถือว่าสุดยอดแล้ว ซึ่งการแยกหน้าที่กันแบบนี้มันก็ดีไปอีกแบบ จะได้ไม่มีการเอาเรื่องงานเข้าบ้าน... เจตริน วรรณะสิน⁹⁴

เป็นการสร้างกรอบและเส้นแบ่งระหว่างเรื่องภายในบ้านกับเรื่องภายนอกบ้าน เรื่องครอบครัวคือเรื่องส่วนตัว ส่วนเรื่องงานคือเรื่องภายนอก ที่ไม่ควรจะนำมาพูดในบ้าน เวลาที่อยู่ในบ้านควรจะพูดเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวเท่านั้น ตอกย้ำอุดมการณ์เรื่องพื้นที่และบ้าน

2. เรื่องเกี่ยวกับครอบครัวที่กล่าวได้ ได้แก่

2.1 เรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับลูก ๆ เช่น การวางแผนอนาคตให้กับลูก ๆ วิธีการและหลักในการเลี้ยงลูก

ผมจะจัดสรรเวลาให้ลูก ๆ อย่างเต็มที่ ปิ่นเค้าจะดูแลลูก ๆ เข้าไปถึงเรื่องโภชนาการ การศึกษา ดูแลชีวิตความเป็นอยู่ แต่ตอนเย็นผมจะกลับมาก็จะเจอลูก ๆ ตลอด เหนื่อยมากครับกับการมีลูกสามคน ผมก็จะคอยช่วยปิ่นในการดูแลลูก ทุกวันนี้ทำงานเกือบทุกวัน และเข้ามาผมก็ยังตื่นมาส่งลูกไปโรงเรียน เย็นก็ยังไปรับลูกเป็นปกติทุกวัน กับลูก ๆ ทุกวันนี้ผมไปเรื่อย ๆ ไม่ได้วางแผนอะไรให้เขา

⁹⁴ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินหน้าสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม 2548):118.

มากมาย แต่เรื่องการศึกษาจะให้เขาเต็มที่ ตอนนี้ลูก ๆ ยังเล็ก เราต้องป้อนเขา
อย่างเดียวนะในเรื่องของปัจจัยทั้งกิน นอน สมอง การศึกษา และให้ความอบอุ่นให้
มากที่สุด ผมเคยคุยกับปิ่นว่า อยากให้ลูกเป็นอย่างเรา คือเป็นคนมีสัมมาคารวะ
ไม่ปิ่นเกลียว ไม่ค้ำหัวผู้ใหญ่ เป็นคนสุภาพ ให้ยึดมั่นคำพูดและสัญญาเป็นหลัก
ยิ่งเป็นผู้ชายทั้งสามคน ก็พยายามปลูกฝังในเรื่องการให้เกียรติสุภาพสตรีให้มาก
ที่สุด ห้ามทำร้ายผู้หญิง ที่สำคัญผมพยายามปลูกฝังให้ลูกเล่นกีฬา นี่คือนิสัยที่
อยากให้ลูกเป็น หลักอีกอย่างของผมก็คือ ผมจะเล่นให้เขาดู จะไม่สอน คือใช้วิธี
ทำให้เขาดู... เจตริน วรรณะสิน⁹⁵

2.2 เรื่องหลักในการใช้ชีวิตคู่

สำหรับหลักในการใช้ชีวิตคู่ นั้น ผมมองว่าต้องมีความซื่อสัตย์ให้กันและกัน ให้
ความสบายใจ และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เราจะดูแลความรู้สึกของกันและกัน
ความรักในครอบครัวเท่านั้นที่จะทำให้สถาบันครอบครัวดำรงอยู่ได้” เจตริน
วรรณะสิน⁹⁶ “เราอยู่ด้วยกันแบบคนรู้ใจแล้ว เป็นทั้งเพื่อน เป็นทั้งแฟน เรา
ค่อนข้างจะรู้กันหมดทุกเรื่อง ไม่ต้องพูดก็รู้ เราไม่ใช่เพื่อนกันอย่างเดียว เราสอง
คนมักจะเรื่องเป็นแฟนกันตลอด เพราะไม่อย่างนั้นมันจะเบื่อ ปิ่นเห็นหลายคู่ที่เขา
ใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกันนาน ๆ จนมันชินชากันไป เราไม่อยากให้คู่เราเป็นแบบนั้นค่ะ
เก็จมณี วรรณะสิน⁹⁷

2.3 เรื่องหลักในการทำงาน การแบ่งหน้าที่ภายในครอบครัว

ปิ่นเค้าจะดูแลลูก ๆ เข้าไปถึงเรื่องโภชนาการ การศึกษา ดูแลชีวิตความเป็นอยู่
ผมเป็นพ่อบ้าน เป็นหัวหน้าครอบครัว” เจตริน วรรณะสิน⁹⁸ “หลังจากแต่งงานก็

⁹⁵ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินหน้าสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม
2548):118.

⁹⁶ เมธี รักชีวิต, “รักแบบแมน ๆ ของคุณพ่อลูก 3,” อินแมกกาซีน (พฤศจิกายน
2549):60.

⁹⁷ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินหน้าสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม
2548):119.

⁹⁸ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินหน้าสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม
2548):120.

ทำหน้าที่เป็นศรีภรรยา และเป็นคุณแม่ของลูกชายทั้ง 3 คน ทุกวันนี้หน้าที่หลักคือดูแลลูก ดูแลสามี และดูแลครอบครัว เจเขาเลือกให้ปิ่นเป็นผู้นำในการเลี้ยงลูก ให้เกียรติปิ่นดูแล แต่เรื่องใหญ่ ๆ ในครอบครัว เจจะเป็นผู้นำ เรื่องเลี้ยงลูกเรายังปรึกษากัน แต่เจจะไม่ค่อยมายุ่ง เพราะปิ่นก็ทำหน้าที่ของปิ่นได้ดี ส่วนเจจะช่วยบ้างหากมีเวลว่าง เพราะส่วนมากเจจะทำงานนอกบ้าน และใช้ชีวิตกลางคืนตลอด เจก็ช่วยแบ่งเบาภาระ เวลาปิ่นเครียด ๆ เจก็จะพาปิ่นไปต่างประเทศ เก็บเงิน วรรณะสิน⁹⁹

อาจกล่าวได้ว่าเรื่อง “ครอบครัว” ที่ครอบครัววรรณะสิน สามารถที่จะกล่าวถึงได้นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความหมายของครอบครัว เรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ สมาชิกและโครงสร้างในครอบครัว ประเภทของครอบครัว ความสำคัญของครอบครัว เรื่องที่จะทำให้ครอบครัวเป็นบวก (positive) ในสายตาคนภายนอก

3. ในการพูดถึงเรื่องข่าวลือต่าง ๆ นั้น ทั้งสองคนมีเกณฑ์ในการพูดดังนี้ คือจะออกมาปฏิเสธข่าวที่เกิดขึ้นทุกข่าว ด้วยกันทั้งสองคน และพูดไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และให้น้ำหนักกับเรื่องที่ตนเองประกอบสร้างขึ้นมา เพื่อต่อต้านวาทกรรมซุบซิบต่าง ๆ เกี่ยวกับ “ครอบครัว” และเพื่อธำรงรักษา “ครอบครัว” ของตนเองไว้ให้เป็นไปตามที่บรรทัดฐานสังคมกำหนดไว้อย่างครบถ้วน การปฏิเสธอย่างซ้ำ ๆ เท่ากับเป็นการสร้างความจริงให้กับเรื่องที่ตนเองประกอบสร้างขึ้น โดยการใช้น้ำเสียงที่ขบขันในการกล่าวถึงเรื่องข่าวลือที่เกิดขึ้น

4. เรื่องที่สามารถกล่าวได้ระดับหนึ่งของครอบครัววรรณะสินคือ เรื่องของปัญหาในครอบครัว ทั้งคู่ยอมรับว่าปัญหากันจริง มีการทะเลาะเบาะแว้งกันเกิดขึ้น ตามประสา “ลั่นกับฟัน”

รับทะเลาะกันบ้างแต่ไม่ได้หนักถึงขั้นบ้านแตก มีทะเลาะกันบ้างตามประสาหัวเมีย แต่ก็ไม่รุนแรงอะไร ยันรักกันดีไม่มีปัญหา ไม่มีอะไรเลย ทุกอย่างยังดีอยู่ เราทั้งคู่ยังมีความสุขดี ยอมรับว่ามีทะเลาะกันอยู่ (ทุกวัน) แต่ว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาของชีวิตคู่ เราแต่งงานกันมา 7 ปีแล้ว เราทั้งคู่ทะเลาะกันทุกวันเลย แต่มันก็เป็นเรื่องของสามีภรรยาที่มีกันตลอด แต่เรื่องใหญ่ขนาดเดียวยกนั้น ไม่มีแน่นอน... เจตริน วรรณะสิน¹⁰⁰

⁹⁹ ฤดี, “เจตริน วรรณะสิน คุณพ่อซูเปอร์สตาร์เดินหน้าสู้,” ลิปส์ 7 (ตุลาคม 2548):120.

¹⁰⁰ “ซอดอกไม้พร้อมจิบ ปิ่น-เจ เลิกทีไหน (2550),” <<http://www.siamdara.com>>, 7 กุมภาพันธ์ 2551.

แต่ไม่มีการลงลึกถึงรายละเอียดและสาเหตุของการทะเลาะกัน “จริง ๆ เรื่องครอบครัวก็ไม่ต้องเอามาพูดเยาะแยะนะคะ” เก็จมณี วรรณะสิน¹⁰¹ โดยยกเรื่อง “ครอบครัวคือเรื่องส่วนตัวมาเป็นประเด็นในการที่ไม่กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวต่อสื่อมวลชน และบอกเพียงแค่ว่าเรื่องที่ทะเลาะกันก็เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่ทุกครอบครัวประสบและมีปัญหากัน และอ้างอิงถึงบุคคลอื่น ๆ ว่า “ทุกครอบครัวย่อมมีปัญหาด้วยกันทุกคู่ หากครอบครัวใดไม่มีปัญหา นั้นแปลว่าพูดโกหก อยู่ที่ว่าแต่ละครอบครัวจะมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร” “ปิ่นเชื่อว่าทุกครอบครัวต้องมีปัญหา แต่ต้องหาทางออกให้เจอ” เก็จมณี วรรณะสิน¹⁰² ครอบครัววรรณะสินมีการวิเคราะห์และกล่าวถึงสาเหตุของข่าวลือต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับครอบครัวตน เพื่อสร้างความชอบธรรม และสร้างความจริงให้กับเรื่องที่ตนปฏิเสธ

5. เรื่องที่จะไม่กล่าวถึงคือ เรื่องที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อครอบครัว และนิยามของครอบครัวที่ตนเองสร้างขึ้น และอีกเรื่องที่จะไม่กล่าวถึงคือ เรื่องที่เกี่ยวกับศาสนาและศีลธรรม อาทิเช่น เรื่องการนอกใจสามีหรือภรรยา เรื่องบุคคลที่สาม เรื่องชู้สาว และเรื่องที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อน เช่น เรื่องเพศ และเรื่องที่จะก่อให้เกิดการสั่นคลอนกับ “ครอบครัว” นั้นจะเห็นได้ว่าไม่มีการกล่าวถึงเลย ถึงแม้ว่าเรื่องเหล่านี้จะไม่ปรากฏในวาทกรรมที่ดาราผลิตขึ้น แต่ว่าเรื่องเหล่านี้จะไปปรากฏอยู่ในคอลัมน์ซุบซิบ จึงทำให้ทราบว่ามีวาทกรรมเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ ตัวอย่างดังปรากฏ

ข่าว เจ เจตริน แอบกิ๊กกับ อีป ยุพาพัคตร์ นั้น ข่าวนี้นักฟอลโลว 3 อย่างเจ ออกมาชี้แจงแล้วว่า ไม่ได้เป็นกิ๊กกั๊กกันแต่อย่างใด ยอมรับว่ารู้จักกันจริง แต่ความสัมพันธ์เป็นเพียงเพื่อนร่วมงานเท่านั้น และย้ำหนักย้ำหนาว่าเตียงของตนกับ ปิ่น เก็จมณี ยังแข็งแรงดี ไม่มีสะเทือนแน่นอน... เจตริน วรรณะสิน¹⁰³

¹⁰¹ “เจ จู ปิ่น ออกงาน กลบข่าวลือเตียงหัก,” <<http://www.siamdara.com>>,

19 กุมภาพันธ์ 2551.

¹⁰² “ทะเลาะเตียงไม่หัก (2550),” <<http://matichon.co.th/khaosod>>, 26 กรกฎาคม 2550.

¹⁰³ “เจ แอบกิ๊ก อีป จริงอะเปล่า?”, <<http://www.siamdara.com>>, 7 กุมภาพันธ์ 2550.

“เจไม่เคยมีเรื่องผู้หญิงเลย กับสองคนที่ข่าวด้วยป็นก็รู้จัก อย่างพิต้าก็รู้จักกัน เป็นรุ่นน้องที่มาแต่เดิย ส่วนอีป็นนั้นเขาก็ชอบเจ คุณแม่เขาก็สนิทกับเจ พ่อเขาก็ดีกอล์ฟกับเจ” เก็จมนี่วรรณะสิน¹⁰⁴

สำหรับครอบครัววรรณะสินนั้น มีกฎเกณฑ์เกี่ยวกับ “ครอบครัว” ดังนี้

1. เรื่องที่สามารถกล่าวถึงได้ คือ เรื่องเกี่ยวนิยามความหมายของครอบครัวที่ครอบครัววรรณะสินได้กำหนดขึ้น เรื่องเกี่ยวกับสัมพันธภาพภายในครอบครัวในระดับของบิดามารดา บุตร เรื่องของสมาชิก โครงสร้าง หน้าที่ภายในครอบครัว

2. เรื่องที่สามารถกล่าวได้ในระดับหนึ่งคือ เรื่องสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยาที่สามารถกล่าวถึงหน้าที่ในการให้ความรัก ความเอาใจใส่ ดังเช่นที่สามีและภรรยาพึงมีให้แก่กัน และยอมรับว่ามีปัญหา “ลั่นกับพิน” กันในครอบครัว และการปฏิเสธข่าวลือต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

3. เรื่องที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้เลย คือ เรื่องที่เป็นเรื่องที่ผิดต่อศีลธรรม ประเพณี บรรทัดฐานที่สังคมกำหนด เรื่องเพศ แต่จะไม่กล่าวถึงเรื่องหน้าที่ของสามีภรรยาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เรื่องสาเหตุของการทะเลาะกันจนทำให้เกิดข่าวลือเรื่องแยกทาง ที่เป็นเช่นนี้เพราะกรอบวัฒนธรรมและประเพณีไทย ซึ่งเป็นสังคมสมัยโบราณได้เป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์เหล่านี้ขึ้นมา ว่าการกล่าวถึงเรื่องเพศในที่สาธารณะนั้น เป็นเรื่องที่ไม่สุภาพ และไม่เหมาะสม และไม่ใช่ว่าเรื่องที่จะนำมากล่าว

การกล่าวถึง “ครอบครัว” จะกล่าวเพื่อเป็นการส่งเสริม และรักษาไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวของตนเอง เป็นการกล่าวถึงครอบครัวในแง่บวก (positive) มากกว่าที่จะกล่าวถึงเรื่องปัญหาความขัดแย้ง หรือเรื่องทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว การกล่าวถึง “ครอบครัว” มักจะกล่าวอ้างถึงสิ่งที่ตนเองสร้างนิยามความหมายขึ้นมา และพยายามพูดเพื่อให้เป็นไปตามนั้น และโดยเฉพาะกรณีที่ต้องกล่าววาทกรรมเกี่ยวกับ “ครอบครัว” เพื่อต่อต้านวาทกรรมซุบซิบนั้น จะเห็นได้ว่า “ครอบครัววรรณะสิน” พยายามที่จะพูดเพื่อต่อต้านวาทกรรมเหล่านี้ โดยการอ้างอิงถึงวาทกรรมกระแสหลักตามที่บรรทัดฐานสังคมกำหนดไว้ และพยายามที่จะนำ “ครอบครัว” ตนเองให้กลับมาอยู่ในนิยามตามที่บรรทัดฐานสังคมได้กำหนดไว้ อาจกล่าวได้ว่าวิธีการกล่าวถึง “ครอบครัว” ของ “ครอบครัววรรณะสิน” นั้น มีกฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นไป

¹⁰⁴ “เจ แอบกิ๊ก อีป็น จริงอะเปล่า?”, <<http://www.siamdara.com>>, 7 กุมภาพันธ์

ตามบรรทัดฐาน และกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดเอาไว้ ว่าทศวรรษครบครันของครอบครัววรรณะสิน จึงมีแนวโน้มเป็นวาทกรรมที่กล่าวตามสังคมกำหนดไว้

3.3 กฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง : มาชา วัฒนาพานิช-อำพล ลำพูน

“ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้างของมาชา – อำพล” มีการสร้างกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่อง ครอบครัวว่า

1. เรื่องเกี่ยวกับครอบครัวที่กล่าวได้ ได้แก่

1.1 เรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับลูก เช่น การวางแผนอนาคตให้กับลูก ๆ วิธีการและหลักในการเลี้ยงลูก

ตอนนี้ลูกชายของข้าไปเมลเบิร์นคะ ข้าเพิ่งไปส่งเขามา ก็ุ่นวายกับการหาอพาร์ทเมนต์ คือเที่ยวนี้กายไปเรียนมหาวิทยาลัยปี 1 ข้าก็ส่งเสียเลี้ยงดูลูก การส่งเสีย ค่าเล่าเรียนลูกมันเป็นภาระที่ข้าต้องทำงาน สำหรับการดูแลกาย ตอนนี้กายไปเรียนต่อที่ออสเตรเลีย เราก็ห่วงลูกตลอดทุกวันคะ ตามนิสัยของแม่ ก็เป็นอย่างนี้แหละ แต่ว่าเรามีความรู้สึกว่าทุกคนต้องโต เรายังก็ต้องฝ่าฟัน เจ็บ ทุกข์ สุข ไม่สบาย ออกหัก เสียใจ มันต้องผ่าน ถ้าไม่ผ่านก็ไม่ฉลาด เราก็ได้แต่ภาวนาขอให้ลูกผ่านไปด้วยดีแล้วกัน แต่เขาต้องเจอสิ่งเหล่านี้อยู่แล้ว เพราะว่ามันมนุษย์ทุกคนต้องเจอ ทุกวันนี้โทรคุยกับกายตลอด พยายามบอกให้เขาระวังโน่น ระวังนี่ ค่อย ๆ เตือนสติเขา ส่วนหลักในการเลี้ยงลูกนั้น ตนจะเลี้ยงลูกแบบปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ เพราะว่าเป็นผู้ชาย ต้องเลี้ยงแบบผู้ชาย ไม่อยากเลี้ยงแบบลูกสาว ถ้าต้องเจออะไรก็ต้องปล่อยให้ไปเผชิญ เกิดเป็นคนต้องผ่านร้อนผ่านหนาว และต้องเชื่อใจ และให้เกียรติลูกด้วย... มาชา วัฒนาพานิช¹⁰⁵

1.2 เรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ของครอบครัวในด้านต่าง ๆ เช่น หน้าที่การให้ความรัก

“เราทั้งสองคน จุดเดียว จุดหลักเลยที่ทำให้เราเข้าใจกันได้ถึงวันนี้ก็คือ เรายังรักลูกกันทั้งคู่ ฉะนั้นเราทั้งสองคนจะมีตัวเชื่อมอยู่ตลอด” อำพล ลำพูน¹⁰⁶

¹⁰⁵ “มาชา ไม่ห่วง น้องกาย คงสวาล่อปาปาราชซี่ ย้ำความรักยังแฮปปี้ (2550),”

<<http://www.zubzip.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

¹⁰⁶ LCM, “อำพล ลำพูน มือขวาไม่เคยเปลี่ยนแปลง,” GM 21 (มกราคม 2550):120.

ภคชนกเขาสันนับสนุนเข้ามาโดยตลอด ขอขอบคุณเขา ที่ชีวิตนี้เราได้รู้จักกัน ได้รักกัน และมีเรื่องดี ๆ ให้อีก พยายามดูสิ่งดี ๆ ให้อีก นานที่สุด ดีที่สุด ช่วงนี้มีความสุข ดี มีกำลังใจในการทำงาน อย่างเวลาเขาเหนื่อย เราก็เป็นกำลังใจให้เขา เราเหนื่อยเขาก็เป็นกำลังใจให้เรา แล้วพยายามไม่ยากทะเลาะกัน มาช้า วัฒนพานิช¹⁰⁷

1.3 เรื่องเกี่ยวกับนิยามครอบครัวที่ตนเองประกอบสร้างขึ้น ที่เป็นไปตามบรรทัดฐานสังคม

1.4 เรื่องเกี่ยวกับด้านบวก (positive) ของสถาบันครอบครัว ว่าครอบครัวยังคงเป็นสถาบันที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับสังคม ครอบครัวคือแหล่งพักพิงจิตใจ “ความรักของคนเราต้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน อย่างเรากลับมาบ้าน เราแย่มากจากข้างนอก คนที่รอเราอยู่ที่บ้านก็รอเอาใจเราอยู่ พอเวลาเราแย เรามีคนให้กำลังใจ มันทำให้มีรอยยิ้มได้” มาช้า วัฒนพานิช¹⁰⁸

อาจกล่าวได้ว่าเรื่อง “ครอบครัว” ของครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง อย่างมาช้า-อำพล สามารถที่จะกล่าวถึงได้นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความหมายของครอบครัว เรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ สมาชิกและโครงสร้างในครอบครัว ประเภทของครอบครัว ความสำคัญของครอบครัว เรื่องที่จะทำให้ครอบครัวเป็นบวก (positive) ในสายตาคนภายนอก

2. ในการพูดถึง “ครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง” ทั้งคู่พูดได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น โดยคำพูดที่กล่าวถึงกันและกัน จะใช้เพียงคำว่าอดีตสามี-ภรรยา หรือใช้คำว่า พ่อ แม่ ลูก เท่านั้น เพื่อรักษาสถานะของสถาบันครอบครัวไว้ และย้ำชัดเจนว่าการหย่าร้างทำให้สถานภาพความเป็นสามี-ภรรยาสิ้นสุด แต่สถานะความเป็นพ่อ-แม่ ยังคงมีอยู่ต่อไป ยังคงไว้ซึ่งความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันช่วยเหลือและปรึกษากันในการเลี้ยงดูลูกให้เติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคม “ถึงแม้จะแยกทางกันกับอดีตสามี แต่ทั้งสองคนก็ยังคงมีความเป็นพ่อและแม่อยู่ ยังมีการปรึกษารื้อกันช่วยเหลือกันในการเลี้ยงลูก”¹⁰⁹

¹⁰⁷ Tezman, “รักใหม่ในสายตามาช้า,” RPM 7 (ธันวาคม 2550):27.

¹⁰⁸ Tezman, “รักใหม่ในสายตามาช้า,” RPM 7 (ธันวาคม 2550):27.

¹⁰⁹ “มาช้า ไม่ห่วง น้องกาย คงสาวล่อปาปาราชสี ย้ำความรักยังแสบป๊อ (2550),”

3. เรื่องที่จะไม่กล่าวถึง คือ เรื่องของสาเหตุของการแยกทางกัน โดยสร้างความจริงให้กับเรื่องนี้ว่า เป็นเรื่องละเอียดอ่อน ไม่สามารถที่จะอธิบายให้คนอื่น ๆ ฟังและเข้าใจได้ และอีกเรื่องที่จะไม่กล่าวถึงคือเรื่องส่วนตัวของอดีตสามี-ภรรยา โดยให้เหตุผลว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของแต่ละบุคคล จะไม่มีการวิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องของกันและกัน เนื่องจากไม่มีอะไรที่เกี่ยวข้องกันแล้ว “ไม่ขอพูดเรื่องราวของรักครั้งเก่า ไม่อยากจะพูดอะไรทั้งสิ้น ไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น สนใจกับปัจจุบันนี้ ตัวเองทำอะไรอยู่” มาชา วัฒนพานิช¹¹⁰ จะเห็นได้ว่ากลวิธีหนึ่งที่นำมาใช้คือการทำให้เรื่องครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง เป็นเรื่องอดีต เป็นประวัติศาสตร์ โดยการไม่กล่าวถึง และเรื่องที่จะทำให้สถาบันครอบครัวสั่นคลอน เรื่องด้านลบของสถาบันครอบครัว ถึงแม้จะหย่าร้างกันแล้ว แต่ “ครอบครัว” ก็ยังคงมีภาพที่สวยงาม ดังเช่นที่อำพล ลำพูน เคยให้สัมภาษณ์ผ่านนิตยสารว่า “การมีครอบครัวใหม่ไม่ใช่เรื่องที่น่ากลัว”¹¹¹

สำหรับครอบครัวที่ผ่านการหย่าร้าง : มาชา-อำพล นั้น มีกฎเกณฑ์ในการกล่าวถึง “ครอบครัว” ดังนี้

1. เรื่องที่สามารถกล่าวถึงได้ คือ เรื่องเกี่ยวนิยามความหมายของครอบครัว เรื่องของสมาชิก โครงสร้าง หน้าที่ภายในครอบครัว
2. เรื่องที่สามารถกล่าวได้ในระดับหนึ่ง คือ เรื่องสัมพันธ์ภาพระหว่างอดีตสามี-ภรรยา นั้น สามารถกล่าวถึงหน้าที่ในการให้ความรัก ความเอาใจใส่ต่อลูก และยังคงไว้ซึ่งความเป็นพ่อแม่ ลูก ยังคงมีความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน
3. เรื่องที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้เลย คือ เรื่องที่เป็นเรื่องที่ผิดต่อศีลธรรม ประเพณี บรรทัดฐานที่สังคมกำหนด เช่น เรื่องเพศ เรื่องที่เป็นด้านลบต่อสถาบันครอบครัว เช่นเรื่องสาเหตุของการแยกทางที่จะทำให้สถาบันครอบครัวสั่นคลอน เรื่องส่วนตัวของอดีตสามี-ภรรยา จะไม่มีการกล่าวถึงเลย ซึ่งเป็นอีกกลยุทธ์การสื่อสารที่สำคัญ คือ การที่จะรักษาภาพทรมลหลักได้ ต้องพูดบางเรื่องและไม่พูดบางเรื่อง ที่เป็นเช่นนี้เพราะกรอบวัฒนธรรมและประเพณีไทย ซึ่งเป็นสังคมสมัยโบราณได้เป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์เหล่านี้ขึ้นมา ว่าการกล่าวถึงเรื่องเพศในที่สาธารณะนั้น เป็นเรื่องที่ไม่สุภาพ และไม่เหมาะสม และไม่ใช่ว่าเรื่องที่ควรจะนำมากล่าว

¹¹⁰ “มาชา ไม่ห่วง น้องกาย คงสวาล่อปาปาราชซี่ ย้ำความรักยังแฮปปี้ (2550),” <<http://www.zubzip.com>>, 18 ธันวาคม 2550.

¹¹¹ LCM, “อำพล ลำพูน มือขวาไม่เคยเปลี่ยนแปลง,” GM 21 (มกราคม 2550):120.

การกล่าวถึง “ครอบครัว” จะกล่าวเพื่อเป็นการส่งเสริม และรักษาไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวของตนเอง เป็นการกล่าวถึงครอบครัวในแง่บวก (positive) มากกว่าที่จะกล่าวถึงเรื่องที่ส่งผลกระทบด้านลบต่อสถาบันครอบครัว การกล่าวถึง “ครอบครัว” มักจะกล่าวอ้างถึงสิ่งที่ตนเองสร้างนิยามความหมายขึ้นมา และพยายามพูดเพื่อให้เป็นไปตามนั้น อาจกล่าวได้ว่าวิธีการกล่าวถึง “ครอบครัว” ของ “มาซา-อัมพล” นั้น มีกฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นไปตามบรรทัดฐาน และกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดเอาไว้ วาทกรรมครอบครัวของ “คู่รักที่ผ่านการหย่าร้าง” จัดว่าเป็นวาทกรรมที่กล่าวตามสังคมกำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่กล่าวถึงสัมพันธภาพของความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน และสถานะของความเป็นพ่อแม่ ลูก จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ทุกครอบครัวดารา ที่มีการหย่าร้างเกิดขึ้น มักจะยกวาทกรรมชุดนี้ขึ้นมาสร้างความชอบธรรม และสร้างความจริงให้กับเรื่องการหย่าร้าง เพื่อให้สังคมยอมรับกับสถานะภาพของการเป็นครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ได้โดยไม่มีข้อโต้แย้ง ถึงแม้สถาบันครอบครัวจะล่มสลาย แต่ความเป็นพ่อแม่ ลูก ยังคงอยู่ และนี่คือความเป็น “ครอบครัว” อีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ในสังคมไทยปัจจุบัน ผลิตซ้ำและตอกย้ำให้เห็นถึงความเป็นครอบครัวแบบใหม่ ที่มีแม่คนเดียว

3.4 กฎเกณฑ์ในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ของคู่รัก : พลอย เอมมาลย์ บุญยศักดิ์-โดม ปรกรณ์ ลัม

“คู่รักที่มีแนวโน้มที่จะแต่งงานกันในอนาคต : พลอย-โดม” มีการสร้างกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องครอบครัวว่า

1. เรื่องเกี่ยวกับครอบครัวที่กล่าวได้ ได้แก่ เรื่องนิยาม/ความหมาย หน้าที่ โครงสร้าง สมาชิกในครอบครัว ที่เป็นไปตามบรรทัดฐานสังคมกำหนดไว้ เป็นการพูดตามหลักที่สังคมกำหนดไว้แล้ว
2. เรื่องที่สามารถกล่าวได้ระดับหนึ่งของ “คู่รักพลอย-โดม” คือ การพูดถึงเรื่องข่าวลือต่าง ๆ นั้น ทั้งสองคนมีเกณฑ์ในการพูดดังนี้ คือจะออกมาปฏิเสธข่าวที่เกิดขึ้นทุกข่าว ด้วยกันทั้งสองคน และพูดไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และให้น้ำหนักกับเรื่องที่ตนเองประกอบสร้างขึ้นมา เพื่อต่อต้านวาทกรรมซุบซิบต่าง ๆ เกี่ยวกับ “ครอบครัว” และเพื่อธำรงรักษา “ครอบครัว” ของตนเองไว้ให้เป็นไปตามที่บรรทัดฐานสังคมกำหนดไว้อย่างครบถ้วน การปฏิเสธอย่างซ้ำ ๆ เท่ากับเป็นการสร้างความจริงให้กับเรื่องที่ตนเองประกอบสร้างขึ้น โดยการใช้น้ำเสียงที่ขบขันในการกล่าวถึงเรื่องข่าวลือที่เกิดขึ้น “ข่าวพลอยกับพี่เป็ก ไม่กระเทือนความสัมพันธ์เลย โดมเองก็รู้เรื่องพลอยทั้งหมด กับพี่เป็กก็สนิทกันครับ เป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกัน สำหรับเรื่องแต่งงาน

ช่วงเวลานี้ยังไม่คิดเรื่องนี้ครับ” “เวลาที่มีข่าวเสียหายเกิดขึ้น พลอยก็คุยกับพี่โดมตลอด พี่โดมรู้เรื่องตลอด” โดม ปกรณ์ ลัม¹¹²

3. เรื่องที่จะไม่กล่าวถึงคือ เรื่องที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อครอบครัว และนิยามของครอบครัวที่ตนเองสร้างขึ้น และอีกเรื่องที่จะไม่กล่าวถึงคือ เรื่องที่เกี่ยวกับศาสนาและศีลธรรม อาทิเช่น เรื่องการนอกใจ เรื่องบุคคลที่สาม เรื่องชู้สาว และเรื่องที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อน เช่น เรื่องเพศ เรื่องสาเหตุของการทะเลาะเบาะแว้งกัน โดยสร้างความชอบในกับเรื่องดังกล่าวว่า เป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องของคนสองคนเท่านั้น คนอื่นไม่สามารถเข้าใจได้เท่ากับคนสองคนที่รักกัน ตอกย้ำอุดมการณ์ความรัก และเรื่องที่จะก่อให้เกิดการสั่นคลอนกับ “ครอบครัว” นั้นจะเห็นได้ว่าไม่มีการกล่าวถึงเลย

คือเรารักกัน อันนี้พลอยว่าเป็นเรื่องของพลอยกับพี่โดมสองคนตัดสินใจ ค่อนข้างเครียดกับข่าว พลอยเจ็บปวดกับข่าวมาก ๆ อยากจะบอกว่าเป็นเรื่องของคนสองคนมากกว่า ไม่อยากให้กล่าวพาดพิงถึงใคร พลอยไม่อยากเสียหาย เพราะทุกอย่างอะไรก็แล้วแต่ ขึ้นอยู่กับคนสองคน อยากให้ยุติข่าวที่ทำร้ายจิตใจ อยากได้กำลังใจจากทุกคนมากกว่าการซ้ำเติม... พลอย เฉณมาลย์ บุญยศักดิ์¹¹³

สำหรับ “คู่รักพลอย-โดม” นั้น เรื่องเกี่ยวกับ “ครอบครัว”

1. เรื่องที่สามารถกล่าวถึงได้ คือ เรื่องเกี่ยวนิยามความหมายของครอบครัวที่ครอบครัววรรณะสินได้กำหนดขึ้น เรื่องเกี่ยวกับสัมพันธภาพภายในครอบครัวในระดับของบิดามารดา บุตร เรื่องของสมาชิก โครงสร้าง หน้าที่ภายในครอบครัว

2. เรื่องที่สามารถกล่าวได้ในระดับหนึ่ง คือเรื่องของการล้อที่เกิดขึ้น เรื่องสัมพันธภาพระหว่างคนสองคนนั้น คือ สามารถกล่าวถึงหน้าที่ในการให้ความรัก ความเอาใจใส่

3. เรื่องที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้เลย คือ เรื่องที่เป็นเรื่องที่ผิดต่อศีลธรรม ประเพณี บรรทัดฐาน (norm) ที่สังคมกำหนด เรื่องเพศ ดังเช่นที่สามีและภรรยาพึงมีให้แก่กัน แต่จะไม่กล่าวถึงเรื่องหน้าที่ของสามีภรรยาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ที่เป็นเช่นนี้เพราะกรอบวัฒนธรรมและประเพณีไทย ซึ่งเป็นสังคมสมัยโบราณได้เป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์เหล่านี้ขึ้นมา

¹¹² “พลอยย่าเรายังรักกัน อภัยโดมบอกเลิกผ่านสื่อ ชวนจวกกลับหมอลักษณ์ (2550),” <<http://www.siamdara.com>>, 3 มกราคม 2551.

¹¹³ “พลอยย่าเรายังรักกัน อภัยโดมบอกเลิกผ่านสื่อ ชวนจวกกลับหมอลักษณ์ (2550),” <<http://www.siamdara.com>>, 3 มกราคม 2551.

ว่าการกล่าวถึงเรื่องเพศในที่สาธารณะนั้น เป็นเรื่องที่ไม่สุภาพ และไม่เหมาะสม และไม่ใช่ว่าเรื่องที่ควรจะนำมากล่าว

การกล่าวถึง “ครอบครัว” จะกล่าวเพื่อเป็นการส่งเสริม และรักษาไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวของตนเอง เป็นการกล่าวถึงครอบครัวในแง่บวก (positive) มากกว่าที่จะกล่าวถึงเรื่องปัญหาความขัดแย้ง หรือเรื่องทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว การกล่าวถึง “ครอบครัว” มักจะกล่าวอ้างถึงสิ่งที่ตนเองสร้างนิยามความหมายขึ้นมา และพยายามพูดเพื่อให้เป็นไปตามนั้น และโดยเฉพาะกรณีที่ต้องกล่าววาทกรรมเกี่ยวกับ “ครอบครัว” เพื่อต่อต้านวาทกรรมชู้ชิบนั้น จะเห็นได้ว่า “คู่รักพลอย-โดม” พยายามที่จะพูดเพื่อต่อต้านวาทกรรมเหล่านี้ โดยการอ้างอิงถึงวาทกรรมกระแสหลักตามที่บรรทัดฐานสังคมกำหนดไว้ อาจกล่าวได้ว่าวิธีการกล่าวถึง “ครอบครัว” ของ “คู่รักพลอย-โดม” นั้น มีกฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นไปตามบรรทัดฐาน และกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดเอาไว้ วาทกรรมครอบครัวของ “คู่รักพลอย-โดม” จึงมีแนวโน้มเป็นวาทกรรมที่กล่าวตามสังคมกำหนดไว้

4. บทสรุปกฎเกณฑ์ในการสื่อสารเรื่อง “ครอบครัว” ของ “ดารา”

กล่าวโดยสรุปได้ว่ากฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงเรื่อง “ครอบครัว” ของ “ดารา” มีดังนี้

1. เรื่องที่สามารถกล่าวได้คือ เรื่องนิยาม หน้าที่ โครงสร้าง/ประเภทสมาชิก “ครอบครัว” เพื่อดำรงไว้ซึ่งภาพบวกของสถาบันครอบครัว โดยจะกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้ตามที่บรรทัดฐานสังคมกำหนดไว้ เป็นการพูดตามหลักที่สังคมกำหนดมาให้แล้ว
2. เรื่องที่สามารถกล่าวได้ในระดับหนึ่ง คือ เรื่องการปฏิเสธข่าวลือเกี่ยวกับ “ครอบครัว” เรื่องปัญหาลึนกับพิน เป็นต้น
3. เรื่องที่ไม่สามารถกล่าวได้เลย คือ เรื่องที่เป็นเรื่องส่วนตัว เช่น ปัญหาภายในครอบครัวที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อนมาก ๆ เรื่องเพศ และเรื่องที่ผิดต่อศีลธรรม ประเพณี และเรื่องการหย่าร้าง กับสาเหตุของการหย่าร้าง ซึ่งเรื่องเหล่านี้จะไม่ปรากฏอยู่ในวาทกรรม “ครอบครัว” ที่มาจากการสื่อสารของดาราเอง แต่ว่าเรื่องเหล่านี้จะปรากฏออกมาเป็นวาทกรรมต่อต้านจากดารา และเรื่องเหล่านี้จะไปปรากฏอยู่ในวาทกรรมชู้ชิบเกี่ยวกับ “ครอบครัว” แทน ซึ่งเป็นวาทกรรมที่ออกมาเพื่อต่อต้านคุณค่าของ “ครอบครัว” ของเหล่าดารา และวาทกรรมเหล่านี้ที่ปรากฏอยู่ในคอลัมน์ชู้ชิบเป็นสิ่งที่ดาราต้องประสบอยู่เสมอ

อาจกล่าวได้ว่าดารานั้นมีกฎเกณฑ์ในการกล่าวถึงครอบครัว เป็นไปตามที่สังคม และ บรรทัดฐานสังคมกำหนด ดาราพูดตามที่สังคมกำหนดไว้แล้วทั้งสิ้น (spoken discourse) แม้แต่ กับเรื่อง “ครอบครัว” ที่เป็นเรื่องส่วนตัวดารายังไม่สามารถพูดเองได้